PEDAGÓGIAI PROGRAM

OM:101327

Készítette: A Tébláb Alapfokú Művészeti Iskola nevelőtestülete

dátum: 2024. augusztus 22.

iktatószám: 18/2024

Jóváhagyta: A Tébláb Táncművészeti Alapítvány, mint fenntartó

Jóváhagyás dátuma: 2024. augusztus 30.

FEDŐLAP

1. Az Intézmény hivatalos neve:	Tébláb Alapfokú Művészeti Iskola
2. Az intézmény székhelye:	1105 Budapest, Előd utca 1.
3. Az intézmény OM azonosítója:	101327
4. Az intézmény típusa:	Alapfokú művészeti iskola
5. Az intézmény alaptevékenysége:	85.20 Alapfokú oktatás
	85.20.20 Alapfokú művészetoktatás
6. Az alapfokú művészetoktatás indításának időpontjai:	1999. szeptember 1.
7. A táncművészeti ág tanszakai:	néptánc
8. Az intézmény működő évfolyamainak száma:	12
9. Az intézménybe felvehető tanulószám:	665 fő
Székhelyen:	80 fő
1103 Bp. Kada u. 27-29.	170 fő
1181 Bp. Wlassics Gy.u. 69.	155 fő
1181 Bp. Városház u. 40.	180 fő
1183 Bp. Gyöngyvirág u. 41.	80 fő
10. Telephelyek száma:	4
11. Az intézmény fenntartója:	Tébláb Táncművészeti Alapítvány
	1181 Budapest Szélmalom utca 33.
12. Az intézmény alapítója:	Vörös Árpád
13. Az alapítás éve:	1999
14. Az intézmény igazgatójának neve:	Gorácz József Márk
A nevelőtestületi elfogadás dátuma:	2024. augusztus 22.
Igazgatói jóváhagyás dátuma:	2024. augusztus 22.

Nyilvánosságra hozatal módja: az intézmény honlapján, az Oktatási Hivatal honlapján, az intézmény székhelyén.

Tervezett felülvizsgálat időpontja (ha jogszabály másképp nem rendeli): 2027. augusztus 31.

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezető **7**

1. Általános rendelkezések **10**

A pedagógiai program jogszabályi háttere 10

2. Az alapprogram szerepe a művészetoktatás tartalmi szabályozásában **11**

3. Alapelvek, célok **12**

4. Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja tartalmi szabályozásának értelmezése **13**

5. Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja alkalmazásának, és a programfejlesztés gyakorlatának fogalmai **18**

I. Nevelési Program **20**

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei **21**

2. Az intézményben folyó oktató- nevelő munka céljai **22**

2.1 Általános, pedagógiai célok 22

2.2. Stratégiai céljaink 24

2.3. Operatív céljaink 25

2.4. Kitűzött céljaink elérését segítő elvárások 26

2.5. Az egyes művészeti ágak oktatásának célrendszere 26

2.5.1. A táncművészeti ág, néptánc tanszak oktatásának célja 27

3. A pedagógiai nevelő-oktató munka feladatai **28**

3.1. A pedagógiai nevelő-oktató munka általános feladatai 28

3.1.1. A gyermek, tanuló megismerése 28

3.1.2. Pedagógiai folyamattervezés 29

3.1.3.A kompetencia alapú fejlesztés feladatai 31

3.1.4. A tanulás önszabályozásának támogatása 31

3.2.Alapfeladataink 32

3.3. Az egyes művészeti ágak oktatásának feladatrendszere 33

3.3.1. Néptánc tanszak feladatai 33

4. A feladatok megvalósítása érdekében alkalmazott eljárások, módszerek, eszközök **34**

4.1. Az oktató nevelő, munka pedagógiai eljárásai 34

4.2. Pedagógiai módszerek, tevékenységformák 34

4.2.1. A tanuló-megismerés módszerei 36

4.2.3. A kompetencia alapú fejlesztés módszerei 36
4.2.4. Differenciált fejlesztés módszerei 37
4.2.5. A tapasztalati tanulás módszerei 38
4.2.6. Az önálló tanulás módszerei 38
4.2.7. A felfedező tanulást segítő módszerek 38
4.2.8. A tehetséggondozó programok során alkalmazott módszerek 39
5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 39
5.1. Az alapfokú művészeti nevelés szerepe a tanulók személyiség-fejlesztésében .39
5.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 40
6. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok 42
6.1. A közösségfejlesztés területén kiemelt feladataink: 42
6.2. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok: 43
7. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, a csoportvezetői munka tartalma, a csoportvezető feladatai 43
7.1. A pedagógus munkaviszonyából, beosztásából adódó általános elvárások, feladatok: 43
7.2. A tanszakvezetői munka 45
8. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje 47
8.1. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek 47
8.2. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek 48
8.3. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek 49
9. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje 50
10. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái 51
10.1. A szülők és pedagógusok együttműködésének fórumai 52
10.2. Az intézmény partnereivel való kapcsolattartás 53
11.A tanulmányok alatti vizsgák szabályai 53
12. A felvétel és az átvétel szabályai 57
13. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges személyi és tárgyi feltételek. (A nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke.) 60
II/1. Helyi tanterv 63

TÁNCMŰVÉSZETI ÁG - NÉPTÁNC TANSZAK 63
1. Az alapfokú néptáncoktatás célrendszere és funkciói 63
1.2. A néptáncoktatás általános fejlesztési követelményei 64
1.2.1. Kiemelt kompetenciák a néptánc területén 64
2. Általános rendelkezések 65
2.1. Alap és többletfoglalkozások 65
2.2. Tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei 65
2.3. Felvételi vizsgarend 65
2.4. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái 66
2.5. A tanulók teljesítmény értékelésének, minősítésének formái 67
2.6. Továbbhaladás az intézményben 70
2.7. A tantárgy- és tanárválasztás szabályai 71
2.8. Tantárgy és óraszerkezet 72
2.9.Tanórán kívüli tevékenységek 73
2.10.A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 75
2.11.A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység: 75
2.12.A képzés struktúrája. A tanszak tantárgyai 75
2.13. Az összevont osztályok működésének meghatározása: 76
2.14. Az évfolyamok összevonásának szabályai: 76
2.16.Szabadon választható tantárgyak felvételének szabályozása: 77
2.17.A szabadon választható tantárgyak esetében a pedagógusválasztás szabályai: 77
3. A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei 77
3.1 A művészeti alapvizsga követelményei 77
3.2 A művészeti záróvizsga követelményei 78
3.3. A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés 79
3.4. A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése 80
4. Tananyag 80
4.1. Népi játék 80
4.1.1. Előképző évfolyamok 80
4.2. Néptánc 82
4.2.1.Alapfokú évfolyamok 83

4.2.2 Továbbképző évfolyamok 93
4.3 Folklórismeret 99
4.3.1. Alapfokú évfolyamok 100
4.4. Tánctörténet 106
4.4.1. Továbbképző évfolyamok 107
4.5. Népzenei alapismeretek 110
4.5.1. Alapfokú évfolyamok 110
4.5.2.Továbbképző évfolyam 111
4.6. Táncjelírás-olvasás 112
KÖTELEZŐ ÉS SZABADON VÁLASZTHATÓ SZAKIRODALOM JEGYZÉKE 114
ZÁRADÉK 118
NYILATKOZATOK 119

Bevezető

Vörös Árpád 1999-ben alapította a Tébláb Alapfokú Művészeti Iskolát azzal a céllal, hogy a növendékek megismerjék a magyar néphagyományokat, és a magyar népi kultúra elsajátítása után annak tovább vivői legyenek. A népi műveltség megismerése a mai kultúra számára fontos információkat hordoz. A népművészet fennmaradt alkotásai kiállták az idők próbáját, több ezer éven át, generációkon keresztül csiszolódtak, és alkalmasak a mai gyerekek nevelésének eszközévé válni. A folklór különböző területei: a népzene, a népdal, néptánc, népi játék lehetőséget nyújtanak a gyermekek zenei és mozgáskultúrájának fejlesztésére, személyiségük formálására, az egyén és a közösség együttes élménye révén az emberalkotó, kapcsolatteremtő képességének kibontakoztatására.

A Tébláb Alapfokú Művészeti Iskola adatai:

- Neve: Tébláb Alapfokú Művészeti Iskola
- Székhelye: 1105 Budapest Előd utca 1.
- OM száma: 101327
- Fenntartó: Tébláb Táncművészeti Alapítvány
- A dokumentum aláírójának neve, beosztása:
    - Az iskola képviseletében: Gorácz József Márk, igazgató
    - Nevelőtestület képviseletében: Énekesné Cserna Krisztina
    - Fenntartó képviseletében: Vörös Árpád, kuratóriumi elnök.
- Jelen pedagógiai programot az intézmény vezetője készítette, figyelembe véve a jogszabályi előírásokat.
- A véleményezési és elfogadási eljárásokat a dokumentum záradéka tartalmazza.
- A dokumentum nyilvános, megtekinthető az iskola honlapján: www.teblab.hu oldalon.

Az intézményben oktatott művészeti ágak és tanszakok

- Táncművészeti ág: néptánc tanszak

A TÉBLÁB ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA TÖRTÉNETE

A Tébláb Alapfokú Művészeti Iskola látványosan fejlődő művészeti csoportosulásként néhány év alatt meghatározó szerepet vállalt és kapott Budapesten. 1990-től általános iskolai szakkör formájában már Tébláb elnevezéssel zajlott a táncoktatás Vörös Árpád vezetésével. 1999-től művészeti iskolai keretek között folyt az oktatás, előbb magán, majd alapítványi fenntartással.

A TÉBLÁB ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA SZEREPE, BUDAPEST DÉL-PESTI RÉGIÓJÁNAK ÉLETÉBEN

Budapest dél-pesti régiójának művészeti életében immáron több évtizede szinte egyedül vállaljuk fel több száz fiatal magas színvonalú oktatása mellett, a szórakoztatását is, táncházakkal, kiállításokkal, kirándulásokkal, táborokkal, bemutatókkal, fesztiválokkal.
Iskolánk több éve képviseli hazánkat különböző nemzetközi fesztiválokon Finnországtól Szicíliáig, Wales-től Kínáig.
Hagyományosan évről évre megrendezzük a Tébláb Nemzetközi Néptánc Fesztivált, ami a XVIII. kerület kiemelkedő fontosságú rendezvénye, emellett főszervezői vagyunk a X. kerület Kőbányai Nemzetközi Néptáncfesztiváljának is.
Egyik legfontosabb sikerünk, hogy környezetünkben a hagyományos kultúra – a népzene, a néptánc, a tárgyi művészeti ágak – az itt lakók életének szerves részévé vált.
Munkásságunkért 2002-ben a művészeti iskola kollektíváját Budapest Főváros Önkormányzata „Budapestért” díjban részesítette. 2006-ban pedig Budapest XVIII. kerületének képviselőtestülete, Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata PRO URBE – Díjat adományozott az iskolánknak.
Legfontosabb feladatunknak a magyar és a velünk együtt élő népek autentikus kultúrájának megismerését, megismertetését tartjuk. A tánc nyelvén keresztül nevelünk emberségre, szeretetre, a múlt tiszteletére.

.

A TÉBLÁB ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI

FILOZÓFIÁNK

A Tébláb Alapfokú Művészeti Iskola elsődleges célja a Kárpát-medencében található hihetetlenül gazdag hagyományos kultúra ápolása, egy nagyvárosi urbanizált világban való újraélesztése. A sokhelyütt már csak nyomaiban fellelhető paraszti folklór újszerű közegben való megjelenése mellett ennek sajátos színpadi adaptációjára is vállalkozik. A Tébláb Alapfokú Művészeti Iskola elsődleges célja nem profi táncosok nevelése, hanem olyan nyitott lelkeké, akik a mai modern virágban értékelik és elfogadják a saját és más népek sokszínű kultúráját. Legfontosabb feladatunknak a magyar és a velünk együtt élő népek autentikus kultúrájának megismerését, megismertetését tartjuk. A tánc nyelvén keresztül nevelünk emberségre, szeretetre, a múlt tiszteletére. Programjainkat a közönséggel kialakított közvetlen viszony, humor és játékosság jellemzi. Ezeket a tevékenységeket nagyszámú szülői és baráti háttér is támogatja.

Meggyőződésünk, hogy a művészetekkel való aktív foglalkozás fontos tevékenység, amely egyértelműen kedvező hatással van a harmonikus együttélésre társadalmunkban. Az iskola működésével célunk, hogy mindenkinek biztos alapot adjunk a néptánc művészeti ágban. Ez az alap mindenkit képessé tesz arra, hogy ne csak reprodukáljon, hanem a művészetet improvizatív módon az önkifejezés eszközeként használja.

JÖVŐKÉPÜNK

Jövőképünkben egy olyan, dinamikusan fejlődő intézmény szerepel, amely minőségi munkájával jelentős szerepet tölt be Budapest dél-pesti régiójában mind nevelő-oktató munkája, mind pedig a kultúraközvetítő és hagyományőrző szerepe által. Olyan iskolát kívánunk felépíteni, amely művészeti, pedagógiai és szellemi értelemben széles látókörű, önmaga értékeit ismerő, a problémák iránt érzékeny, logikai rendszerben gondolkodó tanulmányikban eredményes fiatalokat bocsát ki. Lényeges, hogy kialakuljon bennük az önálló tudás és ismeretszerzés igénye, a különböző művészeti ágakban való autonóm eligazodás képessége. Erősödjön a hagyományokhoz való érzelmi és tudati kötődés. Fontos,

hogy hosszú távú együttműködést alakítsunk ki a minket körbevevő intézményekkel, szervezetekkel.

„Több mint iskola”

Reméljük, hogy a Tébláb nem „csak” iskola, hanem egy olyan civil közösségi tér, ahol a gyerekek, szülők, pedagógusok közösen élik meg a hétköznapok és az ünnepnapok örömeit és megpróbáltatásait!

1. Általános rendelkezések

A pedagógiai program jogszabályi háttere

A köznevelléssel kapcsolatos általános jogszabályok:

- 2011. évi CXC. tv. a nemzeti köznevelésről
- 2014. évi CV. törvény a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról (Vhr.)
- 20/ 2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.
- 5/2020.(I.31) Kormány rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012.(VI.4) Kormány rendelet módosításáról
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
  401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról

Az alapfokú művészetoktatási intézmények struktúrájával, cél- és feladatrendszerével, tartalmi szabályozásával kapcsolatos jogszabály:

Az Alapfokú Művészetoktatás Alapprogramja (www.oktatas.hu)

Pedagógiai programunk két részből áll:

2. Az alapprogram szerepe a művészetoktatás tartalmi szabályozásában

1. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.) 46. § (3) bekezdése a) pontja alapján képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeit figyelembe véve – az Nkt. 2. § (1) bekezdésében meghatározott jogát szabadon érvényesítve – továbbtanuljon, továbbá alapfokú művészetoktatásban vegyen részt tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében. Az alapfokú művészetoktatás a művészi kifejezőkészséget alapozza meg, elősegíti a szakmai orientációt, valamint a szakirányú továbbtanulásra történő felkészülést. A művészetoktatás fontos szerepet tölt be a nemzeti hagyományok ápolásában, a nemzeti értékek megőrzésében, a különböző kultúrák iránti nyitottság kialakításában, a kortárs művészet értő befogadásában.

2. Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja a művészeti-kulturális műveltség azon elemeit, továbbépíthető alapjait tartalmazza, amelyeket az alapfokú művészeti iskolákban elsajátíthat minden tanuló. Az alapprogram részét képező követelmények és tantervi programok (a továbbiakban: követelmény és tantervi program) tartalmazzák azokat a követelményszinteket és feltételeket, amelyet minden alapfokú művészeti iskolának teljesítenie, biztosítania kell.

3. Az alapprogram a tartalmi szabályozást úgy valósítja meg, hogy az egységes alapra az iskolák, a pedagógusok, a tanulók sokféle, differenciált tevékenysége épülhessen.

Lehetőséget ad az iskolafenntartók, a szülők, a tanulók érdekeinek, a pedagógusok szakmai törekvéseinek érvényesítésére, valamint az adott körülmények, feltételek figyelembevételére. Lehetővé teszi, hogy az iskolák és a tanulók a tananyag feldolgozásához, elmélyítéséhez és kiegészítéséhez, a követelmények teljesítéséhez, sajátos szükségleteik, igényeik kielégítéséhez megfelelő idővel rendelkezzenek. E célok érdekében a tantervi program és óraterve az egységes követelményeket úgy állapítja meg, hogy azok teljesítéséhez – átlagos feltételek mellett – a jogszabályokban meghatározott képzési idő keretében lehetőség nyíljon kiegészítő tartalmak és követelmények meghatározására is.

4. Az alapprogram lehetővé teszi különböző tankönyvek, segédletek és taneszközök alkalmazását, illetve az iskolai pedagógiai programok, ezen belül a helyi tantervek kidolgozását, melyeket a tartalmi szabályozás elengedhetetlen részeiként kezel.

3. Alapelvek, célok

1. Az alapfokú művészeti iskola a zeneművészet, táncművészet, képző- és iparművészet, valamint a színművészet és bábművészet területei iránt érdeklődő tanulók számára biztosítja készségeik, képességeik fejlesztését, alkotó és önkifejező képességeik kibontakoztatását, tehetségük gondozását. A követelmény és tantervi program a speciális művészeti készségek és ismeretek fejlesztését képező tartalmakat és tudásszintet meghatározó alapdokumentum. A követelmény és tantervi program segítséget nyújt ahhoz, hogy az alapfokú művészetoktatás valamennyi hazai intézményében az alapvető nevelési és oktatási tartalmak egységesen és arányosan érvényesüljenek.

2. A követelmény és tantervi program határozza meg azokat a kötelező és alapvető tartalmakat, amelyek adott művészeti ágon belül az alapfokú művészeti iskolák közötti átjárhatóságot biztosítják. Az egységesítést szolgáló közös alapra építhetik az alapfokú művészeti iskolák pedagógiai programjukat, azon belül helyi tantervüket, melyet a helyi igények és célok figyelembevételével fogalmazhatnak meg.

3. Az alapfokú művészetoktatás olyan fejlesztőpedagógiát képvisel, amelyben a hangsúly a követelmények teljesítésével történő képesség- és személyiségfejlesztésen van.

A tantervi szabályozás rugalmassága révén hozzájárul az integrált oktatás-nevelés megvalósításához, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség kompetenciaterület fejlesztéséhez.

A tananyag a különböző művészeti területek azon alapvető tartalmait foglalja magába, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a zene-, a tánc-, a képző- és iparművészeti, valamint a szín- és bábművészeti műveltség megalapozásához, a különböző kompetenciák fejlesztéséhez.

A tananyag eszköz a tanulók értelmi, érzelmi és kifejezőképességeinek fejlesztésében. A művészetoktatás a készség és képességfejlesztést, az ismeretgazdagítást a személyiségformálás eszközeként kezeli, követelményeit a gyermek életkori fejlődési jellemzőihez igazítja.

4. A művészetoktatás tantervi programja az egyes művészeti területek követelményeire, a művészeti ágak sajátos nevelési és oktatástörténeti értékeire, a művészeti nevelés tapasztalataira, a művészetpedagógiai és művészetpszichológiai kutatások eredményeire, a magyar művészeti nevelés nemzetközileg is elismert gyakorlatára épül.

4. Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja tartalmi szabályozásának értelmezése

A tantervi program és követelmény

A tantervi program és követelmény a pedagógiai programon belül a helyi tantervek és a tantárgyi programok kidolgozásának alapdokumentuma, mely együttesen határozza meg a nevelő-oktató munka közös céljait. Művészeti áganként tartalmazza a nevelő-oktató munka alapjául szolgáló, közös, az egyes tartalmi szakaszokban teljesítendő fejlesztési feladatokat, a tananyagtartalmat és az elérendő tudásszintet.

Digitális pedagógia

A hagyományos és a konstruktív pedagógia elveire épülő, az információs társadalom kompetenciáinak fejlesztését megvalósító tanítási-tanulási mód, módszer. Alkalmazása során a gyerekek számítógép, okostelefon, vagy más digitális eszköz használatával jutnak információhoz, annak feldolgozásával, egymással együttműködve keresik a válaszokat, értékelik a megszerzett információkat és alkalmazzák azokat.

E-learning (elektronikus tanulás)

A jelenléti tanítási-tanulási folyamat kiegészítője, vagy időszakosan használható eszközrendszere. Olyan oktatási szemlélet, amely magába foglalja a tanítási-tanulási folyamat információs és kommunikációs eszközökkel támogatott formailag és tartalmilag is újszerű formáját.

A hagyományos tananyag egy részét alkalmassá teheti a távolléti tanulásra.

Információs és kommunikációs technológia (IKT)

Minden olyan számítógépes-informatikai eszköz, alkalmazás, amely alkalmas, arra, hogy a tanítás-tanulás folyamatába felhasználják.

IKT-val támogatott óra

Olyan óra, foglalkozás, melyen alkalmazásra kerülnek az IKT- alapú módszerek, taneszközök.

IKT-alapú eszközök

Számítógép, számítógéphez kapcsolódó audiovizuális és/vagy multimédia eszközök

(pl. projektor, hangosítás, kamera, digitális fényképezőgép, különféle digitális adathordozók), aktív tábla, szavazógép, számítógéphez kapcsolt mérési eszközök, hordozható eszközök: kézi számítógép, mini audiovizuális eszközök).

Fejlesztési feladat

A fejlesztési feladatok meghatározzák a tanulók képességfejlesztésének különböző területeit, (nevelés, közösségfejlesztés, személyiségfejlesztés, szakspecifikus képességek) a személyiséget alkotó képességek (személyes, szociális) és a speciális művészeti ágakra jellemző képességek kompetencia alapú (ismeret, képesség, attitűd, módszer) fejlesztését. Kijelölik, hogy mely kulcskompetenciák fejlesztését teszi lehetővé az adott művészeti tevékenység. A művészeti oktatásban a pedagógiai folyamat különböző aspektusaira helyezik a hangsúlyt, figyelembe véve az életkori sajátosságokat, a tananyag felépítését és az egyes évfolyamok követelményeit.

Helyi tanterv

A helyi tanterv az alapprogram alapján készül, amelyet az iskola pedagógiai programjában kitűzött céljainak, alapelveinek megfelelően készít el.

Holisztikus szemléletű pedagógia

A holisztikus szemléletű pedagógia olyan nevelés, fejlesztés és oktatás, amely az embert a maga teljességében: testi, lelki, szellemi és szociális egységében szemléli.

Holisztikus értékelés

A holisztikus értékelési szemléletű értékelés figyelembe veszi a tanulás elméleti, viselkedési, szociális és érzelmi vonatkozásait, a tanuló körülményeit, meghatározza a tanulási folyamat következő lépéseit, a tovább haladás útját.

Jó gyakorlat

A jó gyakorlat a köznevelés különböző területein alkalmazott, egyéni vagy intézményi szinten megjelenő, szemléletében és gyakorlatában innovatív és/vagy hiánypótló eljárás, módszer, tevékenység, eszközhasználat, pedagógiai vagy szervezetfejlesztési gyakorlat, vagy ezek együttese. A jó gyakorlat A köznevelési intézmény működését és az intézmény nevelési-

oktatási feladatainak ellátását pozitívan befolyásolja. Megfelel a köznevelés fejlesztésére vonatkozó szakmai kritériumoknak, az ágazati és intézményi szabályozó dokumentumoknak. Jogtiszta, alkalmazása dokumentált, eredménye és hatása mérhető, működése fenntartható.

Kompetenciák

A művészetoktatás során kialakítandó, megerősítendő és fejlesztendő ismeretek, képességek, attitűdök rendszerének alapvető elemei, amelyre a fejlesztési célok irányulnak.

Személyes kompetenciák: érzelmi és kognitív tényezők

Szociális kompetenciák: együttműködés, kommunikáció, konfliktuskezelés, szabálykövetés, felelősségvállalás, kezdeményezés

Szakmai kompetenciák: a művészeti ág tevékenységrendszeréhez kapcsolódó szakmaspecifikus képességek

Módszerkompetenciák: mérlegelő gondolkodás, problémamegoldás, munkamódszer, munkastílus

Követelmény

A tanulói teljesítmény és tovább haladás értékelésének alapjául szolgáló kritériumrendszer.

A tantervi program és követelmény a művészeti ismeretek felfedezésére és ezzel párhuzamosan azok gyakorlati alkalmazására helyezi a hangsúlyt. Mindezzel a tanulók készségeit, a tevékenységek széles körében érvényesíthető képességeit, azok fejlődését, fejlesztését kívánja megalapozni.

Kulcskompetenciák

Az Európai Unió ajánlása szerinti és a hazai sajátosságokat figyelembe vevő, a NAT által meghatározott, és a tanulási területeken átívelő kulcskompetenciák:

- a tanulás kompetenciái
- kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi, idegen nyelvi
- digitális kompetenciák
- matematikai gondolkodási kompetenciák
- személyes és társas kompetenciák
- kreativitás, önkifejezés és kulturális tudatosság
- munkavállalói, vállalkozói kompetencia

A művészetoktatás kiemelten foglalkozik a kreativitás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetencia fejlesztésével, és jelentős szerepet tölt be a többi kompetenciaterület fejlesztésében.

Projektpedagógia

A projekt közösen végzett tevékenységek sorozata, melynek középpontjában egy komplex jellegű problémafelvetés áll, melyet a diákok és tanárok közösen, több szempontból elemezve komplex módon dolgoznak fel. Az egyéni és a csoportos munkaforma egyaránt jellemzi. A munkafolyamat eredménye a produktum. A módszer a tanulók érdeklődésére, szükségleteire és közös tevékenységére épít. Fő jellegzetessége a szabadság és önállóság. Kilép a hagyományos időbeosztásból és a tantárgyi keretekből, valamint az iskolai környezetből. Az ismeretszerzés alkotó módon történik, az ismereteket a tanulók szerzik meg, a pedagógus facilitátorként segíti a munkát.

Tehetséggondozó program

Az óraterv keretében megvalósítható, a helyi tantervhez kapcsolódó tematika alapján működő fejlesztés, amely egyéni, páros, kis- és nagycsoportos formában szerveződik. A művészeti ágnak megfelelő tehetségkoncepció alapján kerülnek a tehetségígéretek a programba, a speciális képességmérésre épülő beválogatást pszichológiai mérés is támogathatja. A program éves munkaterv alapján működik, amelyben több pedagógus és külső szakember is részt vehet. Célja a tehetségígéretek fejlesztése, a tananyag gazdagítása, dúsítása, új tartalmak beépítése. A program kimenete valamilyen alkotás, produktum nyilvános bemutatása. A program megvalósítását tehetséggondozó naplóban rögzíti a pedagógus.

Tanmenet

Tananyagközpontú tervezés, amelyben a pedagógus a tananyagtartalmat időrendben, a tanév egészére határozza meg.

Tematikus terv

Folyamatközpontú tervezés, a pedagógus az adott tanév komplex tananyagának elemzését (tartalmi, nevelésközpontú, didaktikai) követően, a tananyagot tematikai egységekre bontja, amelyhez óraszámokat rendel. A tematikai egység a csoportösszetétel (életkor, összevont évfolyam, egyéni igények szükségletek, egyéni és közösségi jellemzők) figyelembevételével készül, tartalmazza a célokat (nevelési, szakmai, fejlesztési), a tananyag kompetencia alapú

feldolgozását, a pedagógiai és szakmai módszertani eljárásokat, tanulásszervezési technikákat, a tanulói tevékenységek, a motiváció megtervezését, az elérendő tudásszintet, az ellenőrzés és értékelés módját, valamint a tovább haladás útjának kijelölését. A tematikai egységek résztémára bontása eredményei a tematikai egység tanórai lebontását. Olyan korszerű tervezés, amely adaptivitást, rendszerszemléletet és reflektív szemléletet követel.

Tananyag

Az oktatás és a tanulás kiválasztott, különböző módon (spirális, lineáris, koncentrikus, egyéb) elrendezett ismeretanyaga. A tananyag komplex rendszert alkot, amely több szempontból is csoportosítható, és amelyben domináns szerepet kap az ismeretanyag gyakorlati alkalmazása.
A kompetencia alapú tananyag egy adott oktatási program része, amely moduláris felépítésű is lehet, tanuló- és tevékenységközpontú, differenciált módszerek alkalmazására épülő, egyéni fejlesztésre is alkalmas eszközrendszer.
Homogén és heterogén csoportokban a tanulók személyes, kognitív, szociális és speciális szakmai kompetenciáit, valamint módszerkompetenciáit fejleszti.

Tanszak

Az oktatásszervezéshez kapcsolódó fogalom, az adott művészeti ág sajátosságai alapján összerendezett, egyedi szakmai tananyagot tartalmazó tantárgycsoport.

Tantárgy

A művészeti ág tantervi programjában meghatározott tananyag egysége**.**
Az intézménytípusra jellemző tantárgyi csoportosítás:

- **Főtárgy** - a művészeti ág tantervi programjában elsődlegesenként megjelölt tantárgy,
- **Kötelező tárgy - Kötelezően választható tantárgy -** a főtárgy tananyagának feldolgozásához, elmélyítéséhez szükséges tantárgy,
- **Választható tantárgy** - a főtárgy ismeretanyagát kiegészítő tantárgy

Tantervi program, tananyagtartalom

Az oktatás tartalmának, kiválasztásának, elrendezésének, feldolgozásának koncepciója. Funkciója az oktatási folyamat tervszerűségének megalapozása, az oktatás alapvető tartalmi egységeinek meghatározása.
A tantervi tananyagtartalom részletes felsorolás formájában megadja az adott terület, tantárgy évfolyamokra bontott legfontosabb témáit, témaköreit, fogalmait, személyeit, műveit.

Óraterv

A tanulási idő pedagógiai céloknak megfelelő felosztása tantárgyak és évfolyamok szerint. Az óratervben hagyományosan heti óraszám szerepel. A helyi tanterv az éves órakeretet megtartva didaktikailag indokolt esetben más óraszám felbontást is alkalmazhat, lehetőséget teremtve a csoportos, kiscsoportos, vagy egyéni tehetséggondozásnak, esélyteremtő felzárkóztató foglalkozásoknak, vagy a tananyag tartalmi gazdagításának.

Taneszköz

Oktatási eszköz, segédeszköz, tanítási és szemléltető eszköz. Az oktatás folyamatában felhasználható, az oktatás céljainak elérését elősegítő tárgy vagy digitális oktatási segédanyag. A taneszközök lehetnek hangszerek, tanári demonstrációs eszközök, tanulói munkaeszközök, nyomtatott vagy digitális tanári és tanulói segédletek, oktatástechnikai taneszközök, az online oktatást támogató digitális eszközök, anyagok és egyéb eszközök.

Tanév végi vizsga

A művészeti ágnak és a művészeti iskolai gyakorlatnak megfelelő nyilvános bemutató, melyen a tanuló az adott tanév szakmai eredményeiről ad számot. A megvalósításához szükséges helyszíni körülményeket, eszközöket, installációt, hangszereket, jelmezeket, viseleteket az iskola biztosítja.

Vizsgakövetelmények

A tanulói teljesítmények és a jogszabályban rögzített normák összehasonlítására alkalmas kritériumrendszer az oktatás szakaszainak határain. A sikeres alapfokú művészeti vizsga a tovább haladás feltétele, a művészeti záróvizsga a 12 éves képzés ünnepélyes záróeseménye. Az alapfokú művészeti vizsga és a művészeti záróvizsga a tanév végi vizsgával együtt is megszervezhető.

5. Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja alkalmazásának, és a programfejlesztés gyakorlatának fogalmai

Oktatási program, (pedagógiai rendszer) a helyi tantervben

A tanítás-tanulás megtervezését-megszervezését segítő, dokumentumok, szakmai eszközök rendszere.

A pedagógiai rendszer jellegzetes komponensei a következők:

1. Tantervi program: tartalmazza a tantárgy tanításának céljait, fejlesztési feladatait, a követelményeket témákhoz, évfolyamokhoz vagy hosszabb ciklusokhoz rendelve, az értékelés elveit, továbbá kijelöli, és az időben elrendezi a tananyagot.
2. Pedagógiai koncepció, mely összefoglalja, elméletileg is megalapozza azokat a pedagógiai elveket, amelyeken a program alapul.
3. Modulleírások: részletes leírást adnak egy-egy téma feldolgozásának menetéről, mindenekelőtt a tanulói tevékenységekről és az ajánlott eszközökről.
4. Eszközi elemek, amelyek lehetővé teszik a tervezett tevékenységek megvalósítását:
   a) információhordozók: tankönyvek, kották, szövegek, képek, filmek, hanghordozók, makettek, digitális adathordozók stb.,
   b) feladathordozók: munkafüzetek, feladatlapok stb.,
   c) a kettő kombinációi: szoftverek stb.
   d) minden olyan további eszköz, mely a feladat megoldását, a tevékenység végzését lehetővé teszi. (pl. hangszerek, egyéb felszerelések.)
5. Értékelési eszközök, amelyek elősegítik a tanulói teljesítmények javítását, növelését, amelyek a tanuló egyéni fejlődését szolgálják.
6. Továbbképzési programok, melyek során felkészítik a pedagógusokat a program alkalmazására és továbbfejlesztésére.
7. Támogatás: tanácsadás és programkarbantartás külső szakértő és az iskolavezetés részéről.

A szóhasználatot differenciáltabbá tehetjük, ha oktatási programnak az (1), (2), (3) és (4) pontban felsorolt komponenseket nevezzük, programcsomagról akkor beszélünk, ha ezek kiegészülnek az (5) ponttal. A pedagógiai rendszer pedig a (6) és (7) pontokat is tartalmazza.

A programfejlesztés szintjei:

1. A modulok szintje: a program elemi egysége a modul, azaz a tanítási (tanulási) egység, a pedagógiailag feldolgozott téma.

   Itt alapvetően két feladat van: a témák azonosítása (azaz a tananyag kiválasztása) és a témák tanításának megtervezése. Egy modul több variációban készül el aszerint, hogy fiatalabb vagy idősebb tanulóknak szánjuk.

2. Az adatbázis szintje: a modulokhoz eszközi elemeket kell kidolgozni: feladatokat, szemléltető és informatív anyagokat. Ezek azonban professzionális fejlesztés esetén nem kötődhetnek kizárólagosan egyetlen modulhoz, külön adatbázisba szerveződnek, amely háttérként szolgál a legkülönbözőbb modulok számára.
3. A rendszerek szintje: a modulok sorrendje és egymásra épülése természetesen az esetek többségében nem lehet véletlenszerű. A programoknak bejárási utakat kell kínálni (lehetőleg többes számban) a kidolgozott modulokhoz. Bizonyos eszközi elemek szorosan kötődnek ezekhez a bejárási utakhoz. Ilyenek a tankönyvek, az értékelési eszközök, a továbbképzési programok, továbbá a tantervi programok.

I. Nevelési Program

Készült a Nemzeti köznevelési törvény (2011.CXC törvény) és 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról jogszabály 7.-9. § alapján

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

- a művészeti iskolánk nevelő – oktató munkáját az egyetemes és nemzeti kultúra művészeti értékeinek megismerése és megismertetése vezérli.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a különböző kultúrák iránti nyitottságra.
- Pedagógiánk elfogadott alapelve: a komplexitás elve, azaz annak állandó figyelembevétele, hogy a nevelés során biológiai, fiziológiai, pszichológiai és társadalmi törvényszerűségek hatásával kell számolnunk.
- Színvonalas, sokoldalú képzést valósítunk meg a választott művészeti ágban, amely felkészít a félévi és év végi vizsgákra, bemutatókra, fesztiválokra, országos és nemzetközi versenyekre.
- A művészeti neveléssel elősegítjük a tanuló tehetségének kibontakozását, önállóságának, magabiztosságának folyamatos fejlődését.
- Tanulóink megismerik a kultúra, jelesen a művészeti kultúra értékeit, amelynek a személyiségbe történő beépülése az élet örömeinek felismerését és átélését teszi lehetővé a művészet átörökítő szerepén keresztül.
- Különleges esztétikai élményt nyújtunk azáltal, hogy tanulóinkat alkalmassá tesszük arra, hogy ne csak befogadói, de alkotói is legyenek a művészeti tevékenységnek.
- Erkölcsi tartásra törekvő egyéni és közösségi nevelést valósítunk meg, amikor együttműködési készséget, ugyanakkor az egészséges versenyszellemet alakítunk ki a művészeti értékek felfedeztetésével, amelyek idővel beépülnek a személyiségbe.
- Egészséges életmódra, környezetvédelmi gondolkodásra, a mindennapok esztétikájának észlelésére való nevelés alapelveinket meghatározó tényező, amely azt a törekvésünket erősíti, hogy a tanulók mindennapi életének részévé váljon az egészségük megőrzése, nemcsak testileg, de mentálisan is.
- A szép és ápolt, szűkebb és tágabb környezet kialakításának igénye természetes követelmény legyen minden tanulónkban.

- Kialakítjuk, illetve fejlesztjük az adott művészeti tevékenységhez szükséges **alkotói készséget.**

- Az intézményben folyó képzés teljes ideje alatt az alapvető **készségek** biztos kialakítása után a **képességek** fejlesztésére helyezzük a hangsúlyt. A szilárd alapokat megteremtve **nyitottá**, **fogékonyakká** tesszük a tanulókat az értékek befogadására, önmaguk megismerésére, **kreatívvá** a szerzett képességek alkalmazásában. Érzelemközpontú nevelésünk és oktatásunk fokozatosan teljesítmény központúvá válik, kialakul a sikereket és kudarcokat egyaránt elviselni tudó, **versenyképes tudás.**

- Tanulóinkat az **élet tiszteletére**, **a természet szeretetére,** az emberi munka, kultúra megbecsülésére, az egészséges életvitel igényére, s az ehhez szükséges önfegyelemre, az erkölcsös cselekvés igenylésére és igényére, a természetben **és az emberi alkotásban megjelenő szépség értékelésére, valamint tevékeny és alkotó életre neveljük.**

2. Az intézményben folyó oktató- nevelő munka céljai

Az intézmény céljai:

Az alapelvekben meghatározott pedagógiai és pszichológiai hitvallásból következően az alábbi célok elérését tűztük ki az intézményünkben folyó művészetoktatás egészére, annak minden helyszínére.

2.1 Általános, pedagógiai célok

A választott művészeti ágon, tanszakon belüli általános pedagógiai célok a következők:

• nevelésünk a jelen és múlt egész emberiségre, Európára, más népek életére kiható nagy eredményeinek, értékeinek, nyelvének, szokásainak megismerése mellett az egész magyarság, országunk és városunk, szűkebb környezetünk kulturális, eszmei örökségének és jelenének

megismerését és megbecsülését, a kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség- és közösségvállalást szolgálja,

- programunk tartsa szem előtt a hazánkban élő nemzeti, etnikai kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tiszteletét, kultúrájuk, hagyományaik megismerését és megbecsülését,
- vegye figyelembe iskolánk hagyományainak megőrzését, jó hírnevének öregbítését, névadónk szellemiségének ápolását,
- nyújtson speciális művészeti ismereteket és az alkotómunkával együtt járó pozitív élmények segítségével, járuljon hozzá a harmonikus, érzelmileg gazdag, kreatív személyiség kialakításához,
- alakítsa ki a kultúra iránti nyitott magatartást, az esztétikai érzékenységet, neveljen a művészetek befogadására, értésére és művelésére,
- sajátos eszközeivel ösztönözzön a társadalmi érintkezésben és kommunikációban a toleráns magatartásra,
- ismertesse meg a regionális területek művészetének alapvető ismeretanyagát és technikáit,
- alapozza meg a művészi kifejezőkészségek kialakítását, bontakoztassa ki a tanulók alkotó fantáziáját, és fejlessze improvizációs készségüket,
- készítse fel képességeik alapján, érdeklődésük és a társadalmi igények figyelembevételével a tanulókat a szakirányú továbbtanulásra, illetve művészeti önképzőkörök, együttesek munkájába való bekapcsolódásra,
- irányítsa a tehetséges tanulókat a hivatásos pályára, a továbbképző osztályainak folytatására, illetve művészeti alkotó csoportok életbe való bekapcsolódásra,
- működjön együtt más intézményekkel a kulturális és művelődési feladatok ellátásában,
- lehetőség szerint létesítsen cserekapcsolatot más (esetleg külföldi) művészetoktatási intézményekkel, amatőr együttesekkel, képzőművészeti csoportokkal,
- törekedjen a társművészetekkel való együttműködésre, kapcsolattartásra,
- időtálló értékek közvetítése révén járuljon hozzá a gyermekek ízlésének, kritikai érzékének fejlesztéséhez,
- alakuljon ki a tanulókban a világ megismerésének az igénye, igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására,
- nevelési céljaink fontos eleme a hazaszeretet érzésének kialakítása, megerősítése, emlékeink, hagyományaink tisztelete, az egészséges nemzeti önbecsülés kialakítása,
- jellemezze tanulóinkat nyitottság és tolerancia más népek, fajok, kultúrák, szokások iránt,

• legyen tanulóink sajátja a törvényesség tisztelete, az emberek egyenlőségének elismerése, az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása,
• legyenek érdeklődők a társadalmi jelenségek és problémák iránt, legyen igényük a közéletiségre, a közösségi tevékenységre, a demokrácia érvényesítésére, a társadalmi felelősségvállalásra,
• alakuljon ki a tanulókban a befogadó attitűd, ismerjék meg a másféle szociális és kulturális háttérrel rendelkező társaik problémáit, legyenek nyitottak, megértők és segítők a lemaradókkal szemben,
• alakítsa ki az égető vágyat a tudás megszerzésére, alakuljon ki a belső motiváció a feladatok megvalósítása során,
• alakuljon ki a folyamatos reflexió és önreflexió igénye a tanulókban, ismerjék meg a pozitív reflexió kultúráját,
• érdeklődésüknek megfelelően vegyenek részt új kezdeményezésekben, projektekben, használják az ismeretszerzés modern eszközeit,
• alakuljon ki az igényük arra is, hogy tudásukat, megszerzett ismereteiket másokkal is megosszák.

2.2. Stratégiai céljaink

Nevelő-oktató munkánk kiemelt stratégiai céljait az alapelvekből kiindulva határoztuk meg
• a művészetoktatás egészét átható minőségközpontú szemlélet elérése,
• az egységes nevelői szemlélet kialakítása,
• a következetes követelés és igényesség szerinti munkavégzés,
• az általános erkölcsi értékek, humán magatartás minták, pozitív szokásrendszerek átadása, tudatosítása,
• egyénre szabott motiválással a tehetséggondozás hatékonyságának megőrzése,
• a tehetséggondozás rendszerének kidolgozása és működtetése
• az iskolahasználók, illetve a pedagógusok igényeinek megfelelően az intézmény szolgáltató jellegének további erősítése,
• a társintézmények vezetőivel, munkatársaival való jó együttműködés fenntartása, közös rendezvények szervezése,

- nagyobb esélyegyenlőség biztosítása, a lemorzsolódás csökkentése,
- befogadó attitűd kialakítása minden iskolahasználó tekintetében,

2.3. Operatív céljaink

Az intézmény egészét átfogó minőségközpontú szemlélet kialakítása érdekében célunk

- folyamatos intézményi és szakmai innováció megvalósítása,
- folyamatos reflexió, a PDCA-elv alkalmazása,
- a partnerek véleményének figyelembevétele,
- az önfejlesztés, az önművelés, az önértékelés igényének fenntartása,
- tudásszerzésre való igény kialakítása a tanulókban és pedagógusban egyaránt,
- új módszerek megismerésére belső továbbképzések szervezése,
- szakmai versenyeken való megmérettetés lehetőségeinek biztosítása,
- tanév végén minden tanuló részvételének biztosítása a színpadi bemutatókon, kiállításokon.

A tehetséggondozás hatékonysága érdekében célunk

- a problémafelismerő, problémamegoldó képesség igényének fenntartása,
- projektmódszer alkalmazása,
- a pedagógusok továbbképzése,
- a folyamatos, személyre szabott fejlesztés megvalósítása,
- pályázatok benyújtása, megvalósítása,
- komplex személyiségfejlesztő programok kidolgozása. Az iskolahasználók igényeihez alkalmazkodó szolgáltató jelleg erősítése érdekében célunk
- a tanulók, szülők igényeinek (pl.: felelősségtudat, értékmegőrzés, a szép és a kulturált iránti igény…) figyelembe vétele,
- megfelelő színpadi megjelenés biztosítása,
- szaktáborok szervezése,
- egyéni fejlesztések, a továbbtanulás támogatása, hátránykompenzáció,
- ünnepi műsorok, ünnepek, hagyományőrző fellépések, színpadi bemutatók megvalósítása az együttműködő partnerek igényeihez és az oktatás rendjéhez igazodva.
    - művészi értékek megteremtése
    - képességek és tehetségek kibontakoztatása

- erkölcsi tartásra nevelés
- egészséges életmódra, környezettudatos gondolkodásra nevelés
- az élet, a természet és a művészi alkotások szeretetére törekvő nevelés.

2.4. Kitűzött céljaink elérését segítő elvárások

A Tébláb Alapfokú Művészeti Iskolában tanító pedagógus

- a tanulókkal kapcsolatos viszonyát a szeretet gyakorlása határozza meg,
- legyen elhivatott és elkötelezett a pedagógus pálya iránt,
- felkészültséggel, szaktudással, gazdag módszertani kultúrával rendelkezzen,
- legyen nyitott az információk befogadására, ismereteinek fejlesztésére, kiegészítésére,
- legyen következetes, humánus,
- modellközvetítő szerepet tölt be, ezért személyisége, magatartása legyen élményforrás,
- közvetítse a tudását olyan meggyőző erővel, amely követendő példává válik a tanulók számára,
- pozitív kisugárzással, pontosan és igényesen végezze a munkáját,
- rendelkezzen felelősségérzettel, önkritikával, hibáit vállalja,
- az adott feladathoz megfelelő pedagógiai módszerekkel keltse fel a tanulók érdeklődését, aktivitását,
- jellemezze és adaptivitás, vegye figyelembe az egyéni igényeket és szükségleteket,
- legyen képes saját tevékenységének elemzésére, értékelésére, szükség szerint módosítására, legyen képes a másoktól átvett szakmai és módszertani programokat átdolgozni és a környezetére adaptálni, továbbfejleszteni,
- legyen képes a módszertani megújulásra,
- legyen igénye a fejlődésre,
- tudatos tervezéssel segítse a tanulók egyéni igényeinek és szükségleteinek kielégítését,
- ismerje meg a tanulókat, biztosítson egyéni fejlődési lehetőséget a tanulók számára.

2.5. Az egyes művészeti ágak oktatásának célrendszere

A néptáncoktatás tantervi programja lehetővé teszi a tanulók kompetenciaalapú fejlesztését. Hozzájárul, hogy a tanulók személyisége nyitottá váljon a közösségi alkotó tevékenységek és művészetek iránt, fejleszti a kapcsolatépítést az emberekkel, az időgazdálkodást, fejleszti a tanulók megérző képességét, intuícióját, kreativitásukat, improvizációs képességüket, készségüket. Fejleszti a tanulók szocializációs, kommunikációs készségét, kezdeményező 28 készségét, kulturális tudatosságát, általános műveltségét. Lehetőséget nyújt a tanulók mozgásműveltségének, mozgáskultúrájának sokoldalú fejlesztésére, fizikai állóképességük, ügyességük, cselekvő biztonságuk, ritmusérzékük, hallásuk, tér– és formaérzékenységük fejlesztésére, gazdagítására. Figyelembe veszi az egyéni adottságokat, az életkorra jellemző fizikai és szellemi sajátosságokat. Alkalmazkodik a helyi igényekhez és hagyományokhoz. Rugalmassága révén hozzájárul a speciális képzési rendszerekben, összevont osztályokban történő oktatás megvalósításához, lehetőséget teremt a különböző életkorban a képzésbe bekapcsolódó tanulók számára az életkornak megfelelő szintű képzés megvalósítására. Célja, hogy felkészítse és irányítsa a tehetséges tanulókat a táncművészeti pályára illetve az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra. A múlt és a jelen hagyományainak és táncművészeti értékeinek megismertetésével, megszerettetésével lehetőséget teremt a tanulók számára az életkoruknak megfelelő táncművészeti kultúra, műveltség megszerzésére. A paraszti kultúra sajátos elemei és a hitélet egymástól elválaszthatatlan egységet képeznek, mindezek megtapasztalása, a tiszta forrás felkutatása, archív felvételeken személyes élményeken keresztül, vagy a színpadi alkotásokon keresztüli megélése programunk egyik fő célkitűzése.

2.5.1. A táncművészeti ág, néptánc tanszak oktatásának célja

- a magyar néptánc hagyomány tovább örökítése,
- a népi kultúra értékrendjének, megismertetése, átadása,
- kiemelten a saját régió táncanyagának magas szintű művelése,
- a tehetséges fiatalok versenyekre történő felkészítése és bemutatása,
- a néptánc, a népzene a néptánc és a folklórismeret ismeretanyagának átadása,
- a tanulók személyiségfejlesztése,
- a közösséghez tartozás érzésének erősítése,
- a közös élmény biztosítása,
- egészséges életmódra nevelés,

- sokoldalú képességfejlesztés,
- a testtudat kialakítása, a mozgáskultúra fejlesztése,
- a tanulók pályára irányítása.

3. A pedagógiai nevelő-oktató munka feladatai

A célok meghatározását követően, a célokból kiindulva határozzuk meg a feladatainkat, és választjuk ki a feladatok megvalósítását szolgáló módszereket és eszközöket. A pedagógiai folyamatok megtervezéséhez figyelembe vesszük az alapvető didaktikai szempontokat. A pedagógusok pedagógiai és szakmai módszertani felkészültségét belső tudásmegosztással és továbbképzésekkel támogatjuk. A pedagógiai alapelvek alapján meghatározott céljaink elérése konkrét feladatok elvégzésén keresztül valósulhat meg.

3.1. A pedagógiai nevelő-oktató munka általános feladatai

Az intézményvezetés tudatos pedagógiai folyamattervezést vár el a pedagógusoktól a tanórai és a tanórán kívüli tevékenységek megvalósítására vonatkozóan. A tervezés során a tanulóra vonatkozó jellemzőkből indulunk ki, ezért alapvető feladatunk a tanulók minél hatékonyabb megismerése.

3.1.1. A gyermek, tanuló megismerése

A gyermek, megismerésének területei

- biológiai fiziológiai működés sajátosságai: speciális bánásmódot igényel
- intrapszichés működés sajátosságai: tanulási stílus, tanulási stratégia, tanulói képességek, figyelem, emlékezet, gondolkodás mechanizmusai, mentális folyamatok, motiváció, attitűdök tevékenységek, érdeklődés,
- interperszonális jellemzők: a társas viselkedés jellemzői. A tanulómegismeréssel kapcsolatos feladatok
- az integrált nevelés megvalósítását lehetővé tevő szemléletmód alkalamzása,
- holisztikus látásmód kialakítása: gyermek-és környezetnek megismerése és figyelembe vétele,
- árnyalt tanuló megismerési módszerek, technikák alkalmazása,
- adatok elemzése, értelmezése,
- problémafelismerés, problémadefiniálás,

- a tanulás tanulása eljárásainak alkalmazása,
- a pályaorientáció szakszerű segítése,
- együttműködést fejlesztő, interkulturális, kommunikációs kompetencia a hátrányos helyzetű gyermekkel és környezetükkel kapcsolatosan,
- fejlesztési stratégiai terv kialakítása.

A tanuló-megismerés főbb lépései
- helyzet meghatározás, az információgyűjtés céljának meghatározása,
- a szükséges ismeret, tudás, felelevenítése, források, szakirodalom megismerése,
- módszerek, eszközök kiválasztása,
- vizsgálatok, mérések, felmérések elvégzése,
- eredmények feldolgozása,
- az eredmények alapján fejlesztési stratégia kidolgozása, ha szükséges, külső szakértő bevonása.

3.1.2. Pedagógiai folyamattervezés

A tervezés dokumentumainak elkészítésekor figyelembe kell venni a Nemzeti Alaptanterv (NAT), az Alapfokú Művészetoktatás Alapprogramja, az iskola Pedagógiai Programja, Helyi Tanterve, továbbá az adott tanév munkatervi céljait és feladatait. A pedagógusok pedagógiai tevékenységüket a csoportprofil alapján, az adott tanulói csoportra alakítva tervezik meg a tematikus tervekben.
A NAT-ban meghatározott nevelési területek a következők.
- erkölcsi nevelés,
- nemzeti öntudat, hazafias nevelés,
- állampolgárságra, demokráciára nevelés,
- az önismeret és a társas kultúra fejlesztése,
- a családi életre nevelés,
- a testi és lelki egészségre nevelés,
- felelősségvállalás másokért, önkéntesség,
- fenntarthatóság, környezettudatosság,
- pályaorientáció,

- gazdagsági pénzügyi nevelés,
- médiatudatosságra nevelés,
- a tanulás tanítása.

A NAT-ban megfogalmazott célok megvalósítása ebben az intézménytípusban is elvárt követelmény. Fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket. Ezáltal járul hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává váljék,
- kifejlődjék benne a hazafiság érzelemvilága,
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert,
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában,
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására,
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően,
- váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését

Az EU-s előírásoknak megfelelően a kulcskompetenciafejlesztés feladatai a következők:

- a tanulás kompetenciái,
- kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi, idegen nyelvi),
- digitális kompetenciák,
- matematikai, gondolkodási kompetenciák,
- személyes és társas kompetenciák,
- kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái,
- munkavállalói, innovációs és vállalkozási kompetenciák.

Az intézménytípus és a szakmai tevékenység jellegénél, tananyagánál és módszertanánál fogva hozzájárul több kulcskompetencia fejlesztéséhez is, amely megvalósul a formális, non-formális, és az informális tanulási folyamatokban egyaránt. Az önálló tanulás támogatása a felfedező tanulásban és az improvizációban teljesedik ki. Az anyanyelvi kompetencia a népi

gyermekjátékok, mondókák, kiszámolók, a népdalok és a szaknyelv megismerésével is gazdagodik. A képzés jelentősen hozzájárul a társas együttműködések, a szocializációs folyamatok támogatásához. A közösséghez tartozás a véleménynyilvánítás, a feladatvállalás tekintetében is lehetőséget nyújt az önérvényesítéshez. Programunkban leginkább a kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái, fejlesztésére fókuszálunk, az alapfokú művészeti képzés céljaival összhangban, hiszen a művészeti nevelés célja és egyben eredménye is az esztétikai-művészeti tudatosság kialakítása. A kompetencia magában foglalja az esztétikai megismerést, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését a tradicionális művészetek nyelvein, illetve média segítségével, ideértve az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót és a mozgóképet.

3.1.3.A kompetencia alapú fejlesztés feladatai

Programunkban a kompetenciafejlesztő szemlélet a jellemző a tananyag feldolgozásánál, mely három kulcsterületre fókuszál: ismeretre (kognitív kompetencia), képességre (személyes kompetencia) és attitűdre (társas-szociális kompetencia). A kompetencia azon elvárható ismeretek, képességek, magatartási és viselkedésjegyek összessége, amely által a személyiség képes lesz egy adott feladat eredményes teljesítésére. A hagyományos ismeretközpontú tervezés helyett a kompetenciákra épülő tervezést valósítjuk meg iskolánkban. A tanulók tudását, teljesítményét individualizált módon mérjük. Középpontba állítjuk a képességek, készségek fejlesztését, az alkalmazásképes tudás megszerzését.

A kompetencia alapú tervezés jellemzői

- egyéni haladást tesz lehetővé, egyéni igények érvényesülnek benne,
- tanuló központú,
- gyakorlat-orientált,
- azonnali visszajelzést ad a hatékonyságról,
- az értékelés a teljesítmény alapján a leírt kritériumok szerint történik

3.1.4. A tanulás önszabályozásának támogatása

Feladatunk a tanulás egész folyamatának önszabályozásának kialakítása. A tanuló legyen képes felmérni, hogy milyen ismeretekre és készségekre van szüksége, ezeket hogyan tudja

elsajátítani, milyen módszereket és tanulási forrásokat (pedagógusok, könyvek, adathordózók) kell igénybe venni.

A tanulás önszabályozása érdekében feladataink

- önismeret és önértékelés fejlesztése,
- pozitív tanulási attitűdök, motiváció és oldott tanulási környezet és légkör biztosítása,
- egyéni tanulási utak biztosítása, amelynek elemei: egyéni tanulási tempó, érdeklődés, attitűd figyelembe vétele, egyéni konzultációk, felkészítések, egyéni ismeretszerzési mód, egyéni tananyag biztosítása, az igényekhez való igazodás.

3.2.Alapfeladataink

A nevelő-oktató munkát meghatározó alapfeladatokat a következők szerint határoztuk meg

- rendszeres értékelés, önértékelés (gyakorisága az értékelésnél meghatározott),
- rendszeres igényfelmérés (évente),
- rendszeres belső ellenőrzés,
- rendszeres továbbképzés
- feladatmegoldást segítő eszközpark kialakítása,
- érdekes, motiváló, problémamegoldó feladatok meghatározása,
- személyre szabott feladatok megfogalmazása, differenciálás,
- új módszertani utak kipróbálása,
- a különböző művészeti ágak közelítése céljából közös alkotások létrehozása,
- vizsgabemutató előadások, kiállítások szervezése, technikai igényeinek biztosítása,
- nyári táborozások megszervezése,
- versenyekre való felkészítő program működtetése,
- az oktatás körülményeinek folyamatos fejlesztése,
- továbbképzések támogatása, ösztönzése,
- folyamatos szakmai fejlesztések támogatása,
- a működés feltételeinek megteremtése pályázatok megírásával és megvalósításával.

3.3. Az egyes művészeti ágak oktatásának feladatrendszere

3.3.1. Néptánc tanszak feladatai

A néptánc tanszak tanórai és tanórán kívüli feladatai

- a magyar nyelvterület tánctípusainak és dialektikusainak megismertetése az ismeretek megalapozása és fejlesztése, rendszerezése,
- a táncolni tudás képességfejlesztésének középpontba állítása,
- a vokális népzenei műveltség megalapozása és fejlesztése,
- az életkornak megfelelő néprajzi tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek megismertetése,
- a helyi tánchagyományok és szokások előtérbe helyezése,
- a stílusérzék, a tánc karakterek iránti érzékenység kialakítása,
- a táncanyag tanításával, korszerű, vonzó módszerekkel elérni, hogy a tánc mindennapos szükségletté váljon,
- a táncanyag hiteles, stílusos, a tánc szerkezetét ismerő, kifejező előadásmód kialakítása,
- táncelőadások látogatása,
- a rádió és a televízió néprajzi műsorainak figyelemmel kísérése, igény felkeltése az értékes hangfelvételek és videofelvételek gyűjtésére és meghallgatására,
- aktív társas tánc-élet megvalósítása, táncházak rendezése,
- tanórán kívüli tevékenységek, szakmai programok, versenyek szervezése, megvalósítása,
- szaktáborok szervezése,
- koreográfiakészítés,
- viseletvarratás, beszerzés,
- zenei összeállítás készítése,
- továbbtanulásra felkészítő foglalkozások szervezése,
- tanszaki és iskolai szintű projektek megvalósítása,
- táncszínházi alkotások létrehozása.

4. A feladatok megvalósítása érdekében alkalmazott eljárások, módszerek, eszközök

4.1. Az oktató nevelő, munka pedagógiai eljárásai

Iskolánkban a következő pedagógiai eljárások alkalmazását helyeztük előtérbe:

- kompetencia alapú fejlesztés,
- valós élethelyzeteket modellező feladatrendszer,
- játékos, élményre épülő oktatás, alkotómunka,
- egyéni tanulási utak biztosítása,
- tanulómegismerés,
- önálló ismeretszerzés és tanulás támogatása,
- kreativitásfejlesztő tevékenységrendszer,
- reflexió, önreflexió alkalmazása,
- szokásrend, magatartásmodell kialakítása,
- ellenőrzési és értékelési, jutalmazási eljárások,
- pedagógiai folyamattervezés.

4.2. Pedagógiai módszerek, tevékenységformák

Módszertani alapelvek a NAT alapján

Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek.

Aktív tanulás elvei

- a tanulói kompetenciák fejlesztése,
- az ismeretek alkalmazása, a hasznos tudás kialakítása,
- tevékenységközpontú tanulásszervezési formák előnyben részesítése,
- társas, egyéni, differenciált formák alkalmazása,
- azonos tanulói környezet biztosítása
- a tanulói különbségekhez illeszkedő differenciált célkijelölés, tervezés, tananyag alkalmazás, a tananyag alakítása a tanulói sajátosságokhoz, differenciált tanulásszervezés és a tanulást támogató értékelés,

Az eredményes tanulás segítésének elvei

- a tanulási környezet alkalmas legyen a különböző tanulásszervezési eljárások megvalósítására,
- biztosított legyen az oktatáshoz szükséges IKT és digitális eszköz,
- a szülők, pedagógusok, tanulók nyílt párbeszédének megvalósítása az eredményes tanulás érdekében,
- az értékelés során az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság biztosítása, az emberi méltóság tiszteletben tartása
- egyértelmű elvárásrendszer és mérési rendszer megismertetése a tanulási folyamat elején a tanulókkal, szülőkkel
- bizalmi légkör kialakítása, a tanulási problémák tisztázása
- projektek megvalósítása

Egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítása

- a tanulók közti különbözőségeket az iskola a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintse.
- a tanulói környezet alkalmazkodása a tanuló egyedi jellemzőihez

Képesség-kibontakoztatás támogatása

- az értékelési folyamat tudatos tervezése,
- a tanulási folyamat hatékonyságának ellenőrzése
- szükség esetén újra tervezés, és a célok módosítása.

A NAT-ban meghatározott elveket figyelembe véve a tananyag hatékony elsajátításának érdekében a módszerek és tevékenységformák kiválasztásának szempontja, hogy igazodjon az egyéni igényekhez és szükségletekhez, alkalmazza a differenciálás elvét, járuljon hozzá a tanulási képességek minél teljesebb kibontakoztatásához, a tanuló megismeréséhez, az élményközpontúság és a felfedező tanulás lehetőségeinek biztosításához, ez eredményes és sikeres a tehetséggondozáshoz. A pedagógiai és szakmai fejlesztési célok elérését szakspecifikus (a helyi tantervekben kifejtve) és a személyiségfejlesztést is támogató módszerek együttes alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.

Általánosan, minden tanszakon alkalmazott pedagógiai módszereink a következők

4.2.1. A tanuló-megismerés módszerei

A tanuló megismerése egyben bizalmi kapcsolat kialakítását is jelenti, amely a pedagógus folyamatosan végzett tudatos tevékenysége, és amely alapvetően meghatározza a pedagógus nevelési, szakmai és fejlesztési terveit. A megszerzett információkat bizalmasan kezeli, a tanuló érdekében és az elérni kívánt minőségváltozás elérése érdekében épít a tanuló megismerés módszereire, amelyek a következők:

- a tanulók megfigyelése (köznapi megfigyelés, lejegyzés),
- kérdőíves módszerek, öndefiníciós kérdőívek, tanulási stílus feltárása,
- interjú technikák, célzott beszélgetés (zárt, meséltetős, pontosító kérdések, körkérdés titoktartási kötelezettség),
- játéktevékenység,
- tanórán kívüli tevékenységek,
- tanórán alkalmazott asszociációs játékok, körkérdések, hangulatjelentések,
- dokumentumelemzés (tanuló munka dokumentumai, szakvélemény, szülői üzenet, pedagógusok bejegyzései).

4.2.3. A kompetencia alapú fejlesztés módszerei

A tananyagelemzés területei: az érdeklődés felkeltése, a tanuló motiválásának tervezése, a megoldandó problémahelyzet azonosítása, a kompetenciahiányra mutató terület meghatározása
A tervezés módszerei

- a tanulási cél meghatározása,
- a kompetencia profil meghatározása,
- a célcsoport meghatározása,
- a partnerek kiválasztása,
- a feltételek meghatározása,
- a feladat kiválasztása,
- a feladat lépéseinek, ismereteinek megtervezése,
- a képzési módszer meghatározása,
- az elvárt magatartásformák meghatározása,
- az eszközigény meghatározása,

• a kimeneti cél pontosítása.

Fejlesztési módszerek

• a képzési terv, program kidolgozása,

• a képzési módszer kidolgozása,

• a teljesítménykritérium kidolgozása,

• az eszközigény kidolgozása, beszerzése,

• értékelési rendszer kidolgozása.

4.2.4. Differenciált fejlesztés módszerei

A differenciálás a személyiségi tulajdonságok eltéréseihez igazodó olyan fejlesztő módszer, amely szem előtt tartja az egyéni különbségeket:

• a feldolgozási, műveleti képességek,

• a tanuláshoz való viszony,

• az önálló munkavégzés feltételei,

• a szocikulturális háttér,

• az eltérő társas helyzetek tekintetében.

A differenciált fejlesztés módszerei

• nyitott feladatok,

• különböző munkatempóra épülő feladatok,

• képesség szerinti csoportmunka,

• az alapokról indulás,

• egyéni feladatok,

• kooperatív tanulás,

• differenciált motiváció,

• differenciált értékelés,

A differenciálás különösen fontos szerepet játszik az összevont osztályok tanulásszervezésében. Az életkori sajátosságok, valamint az évfolyamonkénti tananyag elsajátítása a differenciált munkaforma segítségével valósul meg.

4.2.5. A tapasztalati tanulás módszerei

Kísérlet, szimuláció, játék, kirándulás, helyszíni megfigyelés, mérés, modellezés: tanulóközpontú és tevékenységorientált módszer, amelyben a tanulási folyamat a lényeges, a tanulók saját munkájukról reflektálnak, a tanultakat új helyzetekben alkalmazzák. Tanórán kívül is alkalmazható módszer.

4.2.6. Az önálló tanulás módszerei

Beszámoló. esszé, prezentáció, bemutató, tabló, kutatás, autentikus filmek elemzése, táncelemzés. Segíti az önálló gondolkodást, fejleszti az önállóságot, egyéni haladást segíti.

4.2.7. A felfedező tanulást segítő módszerek

Az instrukciókövető módszer támaszkodik a megértésre, a fantáziára, az alkotás elképzelésére, amely során a pedagógus leírja az alkotás jellemzőit, témáját, tényezőit, a tanulók az instrukciók alapján (szóbeli vagy írásbeli) tevékenykednek. A módszer az alkotási folyamatokat mozgósítja, így alkalmas lehet alkotó tehetségek keresésére, felfedezésére is.

Elemzés

Az elemzés, a szemléletformálást, a lényegfeltárást, a véleményalkotást, az összefüggések megismerését, segíti elő, hozzájárul a magabiztos tudás eléréséhez.

Improvizáció:

Mindegyik művészeti ágon alkalmazott módszer a rögtönzés. Elősegíti a hasznos tudás kialakítását. A nevelő- oktató tevékenység során alkalmazzuk a szabad, a félig kötött és a kötött improvizáció módszereit.

Spontán tanulás - szociális tanulás:

Az összevont évfolyamokon a különböző életkorú és képzettségű tanulók példaként állhatnak a kisebbek előtt, a szervezeti forma lehetőséget teremt az egymástól tanulás tudatos tervezésére és megvalósítására.

Önálló ismeretszerzés, ismeretfeldolgozás:

Egyéni módszerei a prezentáció, tabló, és a kiselőadás.

4.2.8. A tehetséggondozó programok során alkalmazott módszerek

Gazdagítás, dúsítás

A gazdagítás a tehetségfejlesztő munka alapeszköze: ennek keretében a tehetségígéreteknek adottságaikkal összhangban folyamatosan többet nyújtunk tehetségük kibontakoztatásához. Passow /1958/ kutatásai alapján négy féle gazdagítási modellt alkalmazunk:

- Mélységben történő gazdagítás. Ennek során több lehetőséget kínálunk a tehetséges gyerekeknek tudásuk és képességeik alkalmazására, mint általában a tanulóknak.
- A "tartalmi gazdagítás" azt jelenti, hogy a tananyagot a tanulókra érzékenyen szerkesztjük meg, figyelembe véve érdeklődésüket, szükségleteiket, s ezeket közben fejlesztjük.
- A "feldolgozási képességek gazdagítása" elsősorban a kreatív és kritikus gondolkodás fejlesztését jelenti felfedező, illetve interdiszciplináris tevékenység közben.
- A "tempóban történő gazdagítás" a tehetséges gyerekek átlagosnál gyorsabb munkájára épül: ugyanannyi idő alatt többet képesek feldolgozni társaiknál, így kiegészítő elemeket is bevonhatunk a fejlesztő folyamatba.

5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

5.1. Az alapfokú művészeti nevelés szerepe a tanulók személyiség-fejlesztésében

Az alapfokú művészeti oktatás-nevelés a teljes emberré válást, a közösségformálást, a szociokulturális hátrányok csökkentését, a kulcskompetenciák fejlesztését, a világ komplex befogadását, az önkifejezést és örömet jelentő alkotás lehetőségét, a tehetséggondozást segíti elő. A művészeti területtel összefüggő gyakorlati tevékenységek által az ismeretek élményszerűvé, a tanulók sajátjaivá válnak, segítik a mélyebb megismerést és fejlesztik a kreativitást, hozzájárul az észlelés érzékenységének, a kifejezés árnyaltságának fejlesztéséhez.

A művészeti tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét. A művészeti nevelés biztosítja a tanulás személyes tapasztalati módját. A tanulók élményszerű tapasztalatokon keresztül ismerhetik meg a művészetek sokszínűségét, változatos kifejezésformáit.
Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a művészet megörökítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás az egyik legértékesebb emberi alapképesség.
A művészeti nevelés megalapozza a tanuló esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az alkotómunka iránti igényét. A rendszeresen átélt pozitív élmények alakítják ki azokat az emberi tulajdonságokat, magatartási szokásokat, melyek a művészetek területén az eredményesség összetevői.
A művészeti nevelés hozzájárul az akarati, alkotó-alakító cselekvőképesség fejlesztéséhez.
A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozót segíti abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja önmagát, megmutassa a kisebbség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.

5.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A művészeti tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét, biztosítja a tanulás személyes tapasztalati módját. A művészeti nevelés feltárja a művészet megörökítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alapképesség.

Az alkotómunka hatékony eszköze a személyiségfejlesztésnek: különösen a kamasz, majd ifjúkorba lépő fiatalok személyiségének kialakulásához, gazdagításához, énképének, önismeretének fejlesztéséhez, önmeghatározásához, érzelmei kifejezéséhez, gondolatai megfogalmazásához, az önkifejezéshez járul hozzá.

A sokszínű tevékenységformák a személyiségfejlődés rendkívül érzékeny, fontos, és meghatározó szakaszában nyújtanak közösségi élményt, adnak hiteles – az önértékelést segítő – visszajelzést a tanulóknak. Ebben az életkorban egyén és közösség, belső és külső világ, legalitás és moralitás konfliktusának feldolgozásához pótolhatatlan segítséget nyújtanak. Akkor kínálnak közös értékrendet, társas együttlétet, amikor az egyén sokszor magára marad kétségeivel, amikor tudatosítja a világ feloldhatatlan ellentmondásait, szólamok, eszmék és valóság kontrasztját.

Feladat a személyiség önfejlesztésének elősegítése, amelynek alapja a tanulók önismeretének gazdagítása, hogy képesek legyenek saját lehetőségeik és korlátaik felismerésére. Olyan intézményben kívánunk tanulni/tanítani, ahol az iskola mindennapjait átszövi az egészséges életmódra nevelés. Mindezekhez megismerésre motiváló tanulási környezetre és nyugodt, kiegyensúlyozott munkalégkör biztosítására van szükség. Emellett a legfontosabb a pedagógusok példamutató magatartása, viselkedése. Az iskolában oktató pedagógusok, művészek a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és differenciálását.

Feladataink:
- reális énkép kialakítása,
- ön és társismeret fejlesztése,
- sokoldalú személyiségformálás,
- problémamegoldó képesség fejlesztése,
- erőszakmentes konfliktuskezelés,
- érzékenység kialakítása a környezetünk állapota iránt,
- tisztelet és szeretet a természet és az ember iránt.

Kiemelt feladataink:
- az önismeret, önelfogadás, önértékelés képességének kialakítása, fejlesztése;
- az alkotókészség fejlesztése;
- a társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása,
- a kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása;
- az érdeklődés felkeltése a kultúra, a társadalmi jelenségek és problémák iránt;
- a közösségi tevékenységek iránti igény kialakítása.

A fejlesztés eszközei:
- önismereti, együttműködési, kommunikációs képességeket fejlesztő gyakorlatok a tantárgyak tananyagába és követelményeibe beépítve vagy tanórán kívüli tréningekkel;
- produkciók létrehozása (vizsgák, versenyek, fesztiválok, iskolai ünnepek);
- a tanulói produkciókról, tanórai tevékenységekről videofelvétel készítése, annak visszanézése, elemzése, értékelése az önértékelés képességének fejlesztésére;

- színház-, koncert, kiállítás és múzeumlátogatások;
- iskolai és iskolán kívüli kulturális rendezvényeken való szereplés, illetve részvétel motiválása (amennyiben a tevékenység hozzájárul a helyi tantervben megfogalmazott követelmények teljesítéséhez).

„A személyiségfejlesztés az önfejlesztés elősegítése, a belső lehetőségeket kicsalogató és azokat társas kapcsolatban kipróbáló öntapasztalás folyamata, melynek során arra építünk, ami a személyiségünkben lehetőségként adott. Olyan élményekkel szolgáljuk e fejlesztőmunkát leginkább, amelyben a gyermek önmaga rájöhet arra, hogy mire képes.” (Bagdy Emőke)

6. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka egyrészt a tananyagba beépítve, másrészt az oktatók, a művészek és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, illetve a tanulói közösségen keresztül érvényesül.
A közösségben kialakuló értékrend, normák, szabályok, elvárások segítik az egyént a döntésekben, a felelősségvállalásban.

6.1. A közösségfejlesztés területén kiemelt feladataink:

- az iskolai tanulói közösség egyéni arculatának kialakítása;
- a közösség hagyományainak megismertetése;
- a tanulói közösség tevékenységének megszervezése, összehangolása;
- a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek kialakítása, folytonosságának elősegítése.

A fejlesztés eszközei:

- produkciók létrehozása, bemutatása;
- a szűkebb és tágabb közösség ünnepeinek megtartása, ünnepteremtés;
- iskolai hagyományok teremtése, megőrzése (karácsonyi műsor, művészeti gála műsor, művészeti táborok, táncházak);
- tanórán kívüli foglalkozások biztosítása;
- a tanulók, illetve a tanulók és a pedagógusok közös problémamegoldó tevékenységén alapuló foglalkozások biztosítása.

Az iskolai közösség kialakítása, fejlesztése csak a tanulók aktív részvételével, közreműködésével valósítható meg.
Feladatunk a fent megfogalmazott keretek között az iskolai közösség és a tágabb társadalmi környezet közötti kapcsolat biztosítása is.

6.2. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok:

Együttműködés a pedagógusok között:

- folyamatos szakmai konzultáció
- különböző rendezvények megszervezése során munkacsoportokba tömörülés
- közös szabadidős tevékenységek
- jó munkahelyi légkör kialakítása

Együttműködés a tanulók között:

- az együttes műsorában való közreműködés
- szabadidős tevékenységek során
- iskolai nagy rendezvények alkalmával

Együttműködés a szülőkkel:

- Az iskola külső és belső kapcsolatának rendszere egymásra épül. Hatékony művészeti nevelő-oktató munka nem valósítható meg a szülők közreműködése nélkül.
- Iskolai rendezvények során különböző operatív feladatok ellátása.
- Fellépések előtt hajfonásban és öltöztetésben való segítségnyújtás.
- Mosás-vasalás, esetenként a gyerekek szállítása.

7. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, a csoportvezetői munka tartalma, a csoportvezető feladatai

7.1. A pedagógus munkaviszonyából, beosztásából adódó általános elvárások, feladatok:

- nevelő-oktató munkáját a Tébláb Alapfokú Művészeti Iskola pedagógiai programja szerint végzi

- a tanterv alapján a táncoktatás tantárgy tanmenetének elkészítése, felkészülés az egyes tanítási órákra, audiovizuális és egyéb szemléltető eszközök kiválogatása vagy készítése

- oktatja és neveli a művészeti iskolában tanuló gyermekeket, betanítja és irányítja a táncosokat

- részt vesz az év eleji toborzásban és beíratásban

- megismerteti és betartatja az iskola házirendjét

- értékeli a tanulók tanulmányi előmenetelét

- a tananyag megtanítása, feldolgozása, megbeszélése

- a házi feladatok kijelölése és ellenőrzése, az írásbeli munkák kijavítása, a szóbeli feleletek és gyakorlati meghallgatása, megtekintése és értékelése

- jelenléti ívet vezet a diákokról

- szervezi a tanulócsoportok közösségi életét

- köteles a hosszabb ideje hiányzó növendék esetében a hiányzás okát felderíteni, a szülőkkel a kapcsolatot felvenni
- felkészíti tanulóit és részt vesz a felvételi és az év végi vizsgákon

- lehetőség szerint látogatja a kollégák rendezvényeit, óráit

- tevékenyen közreműködik a Tébláb AMI ünnepségeinek és kulturális rendezvényeinek szervezésében és lebonyolításában

- előzetes egyeztetés alapján csoportjával részt vesz a különböző iskolai rendezvényeken

- félévente egy alkalommal nyílt tanítási órát tart, ahol a szülők láthatják gyermekük előrehaladását és megbeszélhetik személyesen az esetleges problémákat, illetve ekkor egyeztetik a programokat és fellépéseket

- évente legalább 2 szülői értekezletet tart

- köteles a tanítás megkezdése előtt 15 perccel megjelenni az oktatás helyszínén, a technikai eszközöket előkészíteni, próbaruhába öltözni

- az iskolatitkár útmutatása alapján vezeti a tanügyi nyilvántartás rá vonatkozó részét

- köteles folyamatosan aktualizálni a csoport névsorát

- a diákok problémafelvetéseit meghallgatja, közös megoldási javaslattal él

- személyesen részt vesz a diákoknak rendezett versenyeken

- az általa vezetett tanulócsoport számára történő viseletkiadásnál és viseletosztásnál köteles jelen lenni

- viseletet csak szülő aláírásával adhat ki

- szükség esetén szombat délelőttönként is oktat (a szülők szóbeli vagy írásbeli hozzájárulásával)

- köteles a kijelölt időben és helyen munkára képes állapotban megjelenni és a munkaidőt munkában tölteni

- hivatásból eredő kötelessége, hogy fejlessze szakmai és általános műveltségét, tökéletesítse pedagógiai munkáját, ennek érdekében használja fel az önképzés és a szervezett továbbképzéseken biztosított lehetőségeket

- részt vesz a tantestületi üléseken, a nevelési értekezleteken és a szervezett továbbképzéseken

- a további elvégzendő feladatait a nyilvános iskolai SZMSZ tartalmazza.

Felelőssége:

- felelős a rábízott növendékek fejlődéséért

- felelős a növendékek magatartásáért

- anyagi felelősséggel tartozik az általa használt, számára átadott technikai eszközökért, berendezésekért, azok tartozékáért

- felel a saját termében elkövetett károkozásért.

7.2. A tanszakvezetői munka

Intézményünkben tanszakvezetői feladatokkal akkor bízható meg egy határozatlan kinevezéssel rendelkező főtárgy tanár, aki legalább három pedagógus szakmai munkáját irányítja-koordinálja, szervezi a tanszak közösségi életét, tanítási órán kívüli tevékenységeit.

A tanszakvezetőt az igazgató bízza meg egy tanévre.

Az **tanszakvezető** az, aki az iskolákban a *személyesség*et jelenti; a tanszakot, mint nevelési tényezőt, a szociális kompetenciákat alakító, formáló közösséget vezeti, segíti a tanulókat a *jelen történéseinek megértésében*, a helyes értékrendjük kialakításában.

Az csoportvezetői modell szerepe

- Személyesség, természetes viselkedés, önbizalom, önbecsülés.
- Hitelesség, kongruencia - a szavak, a tett és az érzelmek egysége a gondolati és a mindennapi tevékenység területén.
- Tolerancia – mások véleménye, meggyőződése iránti türelmesség.
- Empátia – beleélés a másik ember lelkiállapotába.

A tanszakvezető személyiségjegyei

- Magas szintű pedagógiai, pszichológiai műveltség
- Kiegyensúlyozott érzelmi élet
- Reális énkép és önismeret
- Magas fokú elkötelezettség és felelősségtudat
- Emberszeretet, gyermekszeretet
- Szociális érzékenység
- Fegyelem, önfegyelem
- Kritikai, önkritikai érzék
- Optimizmus, humor
- Kreativitás, találékonyság
- Helyzetfelismerés, alkalmazkodóképesség

A munka jellemzői

- Komplex, átfogó – a tanuló egész személyiségére irányul a tevékenysége.
- Differenciált – a személyiség és a közösség fejlesztése folyamán individualizált követelményeket támaszt.
- Rugalmas - nincs előírható, részleteiben megtervezhető tananyaga; ellátása lényegesen több spontaneitást, rugalmasságot, reflektivitást igényel.

A tanszakvezetői munka feladatkörei

- képviseli a tanszakot a vezetőség felé
- összefogja a tanszak szakmai, művészeti tevékenységét
- megszervezi, lebonyolítja a művészeti vizsgákat
- szülői értekezleteket hívhat össze
- segíti a pályakezdőket
- javaslatot tesz a tanárok jutalmazására, kitüntetésére
- összeállítja a tanév végi beszámolókat

Nevelési témakörök

- Az tanszak közösségének menedzselése, a csoportkohézió kialakítása.
- A személyiség fejlesztése, az énkép alakulása.
- Az értékekre való nevelés – az egészség védelme, a családi élet harmóniája, a társadalmi szerepre való felkészítés, a jövőkép alakítása, a műveltség gyarapításának igénye, munka- és környezetkultúra, a szabadidő igényes eltöltése.
- Személyes biztonságra nevelés, közlekedési kultúra, a deviáns magatartások megelőzése.
- A nemzeti hagyományok megismertetése és tisztelete.
- A szocializációs folyamatok elősegítése.
- Konfliktuskezelés.

8. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

8.1. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A deviáns életvitel kezdetének fontos jelzője lehet, hogy a fiatal kiszorul a korábbi informális csoportokból, megváltozik (romlik) a megítélése a formális csoportban (osztály). Ennek többféle oka lehet; az életkori változásokkal átrendeződnek a szerepek, illetve új tartalommal töltődnek meg. Ez utóbbi gyakran okoz a fiatalokban konfliktust, és ekkor a csoportnyomás feszül szembe a belső értékekkel, korábbi ideákkal, a belső vívódás okozta konfliktus látható jeleket ölthet, és zavart viselkedéshez vezethet.

A feszültség csökkentésének alkalmazott módszerei:

- a figyelem megosztása (kiiktatja tudatából az ellentmondást)
- ideológia kovácsolása (gyakori és közismert önigazolás)
- kompromisszum képzése (passzivitás, vagy kitérés)
- kábítás (a szerfogyasztás, mint időleges "felejtés")
- menekülés (kilépés a helyzetből).

Bármelyik feszültségcsökkentő módszerhez folyamodik a fiatal, az a személyiségfejlődésére káros lehet, de különösen az utolsó két forma jelent nagy veszélyt.

Bármely ok miatti deviáns magatartás, beilleszkedési zavar (tüneti) kezelése a személyre szóló fejlesztés során történik.

A teljesítménykényszer miatti magatartászavar elkerülése a meglévő értékek hangsúlyozása és a kibontakozás lehetőségének biztosítása (szereplés, szervezés, karitatív tevékenység) útján történik. Megelőző és segítő pedagógiai tevékenységünk során fokozott figyelmet fordítunk a tanulói személyiségi jogok tiszteletben tartására.

A pedagógiai szakszolgálattal való együttműködés a pedagógus feladata.

8.2. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetség összetett, komplex képesség, a személyiség alapvető, domináns jegye. Meghatározása általános értelemben is nehéz, objektíven nehezen vagy alig mérhető.

Mindenképpen értékjelző, amelynek kutatása, gondozása a mi iskolatípusunk alapfeladata.

Hisszük, hogy a művészet nagy hatással van a személyiségre, alakítóan hat a lélekre. Éppen ezért a nevelésben igen nagy szükség van rá.

A művészi tehetség készség formájában nyilatkozik meg a tanulás előtti korban. Ezt a készséget kell felismernünk, felmérnünk, megvizsgálva közben a gyermek egész személyiségét, értelmi, kombinációs és asszociatív képességét, kreativitását, érzelmi reakcióit, fantáziáját, temperamentumát, kitartását, memóriáját, akaraterejét, aktivitását.

Igazán csak az oktatás, tanulás folyamán nyilvánul meg a gyermek tehetsége, tanulási tempójának függvényében. De még ezeknek a tudatában is tisztában kell azzal lennünk, hogy a gyermek, az ember individuum, nem ismerhetjük eléggé, azt pedig még kevésbé, hogy kivé, mivé fejlődhet.

A tehetségfejlesztés iskolánkban alkalmazott módjai:

- gazdagítás és elmélyítés (differenciálás, nyitott feladatok, különböző munkatempó, egyéni fejlesztés, különféle csoportosítás osztályon, évfolyamon belül, a tehetséges tanulók minél nagyobb önállóságot, alkotó jellegű feladatot kapnak);
- kiscsoportos és egyéni foglalkozások
- gyorsítás (több évfolyam anyagát rövidebb idő alatt teljesítheti a tanuló).

A tehetségfejlesztés feladatai, eszközei:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- tanórai és tanórán kívüli tehetséggondozó foglalkozások (neves szakemberek bevonásával szervezett tréningek, kurzusok, táborok az önismeret, az önértékelés, a művészi kifejezőkészség, a problémamegoldó készség fejlesztésére, az ismeretek bővítésére);
- felkészítés versenyekre, fesztiválokra
- kiállítások, hagyományőrző programok szervezése;
- felkészítés szakirányú továbbtanulásra
- együttműködés felnőtt csoportokkal

8.3. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Az intézménybe kerülő fiatalokról az iskolatitkár gyűjti be az adatokat, majd iktatás után továbbítja a megszerzett információt az osztályfőnököknek.

- Tanórán belüli tevékenységek
    - Differenciált oktatás: tanórán belüli differenciálás
- Tanórán kívüli tevékenységek ingyenessé tétele a rászorulók számára
    - Felvilágosító munka az intézmény szociális juttatásainak lehetőségeiről szülői értekezleteken

- Félévente nyílt tanítási órán láthatják a szülők gyermekük előrehaladását. A felmerülő problémáikat megbeszélhetik a szaktanárral.
- Az intézmény tanulóit és a szülőket az iskola életéről, az iskola munkatervéről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és a szaktanárok tájékoztatják.
- A szaktanárok szóban illetve a tájékoztató füzeten keresztül írásban tájékoztatják a tanuló szüleit az egyéni haladásról.
- A szülők kérdésüket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg közölhetik a szaktanárral, az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel.

9. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulók, illetve képviselőiknek részvétele az iskolai döntések előkészítésében, végrehajtásában és ellenőrzésében, a jogszabályban meghatározott egyetértési-, véleményezési- és javaslattételi jog gyakorlása révén valósul meg. A tanulóközösségek**,** osztályközösségek, diákkörök, műhelyek s az iskolában szerveződő művészeti csoportok önálló közösségek. Mivel az iskola több telephelyen működik, a tanulók kevésbé tudnak egymással megismerkedni. Ezért ebben az intézménytípusban nincs lehetőség a diákönkormányzati rendszer kiépítésére és gyakorlati megvalósítására. Az iskola életében bekövetkezett változások véleményezésében, döntésekben ezért a diákok képviseletét vállaló, tíz évnél idősebb tanuló vesz részt.

Az intézmény igazgatója jogszabályban meghatározott esetekben írásban kéri a diákok képviselőjének egyetértését, véleményét, felhívja figyelmét a jogszabályban meghatározott határidő betartására. **A felkérő levélhez mellékletként csatolja a dokumentumot, melyről a nyilatkozatot kéri.** Az intézményi dokumentumok aláírásának joga a diákok képviselőjét illeti.

A diákok képviselője az iskola igazgatójához címzett javaslattal bármikor élhet, melyre tizenöt napon belül választ ad az igazgató. Válaszadás előtt szóbeli meghallgatásra kéretheti magához a javaslattevőt.

A tanulók tájékoztatása, véleményük kikérése, javaslataik megtétele, és a döntési jogaikat a tanulók a csoportokon belül tehetik meg, amelyet a csoportvezető pedagógus koordinál.

A csoportvezető pedagógusok a következő témakörökben kérik a tanulók véleményét:

- adatkezelési szabályzat elkészítésénél, módosításánál
- SZMSZ elkészítésénél, módosításánál
- a Házirend elkészítésénél, módosításánál
- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez
- a tanórán kívüli foglalkozások formáinak meghatározásához
- az intézmény megszüntetésével, átszervezésével kapcsolatos fenntartói döntés előtt
- a tanuló ellen indult fegyelmi eljárás során
- a tantárgyválasztási tájékoztató elfogadása előtt.

10. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az együttműködés alapja a folyamatos kapcsolattartás, a rendszeres információáramlás, a segítőkész, pozitív megnyilvánulások, a nyitottság. Pedagógiai programunkat a szülőkkel, mint iskolahasználókkal egyetértésben tudjuk megvalósítani, ezért nagyon fontos a szülők folyamatos tájékoztatása az iskola működéséről és a szülői véleményének folyamatos megismerése az igényekhez igazodó oktatás megteremtésének érdekében. Minden olyan szülői kezdeményezés iránt nyitottak vagyunk, amely az oktatási – nevelési feladataink sikerességét támogatja. A szülők folyamatos, többoldalú tájékoztatása elengedhetetlen feltétele céljaink elérésének, eredményes működésünknek. A szülők folyamatos kapcsolatot tartanak az iskolával. Értesülnek az iskolai élet aktuális dolgairól és közvetlenül informálhatják a többi szülőt is.

A szülőket negyedévente (írásos vagy szóbeli formában) tájékoztatjuk az intézményben folyó munkáról, eredményeinkről.

Tanév elején szülői értekezletet tartunk. Várjuk a szülőket, családtagokat az évenkénti nyílt napjainkon, félévi és év végi vizsgabemutatókon, táborozás során, kirándulások alkalmával, év végi gálaműsorainkon.

A gyermekek igazolatlan hiányzásáról azonnal írásban tájékoztatjuk a szülőket.

A diákokat – képviselőik bevonásával folyamatosan tájékoztatjuk az őket érintő kérdésekről, illetve bevonjuk őket ezen kérdések, problémák megbeszélésébe, véleményezési jogukkal élhetnek.

10.1. A szülők és pedagógusok együttműködésének fórumai

a./ Szülői értekezlet: a szülők és a nevelők folyamatos együttműködésének, párbeszédének kialakítása, szülők tájékoztatása:
- a tanuló magatartásáról, szorgalmáról,
- a tantervi követelményekről,
- a szaktanár munkájáról,
- köznevelés változásáról, alakulásáról,
- az osztályközösség alakulásáról,
- szülői kérések, vélemények, javaslatok összegyűjtése, továbbítása az igazgatóság felé.

b./ Fogadóóra: szaktanárok és szülők találkozója, mely a tanuló egyéni fejlesztésének segítését célozza meg, tehetséggondozást és az egészséges életmódra nevelést segíti.

c./ Nyílt tanítási nap: a szülő vagy érdeklődő megismerheti az iskola oktató-nevelő munkáját, a tanítási órákat, és tájékoztatást kap a csoport iskolai életéről.

d./ Írásbeli tájékoztató: a szülők tájékoztatása az iskolába járó tanuló eredményeiről, magatartásáról, eseményekről, rendezvényekről, programokról.

A szülők közössége: csoportok – szülői munkaközösség
Feladatuk: a csoportok működésének segítése, együttműködés a pedagógusokkal
Az iskolai szintű szervezeti forma az **SZMK**, amely azonban a több telephelyen működés következtében a gyakorlatban nem képes hatékonyan működni.
A szervezeti forma helyett a szülők közül a feladatra jelentkező képviselőit vonjuk be az iskola életére vonatkozó változásokhoz, döntések meghozatalának folyamatába, a szülők képviselőjének véleményét kérjük az iskolai dokumentumok módosításakor. A feladat elfogadását nyilatkozatban rögzítjük.
A csoportvezető pedagógus tájékoztatja a szülőket az iskolai működést érintő kérdésekről, a szülők a csoportok szintjén gyakorolhatják a jogaikat, amelyet a képviselőn keresztül érvényesíthetnek. Az egyeztetésben közreműködnek az iskola pedagógusai.
A szülők döntési jogkörébe tartozik a saját szervezet létrehozása.
Kötelező az SZMK véleményét kérni

- az adatkezelési szabályzat elkészítésénél, módosításánál,
- a tanév helyi rendjével kapcsolatban,
- az intézmény megszüntetésével, átszervezésével kapcsolatos fenntartói döntések előtt,
- az intézmény vezetője megbízásával, és megbízásának visszavonásával kapcsolatos döntés előtt.

10.2. Az intézmény partnereivel való kapcsolattartás

Városi társintézményekkel: Az intézmények (óvodák, általános és középiskolák, művelődési és kulturális központok) vezetőivel az iskola igazgatója tartja a munkakapcsolatot, bevonva a szaktanárokat. Tanév elején az órarend, működési feltételek és programok megbeszélése. Tanév közben a felmerülő problémák eseti megvitatása. Közös rendezvények, műsorszolgáltatás, a kölcsönös érdekek mentén való szövetkezés és kölcsönös tájékoztatás jellemzi a kapcsolatokat. **Szervezetekkel, intézményekkel:** Az iskola hivatalos képviselője az igazgató. Ezt a képviseletet elláthatja az a szaktanár, aki valamely szervezet választott tisztségviselője, vagy a szakfeladatból adódó munkakapcsolat azt indokolja és az iskola igazgatója előzetesen egyeztette.

Szakmai szervezetekkel: A már kialakított kapcsolat folytatása az Örökség Gyermek Népművészeti Egyesülettel, a Martin György Néptánc Szövetséggel, a Hagyományok Házával, a Táncház Egyesülettel, továbbképzéseken való részvétel, felkéréseknek való elégtétel.

11.A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Az alapfokú művészeti iskolában művészeti alapvizsgát kell szervezni, és művészeti záróvizsga is szervezhető. A művészeti alapvizsga a továbbképző évfolyamokon való továbbtanulásra jogosít. A művészeti alapvizsga és a művészeti záróvizsga vizsgakövetelményeit, vizsgafeladatait az alapfokú művészeti iskola az oktatásért felelős miniszter rendeletében foglalt keretek között határozza meg.

Az alapfokú művészeti iskolában a művészeti alapvizsgát és a záróvizsgát a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időpontban kell megszervezni. A művészeti

alapvizsgát és záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,

b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,

c) a jogszabályban meghatározott óraszámnál többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,

d) a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik. A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Tanulmányok alatti vizsgát – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.
A tanulmányok alatti vizsga – ha azt az iskolában szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató bízza meg.
A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű lebonyolításáért.
A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért.
A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb húsz óráig tarthat.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja. Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként az adott iskolában eltiltottak a tanév folytatásától.
Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

A vizsgákról jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyv tartalmazza az intézmény nevét, OM azonosítóját, címét, a tanuló nevét, születési helyét és idejét, állampolgárságát, anyja születési nevét, lakcímét, a vizsgatárgy nevét, az írásbeli vizsga időpontját értékelését, a szóbeli vizsga időpontját, a feltett kérdéseket, a vizsga értékelését és a kérdező tanár aláírását, a végleges osztályzatot, a jegyzőkönyv kiállításának helyét és idejét, az elnök, a jegyző és a vizsgabizottság tagjainak nevét és aláírását.

Különbözeti vizsga:
Különbözeti vizsgát tehet az a tanuló, aki magasabb évfolyamba kéri a felvételét.

A különbözeti vizsga képességfelmérésből, az előző évfolyam anyagának számonkéréséből áll. A különbözeti vizsgáról jegyzőkönyv készül.

Különbözeti vizsga szervezése a tanév rendje szerinti időpontban lehetséges.

Osztályozó vizsga:
Ha a tanuló a tanítási év közben a tananyagot hamarabb teljesítette, lehetőség van a differenciált oktatás elvei szerint a következő év tananyagát tanulni. Ebben az estben a tanuló, év végén két év anyagából összevont vizsgát tehet.

Rendkívüli előrehaladás esetén a szaktanár javaslata alapján az igazgató engedélyezheti, hogy a tanuló a tanév végén két, esetleg több osztály anyagából tegyen összevont beszámolót.

Felsőbb osztályba lépés:
Az alapfokú művészeti iskola felsőbb osztályába az a tanuló léphet, aki a közvetlenül megelőző osztályt sikeresen elvégezte, arról bizonyítványt kapott.

A művészeti iskola legmagasabb alapfokú osztályát eredményesen elvégző tanuló alapvizsgát tehet, a sikeres vizsgát követően a továbbképző évfolyamába léphet.

A továbbképző elvégzése után a tanuló alapfokú záróvizsgát tehet.

A továbbképző évfolyamain az a tanuló kezdheti meg tanulmányait, aki legalább két alapfokú évfolyamot elvégzett.

Tanulmányok folytatása ugyanabban az osztályban:
Az a tanuló, aki osztálya tantervi anyagát önhibáján kívül elvégezni nem tudja, az igazgatótól legkésőbb május 10. napjáig kérheti, hogy tanulmányait a következő tanévben ugyanannak az osztálynak tanulójaként folytathassa.

A tanuló részére engedélyezhető az iskola évfolyamának megismétlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamra léphetne. Az engedély megadásáról a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére az iskola igazgatója dönt.

Ugyanazon évfolyamon folytatja tanulmányait az a tanuló is, akinek igazolt mulasztása valamely tantárgyból meghaladja az összes óraszám egyharmadát, továbbá azok, akik szülői és tanulói kérésre meg kívánják ismételni az adott osztályt.

Félévi, év végi vizsga:

A félévi osztályozó vizsga a szaktanárok jelenlétében zajlik. Az érdemjegyet a szaktanárok állapítják meg.

Az év végi osztályozó vizsgán az érdemjegyet a főtárgy tanárának javaslata alapján a vizsgabizottság állapítja meg.

A bizottság elnöke az igazgató, vagy megbízottja (tanszakvezető). A bizottság tagjai: a főtárgy tanára, és még egy pedagógus.

12. A felvétel és az átvétel szabályai

A szülő gyermeke tanköteles korától kérheti a gyermek felvételét az alapfokú művészeti iskolába.

Az iskola pedagógiai programja meghatározza az iskolaváltás, valamint az új tanuló átvételének szabályait, szükség szerint különbözeti vizsgával, egyéni segítségnyújtással, türelmi idő biztosításával, vagy évfolyamismétléssel.

A tanuló az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételről vagy átvételről az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre.

A felvételhez jelentkezési lap és szülői nyilatkozat benyújtása szükséges.

A felvételi eljárás rendjét az iskola igazgatója határozza meg. A beiratkozás időpontját a beiratkozás első határnapját megelőzően legalább harminc nappal korábban – a helyben szokásos módon – nyilvánosságra kell hozni.

A jelentkezési lap benyújtásának ideje: április - május hónapban, továbbá szeptember 1-15.

között. Pótfelvételi szervezhető szeptember 15-30. között.

A jelentkező képességeit az iskola – adott művészeti ágnak megfelelő végzettségű és szakképzettségű – pedagógusaiból álló bizottság méri fel. A bizottság a jelentkezők képességeinek felmérése után javaslatot készít az igazgatónak a kérelem elbírálására, továbbá arra vonatkozóan, hogy melyik évfolyamra vegyék fel a jelentkezőt. Ha a tanuló az alapfokú művészeti iskola magasabb évfolyamára kéri felvételét, a jelentkezési lapján ezt fel kell tüntetnie. Kérelméről a bizottság különbözeti vizsga alapján dönt, az alapfokú művészeti iskola követelményeinek és tantervi programjának az adott évfolyamra meghatározott rendelkezései alapján.

Az iskola igazgatója a felvételi eljárásban a felvételről, átvételről tanulói jogviszonyt létesítő, vagy a kérelmet elutasító döntést hoz. Az iskola igazgatója köteles értesíteni a felvételi, átvételi kérelem elbírálásáról a szülőt a döntést megalapozó indokolással, a fellebbezésre vonatkozó tájékoztatással, továbbá átvétel esetén az előző iskola igazgatóját is. Az iskola igazgatója a felvételi, átvételi kérelem benyújtásával kapcsolatos ügyintézés, a határidő-számítás, a mulasztás elbírására és a kérelem benyújtásával kapcsolatos eljárás során a köznevelés rendszerében hozott döntésekkel kapcsolatos szabályok alapján jár el.

A tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van. Olyan esetben, amikor a tanuló tanév közben kíván az iskolába belépni, a tanulót az alapfokú művészetoktatásban kapott bizonyítványa alapján, ennek hiányában a felvételi vizsgán elért eredményének figyelembevételével soroljuk be a meghatározott évfolyamba.

A tanulói jogviszony megszűnik, ha kiskorú tanuló esetén a szülő vagy a nagykorú tanuló írásban bejelenti, hogy kimarad az iskolából, a bejelentésben megjelölt napon, továbbá az utolsó alapfokú évfolyam utolsó napján, ha a tanuló nem tesz művészeti alapvizsgát, valamint az utolsó továbbképző évfolyam záróvizsga letételének napján, ha a tanuló nem tesz záróvizsgát, az utolsó évfolyam elvégzését tanúsító bizonyítvány kiállításának napján és ha a tanuló tanulói jogviszonyát – a tanköteles tanuló kivételével – fizetési hátralék miatt az igazgató a szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló eredménytelen felszólítása és a tanuló szociális helyzetének vizsgálata után megszünteti, a megszüntetés tárgyában hozott döntés jogerőre emelkedésének napján (ez hátrányos helyzetű tanuló esetében nem alkalmazható). Megszűnik a tanulói jogviszonya annak a tanulónak, aki egy tanéven belül igazolatlanul tíz tanóránál többet mulaszt, feltéve hogy az iskola a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt legalább két alkalommal, írásban figyelmeztette az igazolatlan mulasztás következményeire.

A nevelési-oktatási intézmény köteles a tanulót, valamint a gyermek, a kiskorú tanuló szülőjét írásban értesíteni gyermeke felvételével, a tanulói jogviszony megszűnésével, a gyermek, tanuló fejlődésével, tanulmányi előmenetelével kapcsolatos döntéséről, az intézmény működésének rendjéről, továbbá minden olyan intézkedésről, amelyre vonatkozóan jogszabály az értesítést előírja.

13. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges személyi és tárgyi feltételek. (A nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke.)

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges személyi feltételeket a mindenkori tantárgyfelosztás tartalmazza. Az eszközöket és felszereléseket az alapfokú művészeti iskola tekintetében a 20/2012. (VIII.31) EMMI rendelet 2.sz. mellékletében előírtak, valamint helyi tantervi programunk speciális szükségletei alapján a határoztuk meg.

A taneszközkészlet meghatározásához az alapfokú művészeti iskolákban az alapfokú művészetoktatás alapprogramja, tantervi programja nyújt segítséget. Taneszközre van szükség minden olyan jellegű tananyag feldolgozásához, amelyik a szemléltetés, illetve tanulói tevékenység nélkül nem valósítható meg.

Ha az eszközöket, felszereléseket létszám figyelembevételével kell beszerezni, az adott eszközből, felszerelésből annyi szükséges, hogy minden egyidejűleg jelen lévő gyermek, munkát végző felnőtt igényét egyidejűleg teljesíteni lehessen. Amennyiben az eszközöket, felszereléseket létszám szerint kell beszerezni, az adott eszközből, felszerelésből a tényleges, érintett létszámnak megfelelően kell az előírt mennyiséget beszerezni.

4. ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLÁK			
A MŰVÉSZETOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK ÉS MŰVÉSZETI ÁGAK KÖZÖS KÖVETELMÉNYEI			
I. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI MINDEN MŰVÉSZETI ÁG RÉSZÉRE			
mind a négy művészetiághoz			
	A	B	C
1.	Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
2.	tanterem, műterem, tanszaki műhelyterem	(berendezése az egyes művészeti ágaknál, tanszakoknál ismertetettek szerint)	
3.	intézményvezetői és intézményvezető-helyettesi, tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettesi iroda	(berendezése az iskoláknál ismertetettek szerint)	
4.	iskolatitkári iroda	(berendezése az iskoláknál ismertetettek szerint)	
5.	számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal	iskolánként 1 felszerelés	ügyviteli feladatok ellátásához, perifériák pl.: multifunkciós eszköz (szkenner, nyomtató, fénymásoló), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon, stb.
6.	nevelőtestületi szoba	(berendezése az iskoláknál ismertetettek szerint)	
7.	könyvtár	(berendezése az iskoláknál ismertetettek szerint),	
1.	**Taneszközök**		
2.	tárgyak, eszközök, információhordozók az iskola pedagógiai programjában előírt tananyag feldolgozásához	évfolyamok, tanszakok, tantárgyak alapján a tanulói létszám figyelembevételével oly módon, hogy az iskola munkarendje szerint minden tanuló és csoport alkalmazhassa	az alapfokú művészetoktatás tantervi követelményei és a pedagógiai programban meghatározottak szerint az iskola által tanított tantárgyak esetében

4.1.2 TÁNCMŰVÉSZET			
balett, moderntánc, kortárstánc, néptánc, társastánc tanszak			
	A	B	C
1.	Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
2.	**Helyiségek**		
3.	tanterem	a csoport, illetve az együttesek létszámának figyelembevételével, az iskola munkarendje szerint az egyidejűleg megtartott csoportos foglalkozásokhoz szükséges számban	más művészeti ágakkal, tanszakokkal közös helyiségként is kialakítható, ha a tanulók és a csoportok száma azt lehetővé teszi
4.	táncterem	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	figyelembe vehető más célra létesített, de funkciójának megfelelő, a többcélú

			hasznosítás szempontjai szerint kialakított nagyméretű terem is
5.	tanári öltöző, tusoló	iskolánként (székhelyen és telephelyen) férfi és női 1	
6.	tanulói öltöző, tusoló	iskolánként (székhelyen és telephelyen) fiú és lány 1	
7.	kellék- és jelmeztár vagy kellék- és jelmeztároló	iskolánként 1	jelmezek, viseletek számára
8.	helyiségek bútorzata, egyéb berendezési tárgyai és oktatási eszközei		
9.	***Tanterem***		
10.	tanulói asztalok, székek	tanulók létszámának figyelembevételével	
11.	tanári asztal, szék	tantermenként 1	
12.	eszköztároló szekrény	tantermenként 1	
13.	interaktív tábla és/vagy tábla	tantermenként 1	elméleti órák helyiségébe
14.	számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal	tánctermenként 1	elméleti órák helyiségébe, perifériák pl.: multifunkciós eszköz, (nyomtató, szkenner, fénymásoló), hangszóró, erősítő, projektor, vagy interaktív kijelző, mikrofon, stb.
15.	digitális kamera, digitális hanglejátszásra és képmegjelenítésére alkalmas eszköz	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	
16.	szeméttároló	helyiségenként 1	
17.	hulladék szelektálására alkalmas gyűjtőedények	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	a települési szabályozásnak megfelelően annyi gyűjtőedény, amennyi az elkülöníthető hulladéktípusok száma
18.	***Táncterem***		a tanszaknak megfelelő burkolattal (fapadlózat, laminált padlózat, sportpadló, fapadlózat balett-szőnyegborítással)
19.	zongora, pianínó, vagy elektromos zongora	1	korrepetitor alkalmazása esetén
20.	zongoraszék		korrepetitor alkalmazása esetén
21.	rögzített, vagy mobil tükör		
22.	rögzített, vagy mozgatható balett rudak	tanulók létszámának figyelembevételével	a tanulók kora szerinti magasságba függesztve, a balett tanszakon
23.	jelmezek, viseletek, kellékek	iskolánként	a tanított tanszakoknak és a tanulói létszámnak megfelelően

II/1. Helyi tanterv

TÁNCMŰVÉSZETI ÁG - NÉPTÁNC TANSZAK

1. Az alapfokú néptáncoktatás célrendszere és funkciói

A néptánc közérthetősége révén felbecsülhetetlen mértékű segítséget jelent a kultúrák közti kapcsolatteremtésben és az egészséges emberi kapcsolatok kialakításában. Oktatása elősegíti néphagyományunk megismerését, tovább éltetését és újraalkotását, kulturális örökségünk megbecsülését. Lehetőséget biztosít a magyar paraszti kultúra értékeinek közvetítésére, a nemzeti identitás erősítésére és a nemzeti összetartozás érzésének elmélyítésére, jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy a **magyar néphagyomány élő formában is fennmaradjon.**

A néptánc oktatása során a kulturális értékek közvetítése nem elsősorban a képességek függvénye, hanem a képességek fejlesztésének lehetséges színtere. Lehetővé teszi mindenki számára az önkifejezés és azonosulás esztétikai útjának elérését, segítve ezzel a személyes kreativitás kibontakozását és az egyéniség fejlődését.

A népi játék és a néptánc tanítása eszköz a személyiség sokoldalú fejlesztésére, olyan komplex hatásmechanizmussal bír, amely egyaránt hat a testre és a lélekre. A program lehetővé teszi más művészeti ágon alkalmazott módszerek, tanulástervezési technikák, stratégiák beépítését és alkalmazását, amelyek a komplex személyiségfejlesztést segítik és szakmai és pedagógiai módszertani megújulást eredményeznek.

A tanórai keretek mellett fontos szerepet játszik a tánc színpadi megjelenítése is, amely egyrészt a művészi megtapasztalás élményét teszi lehetővé a tanulók számára, másrészt kulturális szerepvállalása révén a nagyközönség számára is hozzáférhetővé teszi táncos hagyományainkat.

A kárpát-medencei tánchagyomány sokszínűsége tükröződik vissza az alapfokú művészetoktatás tantervében. A táncanyag szabad kiválasztásának elve érvényesül, amely sokszínű év végi vizsgabemutatót eredményez. A helyi táncanyag, tánchagyomány tanításának elsődlegessége, végig kísérheti az egész oktatási folyamatot. A program lehetőséget biztosít a nemzetiségi táncanyagok beépítésére és tanítására.

Nagy hangsúllyal szerepel a programban a technikai felkészültség megalapozása, a **táncolni tudás képességének kialakítása és fejlesztése,** amely során a tanulók alkalmassá válnak a táncok újra alkotására, szabad és kötött formájú megjelenítésére.

A tanterv nagyobb szabadságot biztosít a pedagógus számára a képzés megtervezésében, ugyanakkor biztosítja az intézmények közötti átjárhatóságot. **A program az integrált óraszervezéssel lehetőséget biztosít arra, hogy a hasznos, gyakorlati tudás megszerzése az elméleti ismeretek integrálásával, gyakorlatorientált feldolgozásával valósulhasson meg. A néptánc főtárgy óráin sajátíthatják el a tanulók a Helyi tantervben meghatározott folklórismeret témakörök gyakorlati és elmélet ismereteit. Mindkét tantárgyból szerez osztályzatot a tanuló.**

A tananyag spirális elrendezése elősegíti, hogy a különböző képességű tanulók a képzési szintek végére azonos módon rendelkezzenek az elvárt ismeretekkel, képességekkel, kompetenciákkal, megteremti az összevont osztályokban történő oktatás kereteit, lehetőségét.

1.2. A néptáncoktatás általános fejlesztési követelményei

A néptánc tanszak célja a magyar néptánc és népi kultúra iránti érdeklődés kialakítása és elmélyítése, hagyományaink, kulturális örökségünk továbbéltetése, a mozgáskultúra megalapozása és fejlesztése, a tánc, mint a közösségteremtés és közösségformálás lehetséges eszközének értelmezése.

1.2.1. Kiemelt kompetenciák a néptánc területén

- *Szakmai kompetenciák*
  - A táncos képességek – készségek – jártasságok kialakítása és fejlesztése.
  - A hagyományos népi játékmód ismerete.
  - Korszerű szemléletmód kialakítása a népi kultúra–népélet összefüggő rendszerének értelmezéséhez.
  - A tánc általánosan jellemző vonásainak ismerete és gyakorlati alkalmazása. A zenéhez igazodó, alkalmazkodó táncos mozgás kialakítása.
  - Az improvizáció és a táncszerkesztés törvényszerűségeinek, szabályainak az életkori sajátosságoknak megfelelő ismerete és tudatos alkalmazása.
  - A térforma, stílusérzék és mozgásmemória fejlesztése, az alakzatok, formák gyakorlati alkalmazása.
  - A táncokhoz kapcsolódó énekek, zenei kíséretek, jellemző viseletek, szokások és a társasági táncélet alkalmainak megismerése.
  - A színpad általános törvényszerűségeinek megismertetése.
  - Előadói táncos magatartás kialakítása az életkori sajátosságoknak megfelelően.
  - A színpadi táncművészet legfontosabb ágazatainak, korszakainak és művészeti alkotásainak megismerése.

- *Személyes kompetenciák*
  - Az esztétikai érzék fejlesztése.
  - A rendszeres és következetes kitartó munkára nevelés.
  - Nyitottságra, valamint a múlt és a jelen értékeinek befogadására nevelés.
  - Folyamatos ismeretbővítésen keresztül a szintetikus látásmódra való nevelés.
  - A vizuális memória és a képzelőerő fejlesztése.
  - A kreativitás és a testi–lelki állóképesség fejlesztése.
  - A kommunikáció verbális és nonverbális módjainak alkalmazása.

- *Társas kompetenciák*
  - A közösségi alkotás öröme, a közösségi kultúra értékei iránti fogékonyság kialakítása.
  - A másság elfogadásának képessége.
  - Az önálló döntéshozatal képessége.

- Kezdeményezőkészség, egyéni feladat– és szerepvállalás.
- A kapcsolatteremtő képesség fejlesztése.
- A szabálytudat kialakítása.
- A csoportnorma kialakítása.
- A segítő életmódra nevelés s a szociális érzékenység fejlesztése.
- A közösségi szemlélet kialakítása.
- A környezet megóvásának fontossága.
- Az egészséges életmód igénye.

➢ *Módszerkompetenciák*

- Az ismeretbefogadás képességének fejlesztése.
- Az intelligens tudás megszerzésére irányuló igény kialakítása.
- Az összefüggések megértésére, a következtetések levonására irányuló fejlesztések.
- Az ismeretek alkalmazásának, újrafogalmazásának képessége.
- A hatékony önálló tanulásra nevelés.
- Az alkalmazott tudás kialakítása, a képzés során elsajátított ismeretek alkalmazása más környezetben is.
- A tehetség azonosítása, tehetséggondozás, mentorálás, nyomon követés.

2. Általános rendelkezések

2.1. Alap és többletfoglalkozások

Az alapfoglalkozások időtartama minimum heti 4 óra, azaz legalább 180 perc. A nevelés - oktatás nem csak a tanórai munkában érvényesül, hanem a fellépések, szereplések, fesztiválok, tanulmányi kirándulások, egyéb rendezvények alkalmával is.

2.2. Tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Intézményünkben nem használunk tankönyvet.

2.3. Felvételi vizsgarend

A szülő tanköteles kortól kérheti gyermeke felvételét intézményünkbe. Minden jelentkezőt felveszünk függetlenül a képességektől, mert a tanulónak joga, hogy az érdeklődésének megfelelően választott művészeti területen képzésben vegyen részt. Az iskola feladata a legmagasabb szinten a képességek fejlesztése.

Beíratáskor a szülőnek hitelt érdemlően bizonyítania kell a gyermek személyazonosságát.

Olyan esetben, amikor a tanuló tanév közben kíván az iskolába belépni, a tanulót az alapfokú művészeti iskolában kapott bizonyítványa alapján, ennek hiányában a szaktanár javaslata alapján soroljuk be a meghatározott évfolyamba. Felvételi jegyzőkönyv készül évfolyamba sorolásáról.

2.4. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A követelményeket évfolyamonként határozza meg a tanterv.

A beszámoltatás formái

A) Évközi beszámoltatás

1. gyakorlati feladat végrehajtása önállóan vagy tanári irányítással,
2. szóbeli felelet,
3. írásbeli felelet.

B) Év végi beszámoltatás (vizsga)

4. nyilvános bemutató
5. színpadi produkció, vagy
6. csoportos gyakorlatsor vagy
7. bemutató óra (tanári irányítással végrehajtott feladatok)
8. gyakorlati feladat végrehajtása (önálló munka; pl.: gyűjtőmunkák, gyakorlatsor összeállítása, levezetése stb.)
9. szóbeli vizsga (pl.: előadás elemzés)
10. írásbeli vizsga (pl.: teszt, esszé).

A beszámoltatási formák alkalmazásának szabályai

a) Az év végi beszámoltatás (vizsga)

1. az előképző évfolyamain nem kötelező,
2. az 1–10. alapfokú és továbbképző évfolyamokon a tanult valamennyi tantárgyból kötelező,
3. gyakorlati tantárgyakból a nyilvános bemutató kötelező,
4. 9. és 10. évfolyamon a főtárgy követelményei alapján kötelező előadás bemutatása,
5. a szaktanárok választása alapján lehetőség van a kombinált beszámoltatásra: több tantárgyból összevontan számolnak be a tanulók a tanév anyagából (pl. a színpadi előadást úgy kell összeállítani, hogy abból mérhető legyen a színjáték, a mozgásgyakorlatok, illetve a beszédgyakorlatok tantárgy adott évre előírt követelményeinek teljesítése is).

b) Év közben a beszámoltatás rendszeres (havonta 1 alkalom).

c) Művészeti alapvizsga az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően tehető.

d) Művészeti záróvizsga az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően tehető.

2.5. A tanulók teljesítmény értékelésének, minősítésének formái

Az értékelés szempontjai:

1. sokszínű, serkentő, ösztönző hatású fejlesztő értékelés
2. folyamatos, rendszeres, minden tevékenységre kiterjedő
3. tárgyilagos, objektív, a tanuló személyiségét fejlesztő, segítő szándékú
4. következetes, szakszerű és felelősségteljes,
5. céljai és követelményei mindenki számára legyenek előre ismertek

Az értékelés típusai, formái:

Diagnosztikus értékelés (helyzetfeltáró)

- végezhetjük a tanulók előzetes tudásának, készségeinek felmérésére
- tanév közben célja lehet a felmerülő tanulási problémák feltárása, amelyet a helyzet elemzése és
- a korrekciós lehetőségek kidolgozása követ
- fajtái: év eleji szintfelmérés, hibaorientált értékelés

Formatív értékelés (formáló, segítő)

- mint leggyakrabban alkalmazott értékelési eljárás, visszajelzést ad a tanulónak az aktuális tudásáról
- megerősíti, illetve korrekcióra készteti
- célja az eredményes tanulás elősegítése, a tanítási - tanulási folyamat optimalizálása
- fajtái: szóbeli, portfólió, projekt, egyéni feladatvállalás

Szummatív értékelés (összegző)

- a pedagógiai folyamat nevezetes szakaszainak lezárásakor alkalmazzuk, amikor globális képet akarunk kapni arról, hogy a tanulók milyen mértékben sajátították el a követelményeket
- az adott tantárgy helyzetét vizsgáló ellenőrzési folyamat egyik lehetséges módszere is lehet
- fajtái: szakmai vizsga, bemutató, kiállítás, egyéni feladatmegoldások.

A tanulói teljesítmény értékelése

A pedagógus szóban és írásban is értékeli a tanuló munkáját. Az **előképző első és második** évfolyamán ***az értékelés szöveges***, az alábbiak szerint:

1. felzárkóztatásra szorul /aki nem tudta elsajátítani a tananyagot/
2. megfelelően teljesített / aki nagy részben elsajátította a tananyagot, a hiányosságai rövid időn belül pótolhatók/

3. jól teljesített / aki a tananyagot magabiztosan tudja, de időnként tanári segítségre szorul/
4. kiválóan teljesített **/** aki tanári segítség nélkül magabiztos tudással rendelkezik**/**

A tanítási naplóba sem kerülhet be érdemjegy, hanem a következő rövidítéseket kell alkalmazni:

F felzárkóztatásra szorul

M megfelelően teljesített

J jól teljesített

K kiválóan teljesített

A szorgalom értékelésnél a következő rövidítéseket alkalmazzuk:

H hanyag

V változó

J jó

P példás

A pedagógus a tanuló teljesítményét az alapfok és a továbbképző évfolyamain a tanítási év közben ***érdemjeggyel*** értékeli, félévkor és a tanítási ***év végén osztályzattal*** minősíti.

Az Alapfok 1-6-ig és a Továbbképző 7-10-ig évfolyamán az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

1. ***Elégtelen (1)***: aki a tananyagot minimálisan sem sajátítja el, tanári irányítással sem képes a tananyag reprodukálására

2. ***Elégséges (2)***: aki nagy hibaszázalékkal dolgozik, csak a tananyagi minimumot teljesíti, képtelen az önálló feladatmegoldásra.

3. ***Közepes (3):*** aki pontatlan, több hibával dolgozik, többszörösen szorul nevelői segítségre, ismeretei felszínesek, kevésbé tud önállóan dolgozni.

4. ***Jó (4):*** aki kevés jelentéktelen hibával dolgozik, apró bizonytalanságok jellemzik, kisebb előadási hibákat vét, de törekszik a hiányosság leküzdésére. Előadásában, munkájában kevés tanári segítséget igényel.

5. ***Jeles (5):*** aki ismeri, érti, tudja, reprodukálni képes a tananyagot, pontosan szabatosan fogalmaz, a megszerzett ismereteit képes alkalmazni, önállóan tanári segítség nélkül, szabadon ad elő.

Fontosnak tartjuk a tanulói tudásszint rendszeres mérését, ezért a tanulók teljesítményét havonta kell érdemjegyekkel is értékelni. (Kivétel az SZMSZ szerint) A tanulók félévkor az osztályban tanító szaktanárok jelenlétében félévi vizsgát, év végén az osztályban tanító szaktanárokból és külső szaktanárokból álló bizottság előtt vizsgát tesznek. A vizsga anyagát a szaktanár állítja össze. A bemutatás csoportosan és egyénileg történik. A minősítésre a szaktanár tesz javaslatot. A bizottság szótöbbséggel dönt. **Az előképző évfolyamain nem kell vizsgát szervezni.**

Az értékelés egyéb módja:

A havi érdemjegyeknek és a ***félévi vizsga*** eredményeinek átlaga adja a félévi osztályzatot. A félévi osztályzat, a második félévi havi érdemjegyek, valamint az év végi vizsga eredményeinek átlaga adja a bizonyítványba bekerülő év végi osztályzatot.

Ezzel az értékelési rendszerrel célunk, hogy a tanulók egész éves munkáját értékeljük, ugyanakkor szem előtt tarjuk, hogy az év végi osztályzat kialakításában ne legyen döntő a vizsgához kötődő esetlegesen negatív pszichikai állapot.

Az év végi vizsga a főtárgyakra és a kötelező tárgyakra vonatkozik.

Az elméleti tantárgyakból félévkor szóban, év végén szóban, vagy írásban, felmérés, vagy teszt formájában adnak számot tudásukról a tanulók.

Az év végi vizsga jegyeit az iskola által szerkesztett vizsgalapon kell feltüntetni, amelyet a három fős vizsgabizottság aláírással hitelesít.

A szorgalom értékelésének, minősítésének formái

Hanyag:

1. a tanuló szorgalma, ha fegyelmezetlenül dolgozik, megbízhatatlan, a munkáját nem végzi el;
2. Képességeihez, a körülményeihez képest csak vonakodva és keveset tesz tanulmányi előrehaladása érdekében, munkavégzése megbízhatatlan, pontatlan;
3. Gyakran mulasztja el kötelességeit, munkafegyelme rossz;

Érdektelenség, teljes közömbösség jellemzi.

Változó:

1. Annak a tanulónak a szorgalma, aki munkája ingadozó, hanyag és jó munkák

váltogatják egymást;
2. Önállótlan, csak utasításra kezd a munkához, nem ellenőrzi önmagát;
3. Munkája változékony, gyakran dolgozik képességszintje alatt;

Szétszórtság jellemzi, ritkán figyel valamire.

Jó:

1. Annak a tanulónak szorgalma, aki figyel az órákon, az órákra képességeihez mérten lelkiismeretesen készül, az órán megfelelően dolgozik, de többre nem törekszik;
2. Ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik, és ellenőrzi munkáját, önmagát;
3. Általában felkészül, de különösen érdeklődést nem mutat, az órai aktivitása, a munkához való viszonya jó;
4. Érdeklődése megmarad az iskolai tanagyag keretein belül.

Példás:

1. Annak a tanulónak a szorgalma, aki a tanulmányi munkában kitartó, a tőle telhető legjobb eredményre törekszik;
2. Munkája pontos, megbízható, precíz, törekszik a hibátlan munkavégzésre;
3. Többletfeladatokat vállal, feladatait maximális önállósággal és megbízhatóan végzi el;
4. Kötelességtudata magas fokú, munkatempója állandó, lankadatlan, mindig készül, figyel, érdeklődő;
5. Érdeklődése sokirányú, egyes tantárgyakban a tananyagon felül is produkál, ismeretanyaga a tananyagon kívülire is kiterjed.

A szorgalom értékelése:

- A tanulók szorgalmának félévi és év végi értékeléséhez a nevelőtestület felé a főtárgy tanár tesz javaslatot a nevelőtestületi osztályozó értekezleteken.
- A főtárgy tanár a javaslattétel előtt kikéri az osztályközösség és az osztályban tanító tanárok véleményét.
- A tanulók szorgalmának értékelését (érdemjegyét) a nevelőtestület hagyja jóvá. Vitás esetekben a nevelőtestület szótöbbséggel határoz. A jutalmazó és fegyelmező intézkedésekről a szülőt értesíteni kell.

2.6. Továbbhaladás az intézményben

Félévenkénti tájékoztató értékelés után, a tanév végén a nevelőtestület dönt a tanuló továbbhaladásáról.

A tanuló kiemelkedő előrehaladása esetén a főtárgy tanár javaslata alapján a tanuló és a szülő egyetértésével az igazgató dönt a rendkívüli továbbhaladásról.

Ezen esetben a tanuló több évfolyam anyagából ***osztályozó vizsgát*** tehet, amely vizsgabizottság előtt zajlik.

A tanuló az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően ***művészeti alapvizsgát*** tehet, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően pedig ***művészeti záróvizsgát*** tehet.

A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeknek eleget tett. Ha a tanév végén a tanuló elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet.

Az iskola magasabb évfolyamára lépés egyik alapfeltétele a foglalkozások rendszeres látogatása, mert a képzés elsősorban gyakorlati foglalkozásokra épül, amelyet tanári irányítás nélkül nem lehet elsajátítani.

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása a tanítási órák egyharmadát meghaladja, a tanuló nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

2.7. A tantárgy- és tanárválasztás szabályai

Az intézményünkbe jelentkező tanulók jelentkezési lapjukat közvetlenül a választott pedagógushoz adják le. A maximális létszám elérését követően csak akkor választhatja a tanuló a pedagógust, ha megfelelő jelentkező van újabb csoport indítására.

A tantárgyválasztás és a tantárgyválasztás módosításának eljárásrendje

Az iskola igazgatója:

- a nevelőtestület javaslatát figyelembe véve minden év **március 10-**ig elkészíti a tantárgyválasztási tájékoztatót;
- **a** kikért véleményeket ismerteti a nevelőtestülettel, majd véglegesíti a tantárgyválasztási tájékoztatót;
- **minden év április 15-ig** a hirdetőtáblán közzéteszi a következő tanévre szóló véglegesített tantárgyválasztási tájékoztatót és jelentkezési űrlapot, amely tartalmazza a választható tantárgyak megnevezését évfolyamonként és előreláthatóan az oktató pedagógus nevét.

A tanulók:

- az osztályfőnöktől/iskolatitkártól kérhetnek jelentkezési űrlapot
- a tanuló május 20-ig adhatja le a tantárgy és a felkészülési szint valamint a tanár megválasztásával kapcsolatos döntését a jelentkezési űrlapon**;**

A tantárgyválasztás módosításáról:

- ha a tanuló választását módosítani szeretné, augusztus 20-ig írásbeli kérelemmel fordulhat az iskola igazgatójához;
- a tanuló az igazgató engedélyével módosíthatja választását, a tanulót e jogáról írásban a jelentkezési űrlapon tájékoztatja az iskola.

A választható tantárgy felvételének feltételei:

- minimum 16 fő jelentkezése az adott tantárgy felvételére

2.8. Tantárgy és óraszerkezet

Tantárgyak

Főtárgy
Népi játék (1-2. előképző évfolyamon)
Néptánc (1-6. alapfokú és a 7-10. továbbképző évfolyamon)
Kötelező tantárgy
Folklórismeret a néptánc tantárgyhoz kapcsolódóan, tantárgyi integrációban
Kötelezően választható tantárgyak az összevont osztályokban
Folklórismeret a néptánc tantárgyhoz kapcsolódóan, tantárgyi integrációban
Választható tantárgyak
Népi játék (1-2. előképző évfolyamon)
Néptánc (1-6. alapfokú és a 7-10. továbbképző évfolyamon)
Népzenei alapismeretek (1-6. alapfokú és a 7-10. továbbképző évfolyamon)
Táncjelírás-olvasás (9-10. továbbképző évfolyamon)
Folklórismeret a néptánc tantárgyhoz integráltan (7-8. továbbképző évfolyamon)
Tánctörténet (9-10. továbbképző évfolyamon)

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző (E)		Alapfok (A)						Továbbképző (T)			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	2	2	3-(4)	3-(4)	**4**	**4**	**4**	**4**	3-(4)	3-(4)	3-(4)	3-(4)
Kötelező tantárgy					**0**	**0**	**0**	**0**				
Kötelezően választható tantárgy												
Választható tantárgy	2	2	(1)-2	(1)-2	1-2	1-2	1-2	1-2	(1)-2	(1) -2	(1)-2	(1)-2
Összes óra:	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Az összes óra rovatában az első **szám a** heti minimális **óraszámot jelöli,** a második **szám** a szakmai program **megvalósítása során** az egyéni, páros, kis-és nagycsoportos tehetséggondozás számára is időkeretet biztosít.

Az összevont osztályok működéséből következően, valamint az integrált óraszervezés lehetőségét figyelembe véve a tantárgyi óraszámok tanéven belül átcsoportosíthatók.

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2 + 6 + 4 évfolyam)
Az első számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti.
A tanítási órák időtartama: 45 perc

A csoportbontások és tanórán kívüli foglalkozások szervezésének elvei

Csoportbontásban megvalósított órakeret iskolánkban nem indokolt, és nem biztosított.
Csoportbontásban végzett oktatás elsősorban a néptánc tanszakon és alkalmanként lehet szükség, amennyiben szakmai kritériumok azt indokolttá teszik, pl. nemek szerinti csoportbontás, amely többnyire a tanórán belül valósulhat meg.

Tanórán kívüli foglalkozásokat a pedagógusok hirdetik meg. A pedagógusok a tanórán kívüli foglalkozásokat önként vállalt feladatként, vagy pályázat keretei közötti finanszírozás szerint valósítják meg.

A tanórán kívüli foglalkozásokról a pedagógusok írásban tájékoztatják a szülőket. Az ingyenesen igénybe vehető programok mellett térítési díj ellenében igénybe vehető programokat is kínálunk. A térítési díj fizetéséhez kötött programok nem kötelezőek.
A szülőket írásban tájékoztatjuk, mely programokat biztosítja ingyenesen az iskola, és melyek esetében kell a költségeket megtéríteni.

2.9.Tanórán kívüli tevékenységek

Tanulmányi kirándulás:

A tanulmányi kirándulás célja valamely művészeti ággal való szorosabb megismerkedés. A kirándulás során kiszakadva a megszokott mindennapi környezetből, a tanulás oldottabb formában és nem a tanítás-tanulás folyamatában, hanem művészi élmények közvetlensége útján valósul meg. A költségek megfizetésével szervezhető tevékenység.

Kirándulás, közösségi rendezvények:

A közösség összekovácsolását szolgáló programok, rendezvények célja a közös kötetlen együttlét, a kikapcsolódás, egymás megismerése, a közös élmények biztosítása. Amennyiben költséggel jár a program, akkor a költségek megfizetésével szervezhető tevékenység.

Nyári és őszi táborozás:

Az iskola támogatja a nyári szakmai táborok szervezését, amelynek célja egy-egy témában való elmélyülés, a következő tanév feladatainak előkészítése.

A szakmai feladatokon túl a kötetlen együttlét, a tábori élet adta programok összekovácsoló ereje igen fontos a közösségi nevelés szempontjából. A táborok megvalósításához a fenntartó nyújthat támogatást. Alapvetően azonban a költségek megfizetésével szervezhető program.

Tehetséggondozó óra:

A tehetséges tanulók számára egyénre szabott feladatok és célok megvalósítására szervezett foglalkozás.

Tehetséggondozó foglalkozás hátrányos helyzetű tanulók és hátrányos helyzetű településen élő tanulók számára is biztosított. A tehetséggondozás megvalósul a tanítási órán belül és kívül. Mindkét esetben ingyenes szolgáltatás, a pedagógusok alapfeladatához tartozik. A tanítási órán kívüli formákról a szülőket tájékoztatni kell. Amennyiben tehetségazonosító pszichológiai mérés is része a programnak, ki kell kérni a szülők hozzájárulását. A tehetséggondozó óra megtartása történhet pályázati támogatásból is.

Tehetségműhely, tehetséggondozó program:

Olyan szervezett keretek között működő, a tehetséggondozás témában felkészült szakember(ek) irányításával szerveződő csoport, amely képes legalább egy területen az általa kialakított, vagy átvett eljárás alapján, a választott célcsoport sajátosságait figyelembe vevő tehetségsegítő programot kidolgozni és azt eredményesen megvalósítani.
A műhelynek rendelkeznie kell a program eredményeit mérő eljárással.
A gyermekek részére ingyenes szolgáltatás. A pedagógusok alapfeladata, de pályázati keretek között plusz díjazásban is részesülhetnek a pedagógusok.
Az intézményvezető feladata, hogy minél több pályázat megírásával és támogatási összeg elnyerésével segítse a tehetséggondozó pedagógusok munkáját

Hétvégi próba:

Egy adott közösség, vagy egyén számára térítési díj nélküli meghirdetett program, valamely szakmai cél megvalósítása érdekében. A hétvégi próba a pedagógusok önként vállalt tevékenysége.

Fellépések:

Az iskola saját rendezvényein szervezett bemutatókon, fellépéseken a megjelenés kötelező. A tanév rendje szerinti bemutatókon túl, egyéb felkérések alapján is szervezhető fellépés, bemutató. Erről a szülőket tájékoztatni kell. A tanulókat ebben az esetben költség nem terheli.

Amennyiben a művészeti csoport fellépéséért az iskola bevételre tesz szert, a bevételt az adott csoport működésére, közösségi vagy szakmai rendezvényeinek, céljainak megvalósítására kell fordítani.

Részvétel országos versenyeken, szakmai programokon:

A tanulók számára ingyenes az országos tanulmányi versenyeken való részvétel. Egyéb versenyek, szakmai programok esetében a részvétel köthető költségtérítés megfizetéséhez. A költségtérítés mértéke a szülőkkel egyeztetve kell kialakítani.

2.10.A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Hátrányos helyzet kompenzálása:

Célunk olyan pedagógiai környezet kialakítása, ahol az iskola és a pedagógus alkalmazkodik a gyermekek eltérő kulturális, képességbeli és tanulási szükségleteihez. Munkánk akkor lehet csak eredményes, ha a szülőkkel való kapcsolattartás rendszeres és együttműködő.
A pedagógusok munkáját segítik olyan alkalmazottak, akiknek feladata a szülők folyamatos tájékoztatása, a művészeti oktatás szervezése, a feltételek biztosítása.

2.11.A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység:

Az iskola a nehéz anyagi körülmények között élő gyerekeket speciális támogatásokkal segíti.
Kereseti igazolás és kérelem alapján a térítési díj csökkentésére vagy elengedésére, szükség esetén próbaruhák biztosítására az éves költségvetés szerint nyílik lehetőség. A nagycsaládosok is részesülhetnek ilyen kedvezményben.
A térítési díj összegét több család szociális helyzete miatt nem tudja megfizetni, ezért a gyermek számára a művészeti alapképzés elérhetetlen marad.
Azok a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű tanulók, akiket a jegyző védelembe vett, és az erről szóló határozatot benyújtják, nem fizetnek térítési díjat.
A rászoruló tanulók számára igazgatói hatáskörben a térítési díj részletfizetése lehetséges.

2.12.A képzés struktúrája. A tanszak tantárgyai

Főtárgy:

- Népi játék (előképző 1-2 évfolyamon)
- Néptánc (alapfok 1-6 és továbbképző 7-10 évfolyamon)

Kötelező tantárgyak:

- Folklórismeret (3-6. alapfokú évfolyamokon) tantárgyi integrációban

Választható tantárgyak:

- Tánctörténet (9-10 továbbképző évfolyamon)
- Táncjelírás (9-10 továbbképző évfolyamon)
- Népzenei alapismeretek (1-6. alapfokú évfolyamon és 7-10 továbbképző évfolyamon)
- Folklórismeret (7-8. továbbképző évfolyamokon) tantárgyi integrációban
- Népi játék (1-2. előképző évfolyamon)

Összevont osztályok esetében kötelező tárgyak:

- Alapfok 3-6. összevont osztályokban a kötelező tárgy a folklórismeret tantárgyi integrációban.

2.13. Az összevont osztályok működésének meghatározása:

A pedagógusok a saját maguk által készített tanmenetükben határozzák meg a tananyag differenciálásának módját. Vegyék figyelembe a csoport összetételét, életkori sajátosságait, érdeklődését és felkészültségét, valamint az alapfokú és továbbképző évfolyamok kimeneteli követelményeit.

2.14. Az évfolyamok összevonásának szabályai:

Az összevont osztályok esetén a differenciálás és dúsítás módszerét kell alkalmazni. A tanmenetben fel kell tüntetni a különböző évfolyamokra vonatkozó fejlesztési és szakmai terveket. Az elméleti tantárgyak esetén a tananyag feldolgozásának szintjét, módszerét és tematikáját a csoport összetétele alapján szintén a pedagógus határozza meg.

Az elméleti tantárgy tananyagtartalmát a csoporton belüli évfolyamokra lebontva úgy kell megtervezni, hogy a kimeneti időszakra a tananyagtartalmat minden tanuló a követelményeknek megfelelően sajátítsa el. A mélységében történő gazdagítás és a projektmunka alkalmazásával a tananyag újszerű feldolgozásával a magasabb évfolyamban tanulók is motiváltak lesznek a tananyag megismerésében. A differenciálás az alkalmazható tudás megszerzésében is jelentős szerepet játszik. Az összevont osztályokban a kötelezően választható tantárgyakból is osztályzatot kell adni.

2.16.Szabadon választható tantárgyak felvételének szabályozása:

A heti négy kötelező tanítási órán felül a tanulók szabadon választható tantárgyakat is tanulhatnak a tantárgyválasztás szabályai szerint. A szabadon választható tantárgyak tanulásának feltétele, hogy minimum 15 fő jelentkezése, valamint a fenntartó engedélye szükséges.

2.17.A szabadon választható tantárgyak esetében a pedagógusválasztás szabályai:

Amennyiben a fenntartó engedélyezi, a tantárgy tanítására az igazgató jelöli ki a pedagógust.

3. A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei

3.1 A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei
A vizsga gyakorlati és elméleti részből áll

A vizsga tantárgyai
Néptánc
Folklórismeret

A néptánc vizsga módja és időtartama
Csoportban 5-10 perc, gyakorlati vizsga, továbbá
Egyénenként, illetve párban: 2-3 perc, gyakorlati vizsga

A néptánc vizsga tartalma
Koreográfia: a szaktanár által meghatározott egy vagy két tanult koreográfia (koreográfia részlet, folyamat) csoportos bemutatása.
Improvizáció: A három táncdialektusból választott, a helyi tantervben szereplő tájegységek tanult táncaiból a nemének megfelelő szerepben kettő előadása kis csoportban (maximum 3 pár) illetve egyénenként vagy párban. Az egyiket a vizsgázók, a másikat a vizsgáztatók választják - a két tánc ne legyen ugyanabból a dialektusból.

A vizsga értékelése
Csoportban: a koreográfia ismerete, együttműködés a partnerekkel, színpadi jelenlét
Egyénileg: a tanult táncanyag tudatos alkalmazása az improvizáció során, a táncos mozgás és a zene illeszkedése, a partneri kapcsolat, páros viszony kialakítása, előadásmód

A folklórismeret vizsga módja és időtartama
Írásbeli vizsga csoportban 30-40 perc, **vagy**

Szóbeli vizsga, egyénileg, 5-8 perc

A folklórismeret vizsga tartalma
Az írásbeli vizsgateszt, vagy a vizsga feladatlapja, a tanultak felidézését, alkalmazását, értelmezését, valamint problémamegoldást, néhány mondatos értelmező választ igénylő feladatokat tartalmaz.
A szóbeli vizsgán a tanulók egy a tétel kihúzása és kidolgozása után önállóan számolnak be tudásukról.

Választható témakörök
Jeles napok
Munkavégző ünnepek
Emberélet forduló

A vizsga értékelése
Írásbeli vizsga
A feladatsort vagy a tesztet az intézmény pedagógusai javítókulcs szerint javítják és pontozzák.
Az osztályzatra a pontok alapján a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá.

Szóbeli vizsga
A tanuló feleletének tartalmi és formai szempontok alapján történő értékelése.
Az osztályzatra a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá.

3.2 A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei
A vizsga gyakorlati és elméleti részből áll

A vizsga tantárgyai
Néptánc gyakorlat és elmélet
Választható vizsgatárgyak: folklórismeret, **vagy** tánctörténet

A néptánc vizsga módja és időtartama
Egyénenként, illetve párban: 8-10 perc, gyakorlati vizsga

A néptánc vizsga tartalma
- A helyi tantervben meghatározott tájegységek táncrendjeiből a szaktanár állít össze tételsort
- A tételsor legalább négy táncrendet tartalmaz, melyből a vizsgázó a nemének megfelelő szerepben improvizál
- Először a kihúzott tétel szerint, majd a vizsgázó által meghatározott táncrend szerint kell a táncokat bemutatni
- A tájegység táncrendjén kívül ismerniük kell még a tánctípusok nevét, a kísérő zenekari felállást, a jellegzetes viseleteket

A vizsga értékelése
- a táncrend ismerete, stílusos előadása,
- a tánc szerkezetének ismerete az improvizáció során,
- a tánc ritmikai, dinamikai, plasztikai megformálása,
- a táncos mozgás és a zene illeszkedése,

- a táncrendhez kapcsolódó táncfolklorisztikai ismeretek

A folklórismeret, vagy tánctörténet vizsga módja és ideje
Írásbeli vizsga csoportban, 30-40 perc, elméleti vizsga, **vagy**
Szóbeli vizsga egyénileg, 5-8 perc, elméleti vizsga

A folklórismeret, vagy tánctörténet vizsga tartalma (választható vizsgatárgyak)
- Az írásbeli vizsgateszt, vagy a vizsga feladatlapja, a tanultak felidézését, alkalmazását, értelmezését, valamint problémamegoldást, néhány mondatos értelmező választ igénylő feladatokat tartalmaz.
- A szóbeli vizsgán a tanulók a tétel kihúzása és kidolgozása után önállóan számolnak be tudásukról.

Választható témakörök folklórismeret tantárgyból
Jeles napok
Munkavégző ünnepek
Emberélet fordulói

Választható témakörök tánctörténet tantárgyból
Az őskor táncművészete
A középkor jellemző táncformái
A reneszánsz és barokk kor táncélete
A romantika
A reformkor táncélete
A XX. század táncélete
Gyöngyösbokréta mozgalom
Amatőr és hivatásos együttesek Magyarországon
Hazánk jeles alkotói és műveik

A vizsga értékelése
Írásbeli vizsga
A feladatsort vagy a tesztet az intézmény pedagógusai javítókulcs szerint javítják és pontozzák. Az osztályzatra a helyi tantervben meghatározott formák szerint a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá.

Szóbeli vizsga
A tananyagtartalom elsajátításának mértéke
Az összefüggések ismerete
A szakmai kommunikáció fejlettsége
Az osztályzatra a helyi tantervben meghatározott formák szerint a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá.

3.3. A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként, illetve párban – helyezést ért el.

3.4. A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

- A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és a záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön–külön osztályzattal kell minősíteni.
- A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja (ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a gyakorlati tantárgyból kapott osztályzat a döntő).
- Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a tanuló kérésére a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.
- Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsgatantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette. Sikertelen a művészeti alapvizsga, illetve a záróvizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott. Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

4. Tananyag

4.1. Népi játék

A képzés elemi szinten járuljon hozzá a tanuló szocializációs, kommunikációs készségének, kezdeményező készségének, kulturális tudatosságának, általános műveltségének fejlesztéséhez.

Elsődleges feladat az önfeledt játék megvalósítása, a játékszabály megismerése, a játéköröm megélése.
A népi játék tantárgy keretében lehetőség szerint egy-egy tájegységhez kapcsolódó gyermekjátékokat oktatunk, szem előtt tartva a tantárgy képességfejlesztő funkcióját. Az előképző évfolyamok zárásakor bemutatott színpadi produkciók segítségével a közönség is megismerkedhet a Kárpát medence gazdag népi játék kultúrájával.

4.1.1. Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok:

- Lépés- futás-ugrás.
- Nyitott és zárt pozíciók.
- A ritmus–tér–térforma fogalmainak kialakítása.
- Az ugrás és forgás technikai előkészítése.
- A tanuló mozgáskészségének, önfegyelmének, kommunikációs képességének, éneklési készségének, játékbátorságának, szabálytudatának fejlesztése.
- A közösségi érzés, a közösséghez tartozás tudatos kialakítása.
- A verbális és nonverbális kommunikáció szinkronjának elősegítése.
- A szocializációs folyamatok fejlesztése.

Tananyag:

- A játékműveltség felmérése.
- A népi játékokhoz szükséges mozgások, ritmusok, terek, térformák megismertetése.
- Az alapvető mozdulattípusok.
- Játéktípusok (sport–küzdő karakterű népi játékok, énekes–táncos gyermekjátékok).
- Népi mondókák, kiszámolók, szövegek, dallamok.
- Alapvető zenei ismeretek (egyenletes lüktetés, zenéhez való igazodás, negyedes és nyolcados lüktetés, dallamegységek, a gyermekdalok hangkészlete, ritmusgyakorlatok).
- Irányok, alakzatok (előre–hátra, jobbra–balra, lent–fönt, sor, kör, oszlop, félkör, csigavonal, szórt forma, térkitöltés, térváltás, egyén és csoport viszonya az alakzatokban).
- Játékfűzések.

Követelmények:

- A tanuló ismerje a népi játékok cselekményét, szövegét és dallamait, játékfűzéseket.
  A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, a szabályok betartására, a fizikai kontaktus kialakítására, a társas együttlétre, a társak előtti kommunikációra, a párválasztásra, a szerepvállalásra, a játéktevékenységre. Minimális követelményszint a tananyag elsajátításának 50%-a.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok:

- A mozgáskészség, alapvető kombinációs képesség fejlesztése a mozgás– és játéktevékenység során.
- A ritmus–tér–térforma fogalmainak alkalmazása a gyakorlatban.
- Az ugrás és forgástechnika fejlesztése.
- A játékműveltség, játékbátorság, szabálytudat, önfegyelem és kezdeményezőképesség fejlesztése.
- A kommunikációs és éneklési képesség fejlesztése, a verbális és nonverbális

kommunikáció szinkronjának kialakítása.
- A kreatív játékos tevékenység valamint a mozgásos és verbális önkifejezés ösztönzése, a közösségépítés megvalósítása, a szocializációs folyamatok fejlesztése.
- Színpadi bemutatkozásra való felkészülés rendjének elsajátítása (kisebb intézményi és községi rendezvényeken való részvétel során).

Tananyag:

- Az alapvető mozdulattípusok variációs lehetőségeinek valamint az ugrás típusainak megismertetése.
- Az improvizációs tevékenység előkészítése, a játékismeret bővítése.
- Játéktípusok (sport–küzdő karakterű népi játékok, énekes táncos gyermekjátékok).
- Eszközös játékok.
- Népi mondókák, kiszámolók, szövegek, dallamok.
- Alapvető zenei ismeretek (egyenletes lüktetés, zenéhez való igazodás, negyedes és nyolcados lüktetés, dallamegységek, a gyermekdalok hangkészlete, ritmusgyakorlatok).
- Irányok, alakzatok (előre–hátra, jobbra–balra, lent–fönt, sor, kör, oszlop, félkör, csigavonal, szórt forma, térkitöltés, térváltás, egyén és csoport viszonya az alakzatokban).
- Játékfűzések.

Követelmények:

- A tanuló ismerje a népi játékok cselekményét, szövegét és dallamait, a játékfűzéseket.

A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, a szabályok betartására, a fizikai kontaktus kialakítására, a társas együttlétre, a társak előtti kommunikációra, a párválasztásra, a szerepvállalásra és a játéktevékenységre a variációk során is. Minimális követelményszint a tananyag elsajátításának 50%-a.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök listája:

- Magyarország néprajzi térképe
- hangzóanyag lejátszására alkalmas lejátszó/erősítő, hangfal
- videó vagy digitális média lejátszó, televízió vagy laptop
- a tananyaghoz kapcsolódó könyvek, kiadványok
- néprajzi kézikönyvek, lexikonok, videó és/vagy digitális média anyagok
- a tanulólétszámnak megfelelő, a tanévzáró bemutatókhoz szükséges, megfelelő népviseletek, lábbelik.

4.2. Néptánc

A néptáncoktatás tantervi programja lehetővé teszi a tanulók kompetenciaalapú fejlesztését. Hozzájárul, hogy a tanulók személyisége nyitottá váljon a közösségi alkotó tevékenységek és művészetek iránt, fejleszti a kapcsolatépítést az emberekkel, az időgazdálkodást, fejleszti a

tanulók megérző képességét, intuícióját, kreativitásukat, improvizációs képességüket, készségüket.

Fejleszti a tanulók szocializációs, kommunikációs készségét, kezdeményező készségét, kulturális tudatosságát, általános műveltségét. Lehetőséget nyújt a tanulók mozgásműveltségének, mozgáskultúrájának sokoldalú fejlesztésére, fizikai állóképességük, ügyességük, cselekvő biztonságuk, ritmusérzékük, hallásuk, tér– és formaérzékenységük fejlesztésére, gazdagítására.

Figyelembe veszi az egyéni adottságokat, az életkorra jellemző fizikai és szellemi sajátosságokat.

Alkalmazkodik a helyi igényekhez és hagyományokhoz. Rugalmassága révén hozzájárul a speciális képzési rendszerekben, összevont osztályokban történő oktatás megvalósításához, lehetőséget teremt a különböző életkorban a képzésbe bekapcsolódó tanulók számára az életkornak megfelelő szintű képzés megvalósítását.

Célja, hogy felkészítse és irányítsa a tehetséges tanulókat a táncművészeti pályára illetve az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra. A múlt és a jelen hagyományainak és táncművészeti értékeinek megismertetésével, megszerettetésével lehetőséget teremt a tanulók számára az életkoruknak megfelelő táncművészeti kultúra, műveltség megszerzésére.

A néptánc előadások számos olyan rendezvény programjában szerepelnek, melyek fő profilja nem a népi kultúra területére esik.

A táncelőadások a helyi előadásokon keresztül a város és a régió lakosságának szórakoztatását, más városokban (külföldön is) pedig a térség fiatalságának és kulturális értékeinek reprezentációját szolgálják.

4.2.1.Alapfokú évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok:

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra.
- Az ugrástechnikák fejlesztése, a népi játék–ismeret bővítése, az alapvető táncos alakzatok fogalmi rendszerének kialakítása és alkalmazása.
- A ritmus–tér–térforma fogalmainak alkalmazása a gyakorlatban.
- A játék központi szerepének megtartása.
- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése.
- A játékbátorság, a kezdeményezőkészség, az improvizációs készség, a ritmuskészség és a mozgáskoordináció fejlesztése.
- Az éneklési kedv, a társak előtti kommunikáció ösztönzése, közösségfejlesztés, a helyi szokások és normák kialakítása.

Tananyag:

- Táncelőkészítő gimnasztika.
- Tánctechnika: alapvető mozdulattípusok, támasztékszerkezet, súlyváltások, ugrástípusok.
- Térdhasználat, térben való eligazodás, térkitöltő játékok.
- Énekes–táncos népi gyermekjátékok: (szerepjátékok, párválasztó játékok) a páros tánc előkészítése.
- Polgári táncok: páros és kiscsoportos formában táncolt énekes táncok. Tánc közbeni szabályok alkalmazása.

Táncgyakorlat:

- Az ugrós és a csárdás tanítását előkészítő táncos mozdulatok megismertetése.
- Ugrós táncok előkészítése csoportos formában.
- Keleti dialektus polgári és körtáncaival való ismerkedés
- Csárdás motívumok (egylépéses, kétlépéses, tovahaladó) csoportos formában.
- Eszközhasználat előkészítése (babzsák, karika, ugrálókötél, bot, üveg).
- Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánctípus anyaga.

Koreográfia: népi gyermekjáték vagy népi gyermekjáték és tánc (ugrós etűd vagy polgári táncok)

Zenei ismeretek: dudaritmus, kanásztánc ritmus, ritmusgyakorlatok, strófa, 2/4–es lüktetés

Népi ének: a választott táncanyaghoz kapcsolódó népdalok, gyermekjáték dallamok, a nyugati és középső dialektusból választott polgári táncokhoz kapcsolódó dalok.

Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései

Hagyományőrzés: különböző táncrégió gyermekjátékai és táncai.

Követelmények:

A tanuló ismerje a népi játékok cselekményét, szövegét és dallamait, a játékfűzéseket és játékszabályokat, az ugrós és a csárdás technikai elemeit, a tánc közbeni eszközhasználatot.
A tanuló legyen képes a játéktevékenységre, együttműködésre, feladatvállalásra, a tánctechnikai elemek alkalmazására, improvizációra, a rövid táncetűd folyamatainak felidézésére, koreográfia bemutatására, a ritmikai gyakorlatok megvalósítására. Minimális követelményszint a tananyag elsajátításának 50%-a.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok:

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra.
- Az ugrások különbözőségeinek, hasonlóságainak összevetése.
- A fizikai kontaktus megteremtésének elősegítése.
- A csárdás mozgáselemeinek előkészítése.
- A zenei lüktetésrendhez történő igazodás hangsúlyainak felfedezése, alkalmazása.
- Ritmus–tér–térforma fogalmainak alkalmazása a gyakorlatban.
- A játékbátorság, a kezdeményezőkészség, az improvizációs készség, a ritmusérzék, a hallás, a ruganyosság, a térdhasználat, a kapcsolatteremtő képesség és az eszközhasználat fejlesztése.
- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése.
- Az éneklési kedv, a társak előtti kommunikáció ösztönzése, közösségfejlesztés, a helyi szokások és normák kialakítása.

Tananyag:

- Táncelőkészítő gimnasztika.
- Tánctechnika: alapvető mozdulattípusok, támasztékszerkezet, súlyváltások, ugrástípusok.
- Térdhasználat, térben való eligazodás, dinamikai gyakorlatok, pozíciók, körtartás, körív mentén haladás (séta, járás, futás, ridázás) lenthangsúly–fenthangsúly gyakorlatok, összekapaszkodási módok, eszközhasználat, csapások, gesztusok.
- Énekes–táncos népi gyermekjátékok: a játékismeret bővítése, a játék központi szerepének megtartása, (szerepjátékok, párválasztó játékok) kör és páros tánc előkészítése.
- Polgári táncok: páros és kiscsoportos formában táncolt énekes táncok. Tánc közbeni szabályok alkalmazása.

Táncgyakorlat:

- Az ugrástechnikáknak, a súlyvétel lehetőségeinek, az ugrós táncelemeknek és az összekapaszkodási módoknak a megismertetése.
- A Dunai dialektus ugrósaiból egyéni, páros és csoportos motívumok, táncfolyamatok.
- Dunai dialektusból eszközös táncok.
- Csárdás motívumok (egylépéses, kétlépéses) páros formában.
- Keleti dialektus polgári és körtáncainak bővítése.

Koreográfia: népi gyermekjáték és tánc és/vagy ugrós–eszközös táncok.

Zenei ismeretek: dudaritmus, kanásztánc ritmus, ritmusgyakorlatok, strófa, a duda, a hosszúfurulya.

Népi ének: a Dunai táncdialektusból választott tánchoz kapcsolódó népdalok, gyermekjáték dallamok, az erdélyi dialektusból választott polgári táncokhoz kapcsolódó dalok.

Táncfolklorisztika: az ugrós tánctípus fogalma, formai lehetőségei, összekapaszkodási módok, a tánctípus főbb jellemzői.

Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok.

Hagyományőrzés: Dunai dialektus gyermekjátékai és táncai.

Követelmények:

A tanuló ismerje a tanult táncanyagot, az énekes táncos gyermekjátékok cselekményét, szövegét és dallamát, a tánc közbeni eszközhasználatot.

A tanuló legyen képes a közösségen belüli aktív tevékenységre, a tanult táncanyag újraalkotására, improvizációra, a tanult koreográfia bemutatására, a ritmikai gyakorlatok megvalósítására, a tanórákon megfelelő fizikai és szellemi erőnléttel való részvételre. Minimális követelményszint a tananyag elsajátításának 50%-a.

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok:

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra.
- A ritmus–tér–térforma fogalmainak alkalmazása a gyakorlatban.
- Az ritmikai, plasztikai, dinamikai fogalmak kialakítása az életkori sajátosságoknak megfelelően.
- Az ugrós tánc ritmikai, plasztikai, dinamikai lehetőségeinek, a táncszerkesztés elveinek és a táncok elnevezésének megismertetése az adott tájegység illetve funkció szerint.
- A gesztusmozdulat fogalmának kialakítása.
- Az eszközhasználat lehetőségeinek bővítése.
- A táncalkalmak megismerése, a viselkedésmódok, illemszabályok, a megfelelő táncos magatartás elsajátítása.
- A zenei lüktetésrendhez történő igazodás hangsúlyainak tudatosítása.
- Az improvizációs készség, az előadói készség, a ritmusérzék, a mozgáskoordináció, a mozgásemlékezet, a fizikai állóképesség fejlesztése.
- A közösséghez tartozás, kötődés erősítése, a másságot elfogadó attitűd valamint a nemi identitás erősítése.
- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése.

Tananyag:

Táncelőkészítő gimnasztika

Tánctechnika: alapvető mozdulattípusok, támasztékszerkezet, súlyváltások, ugrástípusok,

térdhasználat, térben való eligazodás, dinamikai gyakorlatok, pozíciók, körtartás, körív mentén haladás (séta, járás, futás, ridázás), lenthangsúly–fenthangsúly gyakorlatok, összekapaszkodási módok, tartás–ellentartás gyakorlatai, tempóváltások, páros fogás, kargesztusok, térirányok gyakorlatai, csapások, gesztusok.
Énekes–táncos népi gyermekjátékok: a játékismeret bővítése, a játék központi szerepének megtartása (szerepjátékok, párválasztó játékok) a kör– és páros táncok előkészítése.

Táncgyakorlat:

- Ugrós–eszközös táncok közül választott tánc elmélyítése, a tananyag bővítése.
- Csárdás bevezetése.
- A nyugati dialektusterület verbunk táncainak előkészítése, a választott verbunk és csárdás elemeinek, a jellegzetes összekapaszkodási módoknak a megismerése
- Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánctípus anyaga.

Koreográfia: az ugrós–eszközös vagy a csárdás-verbunk táncanyagából.

Zenei ismeretek: dudaritmus, kanásztánc ritmus, ritmusgyakorlatok, strófa, a hangszerek funkciója, játékmódja. A nyugati dialektusterület jellegzetes hangszerei, zenei együttesei (vonós zenekarok és rezes bandák).

Népi ének: a választott tánchoz kapcsolódó népdalok, gyermekjáték dallamok.

Táncfolklorisztika: az ugrós tánc fejlődése, formái, a csárdás jellemző vonásai, a tánctípus meghatározása, táncalkalmak, a táncos magatartás jellemzői, tánckezdő szokások, a táncok földrajzi, történelmi háttere.

Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései.

Hagyományőrzés: a Dunai dialektus gyermekjátékai és táncai.

Követelmények:

A tanuló ismerje a választott ugrós, verbunk és csárdás elemeit, a tanult népdalok szövegét, dallamát, a tanult hangszereket, a tanult táncok földrajzi elhelyezkedését.
A tanuló legyen képes az ugrós és eszközös ugrós valamint csárdás elemekből csoportosan és párban történő improvizációra, a tánctípus fogalmának meghatározására, a tájegységek, falvak földrajzi meghatározására. Minimális követelményszint a tananyag elsajátításának 50%-a.

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok:

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra.
- A körtáncok technikai előkészítése.
- A táncszerkesztés elveinek, az összekapaszkodási módok variációs lehetőségeinek megismertetése, a táncos partnerkapcsolat kialakítása.
- A táncalkalmak megismerése, a viselkedésmódok, illemszabályok, a megfelelő táncos magatartás elsajátítása.
- A zenei lüktetésrendhez történő igazodás hangsúlyainak tudatosítása.
- Az improvizációs készség, az előadói készség, a ritmusérzék, a mozgáskoordináció, a mozgásemlékezet, a fizikai állóképesség fejlesztése.
- A közösséghez tartozás, kötődés erősítése, a másságot elfogadó attitűd valamint a férfi és női szerepből adódó viselkedésmódok szerint a nemi identitás erősítése.
- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése.

Tananyag:

Táncelőkészítő gimnasztika

Tánctechnika: alapvető mozdulattípusok, támasztékszerkezet, súlyváltások, ugrástípusok, forgások, térdhasználat, térben való eligazodás, térkitöltő játékok, dinamikai gyakorlatok, pozíciók, körtartás, körív mentén haladás, lenthangsúly–fenthangsúly gyakorlatok, összekapaszkodási módok, tartás–ellentartás gyakorlatai, tempóváltások, páros forgás, térirányok, forgások, csapások, gesztusok (kar, láb)

Táncgyakorlat:

- Csárdás ismeretének bővítése, ritmikai, plasztikai, dinamikai lehetőségeinek megismertetése.
- Választott verbunk bevezetése.
- Ismerkedés az énekes körtáncokkal.
- Ismerkedés a Tiszai dialektusterület táncaival.
- Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánctípus anyaga.

Koreográfia: a csárdás-verbunk táncanyagából.

Zenei ismeretek: parasztbanda, cigánybanda, a hangszerek funkciói, játékmódja, 4/4–es lüktetés, nyújtott ritmus, éles ritmus. Ismerkedés új hangszerekkel (cimbalom, klarinét).

Népi ének: a választott csárdásokhoz, verbunkokhoz és karikázókhoz kapcsolódó népdalok, gyermekjáték dallamok.

Táncfolklorisztika: a csárdás és verbunk fejlődése, formái, jellemző vonásai, a tánctípus meghatározása, táncalkalmak, a táncos magatartás jellemzői, tánckezdő szokások, a táncok földrajzi, történelmi háttere.

Viseletek: A választott tájegység jellemző viseletdarabjai, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései.

Hagyományőrzés: a tanév folyamán tanult régió táncai, szokásai.

Követelmények:

A tanuló ismerje a választott ugrást, verbunkot és csárdást, a tanult népdalok szövegét, dallamát, a tanult hangszerek jellemzőit, a tanult táncok földrajzi elhelyezkedését.

A tanuló legyen képes a tánctípus fogalmának meghatározására, a tanult táncok földrajzi elhelyezésére, az elsajátított táncokból történő improvizálásra. Minimális követelményszint a tananyag elsajátításának 50%-a.

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok:

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra.
- Összefoglaló és rendszerező gondolkodás ösztönzése, összefüggések feltárása a tanult táncdialektus ismeretanyagán keresztül.
- A mozgás közbeni éneklési készség fejlesztése.
- A legényes és a forgós–forgatós táncok előkészítése.
- A táncrend fogalmának kialakítása.
- A táncszerkesztés elveinek, az összekapaszkodási módok variációs lehetőségeinek megismertetése, a táncos partnerkapcsolat kialakítása.
- A táncalkalmak megismerése, a viselkedésmódok, illemszabályok, a megfelelő táncos magatartás elsajátítása.
- A zenei lüktetésrendhez történő igazodás hangsúlyainak tudatosítása.
- A zenei kíséretmódok és a tánc összefüggéseinek feltárása.
- Az improvizációs készség, az előadói készség, a ritmusérzék, a mozgáskoordináció, a mozgásemlékezet, a fizikai állóképesség, a dinamikai és stílusérzék fejlesztése.
- A közösséghez tartozás, kötődés erősítése, a másságot elfogadó attitűd valamint a férfi és női szerepből adódó viselkedésmódok szerinti táncformálás, a nemi identitás erősítése.
- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése.

Tananyag:

Táncelőkészítő gimnasztika

Tánctechnika: alapvető mozdulattípusok, támasztékszerkezet, súlyváltások, ugrástípusok, forgások, térdhasználat, térben való eligazodás, térkitöltő játékok, dinamikai gyakorlatok, pozíciók, körtartás, körív mentén haladás, lenthangsúly–fenthangsúly gyakorlatok, összekapaszkodási módok, tartás–ellentartás gyakorlatai, tempóváltások, páros forgás, térirányok, csapások gesztusok (kar, láb).

Táncgyakorlat:

- A legényes és a forgós–forgatós táncok előkészítése.
- A középső dialektusterület csárdásainak bevezetése.
- A verbunk ismeretének bővítése.
- A kötött és kötetlen szerkezetű verbunk táncok megismerése.
- Az énekes körtánc ismereteinek bővítése.
- Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánctípus anyaga.

Koreográfia: az ismert táncanyagból.

Zenei ismeretek: a választott karikázó énekes dallamai és azok jellemzői, sajátosságai, a periódus fogalma, a szinkópa ritmus. A nyugati és tiszai dialektusterület jellegzetes hangszereinek, zenekarainak, a táncok kíséretmódjának és jellemzőinek az ismerete.

Népi ének: a tanult csárdásokhoz és körtáncokhoz kötődő dalok.

Táncfolklorisztika: a verbunk fejlődése, formái, jellemző vonásai, a tánctípus meghatározása, táncalkalmak, táncos magatartás. A nyugati és tiszai dialektusterület verbunkjainak az összehasonlítása.

Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései.

Hagyományőrzés: a tanév folyamán tanult régió táncai, szokásai.

Követelmények:

A tanuló ismerje a tánctípus, táncrend fogalmát, a Dunai és Tiszai táncdialektus választott táncait, a tanult koreográfiákat, a népdalok szövegét, dallamát, a hangszereket, a tanult táncok földrajzi elhelyezkedését, a jellegzetes falvakat. A tanuló legyen képes a tánctípus fogalmának meghatározására, a tanult táncok földrajzi elhelyezésére, az elsajátított táncokból történő improvizálásra. Minimális követelményszint a tananyag elsajátításának 50%-a.

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok:

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra.
- Az összefoglaló és rendszerező gondolkodás valamint a fogalmi gondolkodás ösztönzése és fejlesztése, az összefüggések feltárása az alapfokú évfolyamok ismeretanyagán keresztül.
- Az improvizációs készség, az előadói készség, a ritmusérzék, a mozgáskoordináció, a mozgásemlékezet, a fizikai állóképesség, a stílusérzék, a dinamikai készség, a partnerkapcsolat fejlesztése.
- A vizsgahelyzetre való felkészítés.

Tananyag:

Táncelőkészítő gimnasztika

Tánctechnika: alapvető mozdulattípusok, támasztékszerkezet, súlyváltások, ugrás típusok, forgások, térdhasználat, térben való eligazodás, térkitöltő játékok, dinamikai gyakorlatok, pozíciók, körtartás, körív mentén haladás, lenthangsúly–fenthangsúly gyakorlatok, összekapaszkodási módok, tartás–ellentartás gyakorlatai, tempóváltások, páros forgás, térirányok, forgások, csapások gesztusok (kar, láb).

Táncgyakorlat:

- A legényes és a forgós–forgatós táncok bővítése.
- Az ugrós és eszközös ugrós táncok ismétlése, táncismeret bővítése.
- A tanult csárdások ismétlése, táncismeret bővítése.
- A tanult verbunkok ismétlése, táncismeret bővítése.
- A körtáncok ismétlése, táncismeret bővítése.
- Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánctípus anyaga.

Koreográfia: az ismert táncanyagból.

Zenei ismeretek: a tanult tájegységek jellegzetes népi hangszerei és zenei együttesei, a dűvő és az esztam kíséret jellemzői, tánctípusok és kíséretmódok, az eddig tanultak ismétlése, rendszerezése, bővítése.

Népi ének: a tanult táncokhoz kötődő dalok ismétlése, bővítése.

Táncfolklorisztika: az ismert táncok jellemző vonásai, a tánctípusok, táncalkalmak, táncos magatartás.

Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései

Hagyományőrzés: a tanév folyamán tanult régió táncai, szokásai.

Követelmények:

A tanuló ismerje az alapfokú évfolyamokon elsajátított táncokat, a tanult koreográfiákat, a tanult zenei, folklorisztikai, földrajzi jellemzőket.

A tanuló legyen képes a tanult ismeretek megfogalmazására, az önálló táncos megjelenítésre, improvizációra, a megfelelő táncos magatartás színpadi megjelenítésére, az alapfokú művészeti vizsga követelményeinek teljesítésére. Minimális követelményszint a tananyag elsajátításának 50%-a.

4.2.1/1. Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- Az ugrósok, ügyességi táncok, körtáncok, csárdások és a verbunkok táncanyagát a helyi tantervben meghatározott tájegységek szerint.
- A tájegységek táncaihoz kötődő alapvető földrajzi, történelmi, zenei, táncfolklorisztikai ismeretek összefüggéseit.
- A táncszerkesztés elveit, a jellemző összekapaszkodási módokat.
- A tájegységre jellemző öltözködési, viselethordási szabályokat.
- A ritmikai, plasztikai, dinamikai törvényszerűségeket és azok alkalmazását a gyakorlat során.
- A színpadi törvényszerűségeket.
- A koreográfiák folyamatait, az alakzatok, térformák gyakorlati alkalmazását.
- A táncalkalmaknak megfelelő magatartás– és viselkedésmódokat.

A tanuló legyen képes:

- Az egyéni és csoportos improvizációra, a testtudat fenntartására, az eszközhasználatra, a tudatos színpadi megjelenésre, a táncfolyamatok mozgásemlékezetére, a viseletek tánc közbeni használatára, viselésére, a táncos magatartás és partnerkapcsolat kialakítására.
- A megszerzett ismeretekről beszélni.
- A térben történő eligazodásra, a zenei lüktetésrendhez, zenei egységekhez való igazodásra, ismerje és a gyakorlatban is tudja alkalmazni az alakzatokat, térformákat.
- A képzés során elsajátított ismeretek alkalmazására más környezetben is.
- A környezet értékeinek megőrzésére, gyarapítására, a környezettudatos magatartásra.
- A közösségi szerepvállalásra, önálló feladatvállalásra.
- A másság elfogadására, a csoporthagyományok kialakításában való aktivitásra.
- Olyan szokások, tevékenységek kialakítására, amelyek az egészséges életvitelt segítik elő.

4.2.1/2. A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei:

A vizsga gyakorlati vizsgából áll.

A vizsga tantárgya és időtartama:

- Néptánc
- Csoportban 5–10 perc
- Egyénenként illetve párban: 2–3 perc

A vizsga tartalma:

Koreográfia: a szaktanár által meghatározott egy vagy két tanult koreográfia (koreográfiarészlet, folyamat) csoportos bemutatása.

Improvizáció: A három táncdialektusból választott, a helyi tantervben szereplő tájegységek tanult táncaiból a nemének megfelelő szerepben kettő előadása kis csoportban (maximum 3 pár) illetve egyénenként vagy párban. Az egyiket a vizsgázók, a másikat a vizsgáztatók választják – a két tánc ne legyen ugyanabból a dialektusból.

Csoportban: a koreográfia ismerete, együttműködés a partnerekkel, színpadi jelenlét.

Egyénileg: a tanult táncanyag tudatos alkalmazása az improvizáció során, a táncos mozgás és a zene illeszkedése, a partneri kapcsolat, páros viszony kialakítása.

4.2.2 Továbbképző évfolyamok

7. évfolyam

Fejlesztési feladatok:

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra.
- Az egyensúlyviszonyok szerepének felismertetése, a tartás–ellentartás jelentőségének tudatosítása.
- A forgás technikai megvalósítása a különböző lábfőrészeken.
- Az erdélyi táncokra jellemző partnerkapcsolat kialakítása tánctípusonként.
- A tánctételek funkcióinak megismertetése, a megfelelő táncos magatartás kialakítása.
- A táncstílusok jellemző vonásainak megismertetése, a táncszók tánc közbeni alkalmazása, a táncok stílusos megjelenítésének elősegítése.
- Az önálló táncszerkesztési gyakorlat, az improvizációs készség, az előadói készség, a ritmusérzék, a fizikai erőnlét fejlesztése.
- A sajátos egyéni karakter kialakításának ösztönzése, a táncos elemek ritmikai, plasztikai, dinamikai különbségeinek megvalósítása.
- A táncok újraalkotási igényének kialakítása a tanuló személyisége, habitusa, tánchoz való viszonyulása szerint.
- A zene és tánc összefüggéseinek megfigyeltetése, az összefüggések megfogalmazása, rendszerezése.
- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése.
- A táncos életmód igényének kialakítása, az életminőség javítása.

Tananyag:

Táncelőkészítő gimnasztika: az évfolyam tananyagának megfelelően.

Tánctechnika: magasabb nehézségi fokú, összetett mozdulattípusok kialakítása és fejlesztése, térben való használata.

Táncgyakorlat:

- Az alapfokon tanult táncok ismétlése, a táncismeret bővítése.
- Az Erdélyi dialektus területéről kiválasztott táncrend, az alapfokon előkészített legényesre és forgós–forgatós párosra építve.
- Az Erdélyi dialektus más területeiről származó forgós-forgatós karakterű páros tánc és a terület jellemző szólisztikus férfitáncai.
- A pontszerkezet, a táncot kísérő kargesztusok és azok funkcióinak megismertetése.
- A forgás és forgatás módozatainak megismertetése.
- Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánctípus anyaga.

Koreográfia: az ismert táncanyagból.

Zenei ismeretek: ardeleana–kolomejka típusú dallamok, a periódus szerkezete, zárlatok, félzárlatok, a zene és tánc kapcsolata, a „jajnóták" szerkezete és jellemzői, aszimmetrikus lüktetés.

Népi ének: a tanult táncokhoz kötődő dalok ismétlése, bővítése, táncbéli kiáltások, táncszók.

Táncfolklorisztika: az Erdélyi dialektus táncai, tánckultúrája, táncalkalmak, a táncrend, a táncház szerepe, az adatközlők megismerése. .

Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései

Hagyományőrzés: a tanév folyamán tanult régió táncai, szokásai.

Követelmények:

A tanuló ismerje az erdélyi táncok elsajátításához szükséges technikákat. A tanuló legyen képes az erdélyi táncok improvizatív megjelenítésére, újraalkotására, a tanult koreográfiák bemutatására, a zene és tánc összhangjának gyakorlati megvalósítására. Minimális követelményszint a tananyag elsajátításának 50%-a.

8. évfolyam

Fejlesztési feladatok:

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra.
- Az ismeret elmélyítése, bővítése.
- A forgástechnika fejlesztése különböző lábfőrészeken.
- A páros forgás és forgatás technika fejlesztése.
- A stílusjegyek felismerése, elsajátítása és alkalmazása.
- Az önálló táncszerkesztési gyakorlat, improvizációs készség, előadói készség, ritmusérzék, fizikai erőnlét, sajátos egyéni karakter kialakítása.
- A táncos elemek dinamikai különbségeinek megvalósítása, a forgás– és ugrókészség fejlesztése.
- A tánctételek funkcióinak megismertetése, a megfelelő táncos magatartás kialakítása.
- A táncrend fogalmának értelmezése az Erdélyi dialektus különböző területein.
- A táncszók ismerete és alkalmazása.
- A táncok újraalkotási igényének kialakítása a tanuló személyisége, habitusa, tánchoz való viszonyulása szerint.
- A zene és tánc összefüggéseinek megfigyeltetése, az összefüggések megfogalmazása, rendszerezése.
- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése.
- A táncos életmód igényének kialakítása, az életminőség javítása.

Tananyag:

Táncelőkészítő gimnasztika, az évfolyam tananyagának megfelelően.

Tánctechnika: a magasabb nehézségi fokú, összetett mozdulattípusok előadásmódjának fejlesztése, térben való használata.

Táncgyakorlat:

- Az Erdélyi dialektus területéről kiválasztott táncrend tananyagának bővítése.
- A Dunai dialektus területéről kiválasztott táncrend, az alapfokon szerzett ismeretek felhasználásával, rendszerezésével.
- Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánctípus anyaga.

Koreográfia: az ismert táncanyagból.

Zenei ismeretek: az erdélyi táncok kísérő hangszerei, zenekari felállások, jellegzetes éneklési stílusok, hajnalozó dallamok.

Népi ének: a tanult táncokhoz kötődő dalok ismétlése, bővítése.

Táncfolklorisztika: az Erdélyi dialektus táncai, tánckultúrája, táncalkalmak, a táncrend, a táncház szerepe, az adatközlők megismerése.

Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései.

Hagyományőrzés: a tanév folyamán tanult régió táncai, szokásai.

Követelmények:

A tanuló ismerje a tanult táncokat, újraalkotásuk módját, az erdélyi táncok elsajátításához szükséges technikákat, a zene és tánc összhangjának gyakorlati megvalósítását.

A tanuló legyen képes az erdélyi táncok improvizatív megjelenítésére, a tanult koreográfiák bemutatására, a stílusos előadásmód megvalósítására. Minimális követelményszint a tananyag elsajátításának 50%-a.

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok:

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra.
- Az ismeret elmélyítése, bővítése.
- A forgástechnika fejlesztése különböző lábfőrészeken.
- A páros forgás és forgatástechnika fejlesztése.
- A stílusjegyek felismerése, elsajátítása és alkalmazása.
- Az önálló táncszerkesztési gyakorlat, improvizációs készség, előadói készség, ritmusérzék, fizikai erőnlét, a sajátos egyéni karakter kialakítása.
- A táncos elemek dinamikai különbségeinek megvalósítása, a forgás– és ugrókészség fejlesztése.
- A tánctételek funkcióinak, megismertetése, a megfelelő táncos magatartás kialakítása.
- A táncrend fogalmának értelmezése az Erdélyi dialektus különböző területein.
- A táncok, stílusok jellemző vonásainak ismerete, a táncszók ismerete és alkalmazása.
- A táncok újraalkotási igényének kialakítása a tanuló személyisége, habitusa, tánchoz való viszonyulása szerint.
- A zene és tánc összefüggéseinek megfigyeltetése, az összefüggések megfogalmazása, rendszerezése.
- Az önálló tanulói tevékenység és egyéni szerepvállalás ösztönzése.
- A táncos életmód igényének kialakítása, az életminőség javítása.

Tananyag:

Táncelőkészítő gimnasztika, az évfolyam tananyagának megfelelően.

Tánctechnika: a magasabb nehézségi fokú, összetett mozdulattípusok előadásmódjának fejlesztése, térben való használata.

Táncgyakorlat:

- Az Erdélyi táncdialektus tananyagának bővítése.
- A Tiszai táncdialektus területéről kiválasztott táncrend az alapfokon szerzett ismeretek felhasználásával, rendszerezésével.
- Az évfolyam célkitűzéseinek, feladatainak, az életkori sajátosságoknak, jellemzőknek megfelelő tánctípus anyaga.

Koreográfia: az ismert táncanyagból.

Zenei ismeretek: erdélyi jellegzetes hangszerek, hangszer együttesek (hegedű, ütőgardon, koboz), az aszimmetrikus lüktetésű táncok kíséretmódja.

Népi ének: a tanult táncokhoz kötődő dalok ismétlése, bővítése.

Táncfolklorisztika: az Erdélyi dialektus táncai, tánckultúrája, táncalkalmak, a táncrend, a táncház szerepe, az adatközlők megismerése. Részvétel a helyben és a régióban megrendezésre kerülő táncalkalmakon, versenyeken, táncházakban

Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései.

Hagyományőrzés: a tanév folyamán tanult régió táncai, szokásai.

Követelmények: Minimális követelményszint a tananyag elsajátításának 50%-a.

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok:

- A test alkalmassá tétele a tananyag szerinti táncos mozgásra.
- A tanult táncanyag elmélyítése, bővítése, az egyes tánctételek funkciójának megismertetése.
- Az összefoglaló és rendszerező, elemző gondolkodás valamint a fogalmi gondolkodás ösztönzése és fejlesztése, az összefüggések feltárása az alapfokú és a továbbképző évfolyamok ismeretanyagán keresztül.
- Az improvizációs készség, az előadói készség, a ritmusérzék, a mozgáskoordináció, a mozgásemlékezet, a fizikai állóképesség, a stílusérzék, a dinamikai készség, a partnerkapcsolat fejlesztése.
- Az egyéni táncstílus kialakítása, a táncok újraalkotása.
- Az eredeti filmekről történő tánctanulás szabályainak megismertetése, gyakorlati alkalmazása
- A vizsgahelyzetre való felkészítés.
- Az önálló ismeretszerzés ösztönzése.
- A táncos életmód igényének kialakítása, az életminőség javítása.

Tananyag:

Táncelőkészítő gimnasztika, az évfolyam tananyagának megfelelően.

Tánctechnika: a magasabb nehézségi fokú, összetett mozdulattípusok előadásmódjának fejlesztése, térben való használata.

Táncgyakorlat:

Az ismert táncrendek tananyagának bővítése, összegzése, rendszerezése.

Koreográfia: az ismert táncanyagból.

Zenei ismeretek: a zenei ismeretek összefoglalása, rendszerezése.

Népi ének: a tanult táncokhoz kötődő dalok ismétlése, bővítése.

Táncfolklorisztika: az Erdélyi dialektus táncai, tánckultúrája, táncalkalmak, a táncrend, a táncház szerepe, az adatközlők megismerése.

Viseletek: jellemző viseletdarabok, azok elnevezései, öltözködési szabályok, a táncos mozgás és a viselet összefüggései.

Hagyományőrzés: a tanév folyamán tanult régió táncai, szokásai.

Követelmények: Minimális követelményszint a tananyag elsajátításának 50%-a.

4.2.2/1. Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után:

A tanuló ismerje Az ugrósok, eszközös táncok, körtáncok, karikázók, páros táncok, férfitáncok táncanyagát a helyi tantervben meghatározott tájegységek szerint. A táncdialektusok és tájegységek, tánctípusok és táncrendek fogalmát és összefüggéseit. A stílusjegyek, a színpadi törvényszerűségek, a ritmikai, plasztikai, dinamikai szabályszerűségek alkalmazását a gyakorlatban.

A tanuló legyen képes a testtudat fenntartására, a táncok improvizatív bemutatására, a kollektív és az individuális táncok tudatos megformálására, a táncalkalmaknak és a nemi identitásnak megfelelő magatartásmód tudatos megjelenítésére, a táncok egyéni, stílusos megjelenítésére, a táncos partnerkapcsolat megvalósítására a tájegységnek, tánctípusnak megfelelően.

A szakmai nyelvezet alkalmazására, a képzés során elsajátított szókincs tudatos alkalmazására a mindennapi életben, a kommunikációra, véleménynyilvánításra, az érdeklődés, a szakmai ismeretszerzés fenntartására, az intelligens tudás megszerzésére.

4.2.2/2. A művészeti záróvizsga követelményei:

A vizsga részei:

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll

A vizsga tantárgya és időtartama:

Néptánc, 8–10 perc.

A vizsga tartalma:

A helyi tantervben meghatározott tájegységek táncrendjeiből a szaktanár állít össze tételsort.

A tételsor legalább négy táncrendet tartalmaz, melyből a vizsgázó a nemének megfelelő szerepben improvizál.

Először a kihúzott tétel szerint, majd a vizsgázó által szabadon meghatározott táncrend szerint kell a táncokat bemutatni.

A tájegység táncrendjén kívül ismerniük kell még a tánctípusok nevét, a kísérő zenekari felállást, a jellegzetes viseleteket.

A vizsga értékelése:

A táncrend ismerete, stílusos előadása.

A tánc szerkezetének ismerete az improvizáció során.

A tánc ritmikai, dinamikai, plasztikai megformálása.

A táncos mozgás és a zene illeszkedése.

A táncrendhez kapcsolódó táncfolklorisztikai ismeretek.

4.3 Folklórismeret

A konkrét népszokások megismertetésén keresztül a tanulók előtt fel kell tárni a néphagyomány ünnepi rítusainak formai és tartalmi összetevőit, megjelenését. Világítson rá a hagyomány folyamatosan változó természetére, egykori történeti rétegeire, eredetére. Tegye élményszerűvé a jeles napok és ünnepi szokások megismerését. Aktualizálja az emberi élet fordulóihoz fűződő hagyományokat, szokásokat. A gyermekjátékok és táncok táji és történeti megismertetésével a gyakorlati képzésben elsajátított ismeretek rendszerezéséhez nyújtson segítséget.

4.3.1. Alapfokú évfolyamok

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok:

- A játék– és táncalkalmak szerepének megismertetése a faluközösség és az egyén életén keresztül, a kommunikációs képesség, verbális kommunikáció, szocializációs készség, közösségérzet, a tér– és időbeli tájékozódás fejlesztése.
- A tananyaghoz kapcsolódóan más művészeti ágak alkotásaira való figyelemfelkeltés.

Tananyag:

A gyermekkorhoz kapcsolódó szokások, hiedelmek, jeles napok és ünnepi szokások megismertetése:

- Gyerekszületés, gyermekkor.
- Jósló praktikák a gyermek születése előtt.
- Komatál hagyománya.
- Keresztelő.
- A gyermek befogadása, helye a családban és a falu társadalmában.
- Az anya avatása.
- Munkára nevelés, gyermekmunka.

A gyermekek játékalkalmai és táncalkalmai:

- A munkavégzéshez kötődő játékalkalmak (libalegeltetés, kalákamunkák).
- A játszó helyszíne, időpontja, a falu társadalmi életében betöltött szerepe.
- A tánc tanulása.
- Gyermeklakodalmas (a felnőttek világának – szokások, táncok, zenei kultúra – tanulása).
- A gyerekek táncalkalmai (kukoricabál, pulyabál, aprók tánca, serketánc).

Az évkör ünnepei gyermekszemmel:

- Szent Miklós napja.
- Jézus születésének története.
- Óév-búcsúztató és évkezdő szokások.
- Szent Balázs napja, Balázsjárás.
- Szent Gergely napja, Gergely-járás.
- Húsvét vasárnapjának és hétfőjének szokásai.
- Pünkösdi királynéjárás.

Követelmények:

A tanuló ismerje az év során tanult jeles napok elhelyezkedését a naptárban, a gyermekkor jeles eseményeit, játék– és táncalkalmait.

A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, a szabályok betartására, a társak előtti kommunikációra, a tanult ismeretek megfogalmazására.

Minimális követelményszint a tananyag elsajátításának 50%-a.

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok:

- A kommunikációs képesség, a verbális kommunikáció, a szocializációs készség, a közösségérzet és a tér– és időbeli tájékozódás fejlesztése.
- A tananyaghoz kapcsolódóan más művészeti ágak alkotásaira való figyelemfelkeltés.

Tananyag:

A tanuló előző évben megszerzett ismereteinek elmélyítése, bővítése.

A legényélethez, leányélethez, párválasztáshoz, lakodalomhoz kapcsolódó szokások, hiedelmek, rituális cselekmények, jeles napok és ünnepi szokások megismertetése.

- A táncalkalmak jelentőségének megismertetése a párválasztás során.
- Legényélet, leányélet, párválasztás, lakodalom.
- Munkavégzés a serdülő korban.
- Legényavatás, leányavatás.
- Udvarlási szokások, szerelmi élet, és azok színterei.

Szokásjogok a paraszti társadalomban

- Leánynéző, háztűznéző, hozomány.
- Leánykérés, eljegyzés, jegyajándék.
- Lakodalmi előkészületek.
- Lakodalmi tisztségviselők, feladatok.
- Lakodalmi szokások, rítusok.

Legények és lányok játék– és táncalkalmai

- A fonó helyszíne, szerepe a párválasztásban, társas kapcsolatokban.
- Fonójátékok, tánc a fonóban (hangszerek, tánckíséret).
- Böjti időszak (tavaszköszöntő játékok és a böjti karikázó).
- Bálok időpontja, helyszíne, bálrendezés.

Lányok és legények szerepe a kalendáris szokásokban.

- Luca kettős alakja.
- Betlehemezés.
- Farsangi szokások.
- A nagyhét eseményei.
- A húsvéti tojás jelentése és díszítésének különböző technikái.
- Pünkösdi királyválasztás.
- Májusfaállítás.
- Nyári napforduló szerepe, Szent Iván napi szokások.

Követelmények:

A tanuló ismerje az év során tanult jeles napok elhelyezkedését a naptárban, a leányélet, legényélet jeles eseményeit, táncalkalmait, a párválasztás szokásait, a lakodalom menetének, szereplőit.

A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, szabályok betartására, a társak előtti kommunikációra, a tanult ismeretek megfogalmazására. Minimális követelményszint a tananyag elsajátításának 50%-a.

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok:

- A táncalkalmak szerepének változásai és a változások okainak feltárása.
- A kommunikációs képesség, a verbális kommunikáció, a szocializációs készség, a közösségérzet valamint a tér– és időbeli tájékozódás fejlesztése.
- A tananyaghoz kapcsolódóan más művészeti ágak alkotásaira való figyelemfelkeltés.

Tananyag:

A tanuló előző évben megszerzett ismereteinek elmélyítése, bővítése.

A rituális cselekmények szerepe, a felnőtt– és öregkorhoz kapcsolódó szokások, hiedelmek.

A jeles napok és ünnepi szokások megismertetése.

Felnőttek, idősek és az elbúcsúztatás szokásai:

- Paraszti munka, munkaszervezés.
- Az idősek társadalmi szerepe a paraszti társadalomban.
- Előjelek, jóslások, hiedelmek.
- A haldoklóval, a halottal kapcsolatos szokások.
- Virrasztás, temetés, siratás.
- A halotti tor.

- Fejfák, keresztek.
- Mindenszentek napja.
- Halottak napja, megemlékezés a halottakról.

A házasok táncalkalmai:

- Táncalkalmak a családi eseményeken (keresztelő, lakodalom).
- Táncalkalmak a farsangban (házasok bálja, batyus bál).
- Asszonyok mulatságai (asszonyfarsang, lakodalmi kontyoló).
- Férfiak mulatságai (pincézés, tejbemérés).

Felnőttek az évkör ünnepein:

- Disznótorok ideje (alakoskodás, adománykérés).
- A regölés (időpontja, jelmezek, hangszerek, szereplők).
- Szent György napja.
- Virágvasárnap.
- A húsvéti ételek jelképrendszere.
- Fehérvasárnap.
- Aratás és a hozzá kapcsolódó szokások.
- Szent István napja, új kenyér ünnepe.
- Szüret, szüreti felvonulások, alakoskodás.
- Szent Mihály napja.
- Dömötör napja, Vendel napja.

Követelmények:

A tanuló ismerje az év során tanult jeles napok elhelyezkedését a naptárban, a felnőtt– és időskor jeles eseményeit, szokásait, a különböző életkorokhoz kapcsolódó táncalkalmakat, azok szerepét.

A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, a szabályok betartására, a társak előtti kommunikációra, a tanult ismeretek megfogalmazására. Minimális követelményszint a tananyag elsajátításának 50%-a.

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok:

- Az elméleti tananyag és az eddig tanult táncanyagok közötti összefüggések megfogalmazása.
- A tananyagban meghatározott régi– és új stílusú táncrétegek jellemzőinek, a táncdialektusok elhelyezkedésének, földrajzi meghatározásának megismertetése.

- A kommunikációs képesség, a verbális kommunikáció, a szocializációs készség, a közösségérzet valamint a tér– és időbeli tájékozódás fejlesztése.
- A tananyaghoz kapcsolódóan más művészeti ágak alkotásaira való figyelemfelkeltés.

Tananyag:

Táncfolklorisztika

A régi táncréteg jellemzői

Körtáncok:

- Középkori tánchagyomány, lánc– és körtáncok
- Énekes női körtáncok helye és szerepe a tánckultúrában
- Eszközös pásztortáncok
- Kanásztánc, pásztortánc
- Pásztorbotoló, cigánybotoló

Ugrós–legényes tánctípus:

- Ugrós táncok (szóló, csoportos és páros formák, helyi sajátosságok)
- Erdélyi legényes táncok

Páros táncok:

- Küzdő karakterű páros táncok
- Forgós–forgatós páros táncok
- Reneszánsz tánchagyomány, forgós–forgatós páros táncok
- Lassú tempójú páros táncok
- Mérsékelt és gyors tempójú páros táncok

Az új táncréteg jellemzői

Verbunk:

- A szóló verbunk
- Szabályozott szerkezetű verbunkok

Csárdás:

- A csárdás tagolódása (lassú és friss, valamint csendes, csárdás, ugrós)
- Körcsárdás, hármas csárdás

A dialektusok meghatározása, elhelyezkedése, jellemzői

- Dunai dialektus
- Tiszai dialektus
- Erdélyi dialektus

A tanult táncanyagok elhelyezése a nagy dialektusterületekben

Követelmények:

A tanuló ismerje a régi és az új táncrétegbe tartozó tánctípusokat, a főbb jellemzőiket, a tanulmányok során megtanult táncok földrajzi elhelyezkedését, dialektusait.

A tanuló legyen képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, mások elfogadására, a szabályok betartására, a társak előtti kommunikációra, a tanult ismeretek megfogalmazására. Minimális követelményszint a tananyag elsajátításának 50%-a.

4.3.1/1. Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- A folklór, mint történeti hagyomány sajátosságait, az egyes jeles napok időpontját, a jeles napok vallási, hiedelmi funkcióját, magyarázó történetét.
- A hagyományos paraszti élet jellegzetes fordulópontjait, a magyar paraszti világkép legfőbb elemeit, eredetüket, s a hozzájuk fűződő mondákat, a parasztság hiedelemvilága főbb szereplőit, funkcióit.

A tanuló legyen képes:

- A rítuscselekmények szövegeinek és tartalmának értelmezésére és használatára, a szakkifejezések, a megszerzett ismeretek alkalmazására, a tér–idő összefüggéseinek felismerésére.
- A paraszti társadalom erkölcsi és viselkedési normáinak megítélésére, értékeinek elfogadására.
- Az önálló ismeretszerzésre, az elméleti ismeretek alkalmazására a mindennapi életben.
- A magyar folklórhagyományokat a nemzettudat részeként értelmezni.
- Az azonosságok és különbözőségek felismerésére a hazai és egyetemes folklórban.

4.3.1/2. A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei:

A vizsga írásbeli vagy szóbeli vizsgarészből áll

A vizsga tantárgya és időtartama:

Folklórismeret

Írásbeli: 30 perc

Szóbeli: 5 perc

A vizsga tartalma:

A vizsga anyaga a helyi tanterv alapján a szaktanár által összeállított folklórismereti témakörökből áll.

Az írásbeli vizsga feladatlapja különböző típusú, a tanultak felidézését, alkalmazását, értelmezését, valamint problémamegoldást, néhány mondatos értelmező választ igénylő feladatokat tartalmaz.

A szóbeli vizsgán a tanulók egy tétel kihúzása után önállóan számolnak be tudásukról.

Témakörök:

- Jeles napok
- Munkavégző ünnepek
- Az emberélet fordulói
- Táncdialektusok
- A régi és új táncréteg tánctípusai

A vizsga értékelése:

Írásbeli vizsga

A feladatsort vagy a tesztet az intézmény pedagógusai javítókulcs szerint javítják és pontozzák. Az osztályzatra a pontok alapján a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá.

Szóbeli vizsga

A tanuló feleletének tartalmi és formai szempontok alapján történő értékelése.
Az osztályzatra a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá.

4.4. Tánctörténet

A tantárgy járuljon hozzá saját tánckultúránk történetének megismeréséhez, a magyarságtudat erősítéséhez, a tanulók kommunikációs készségeinek fejlődéséhez, a más népek kultúrája iránti érdeklődés felkeltéséhez, a tantárgyhoz tartozó terminológiák használatához, igényes képi és hanganyag megismeréséhez, a táncművészet iránti érdeklődéshez, az arra fogékony közízlés fejlesztéséhez.

4.4.1. Továbbképző évfolyamok

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok:

- Az egyetemes tánctörténet kronológiai rendjén keresztül a történelmi összefüggések felismertetése.
- A tánctörténet szempontjából kiemelkedő események, alkotók megismertetése és meghatározó műveik elemzése során a komplex látásmód kialakítása és fejlesztése
- Stílusérzék, logikus gondolkodás valamint a táncműfajok iránti érzékenység fejlesztése.
- Más népek tánchagyományainak megismerésére, több táncműfaj befogadására, a kulturált szórakozás elsajátítására valamint a saját tapasztalatainak gyarapítására ösztönözze a tanulót.

Tananyag:

- Tánctörténeti alapfogalmak: köznapi és művészi mozgás, közhasznú és művészi tánc.
- Az őskor táncélete: vallási szertartások, rítusok, ábrázoló táncok.
- Az ókori kultúrák közül az egyiptomi, a japán és a görög tánckultúra.
- A középkor tánckultúrája: tánc és a vallás kapcsolata, misztériumjáték, jokulátorok.
- A reneszánsz embereszménye, a magyarországi reneszánsz, Mátyás király udvartartásának tánckultúrája.
- A barokk kialakulás és hatása Európa művészetére, XIV. Lajos, a barokk mesterei.
- A cselekményes balett kialakulása, Noverre munkássága.
- A jezsuita színházak szerepe a színpadi tánc történetében.
- A balett megjelenése Magyarországon – „Eszterházy esték”.
- A romantika hatása Európa táncéletére.
- A reformkori magyar „színpadi” táncművészet, paraszti táncok – Körmagyar.
- A legjelentősebb szaklapok, kiadványok, szakkönyvek, a táncos helyszínek és események megismertetése a tanulókkal.

Követelmények:

A tanuló ismerje az egyetemes tánctörténet során a művészeti ág fejlődésében jelentős szerepet betöltött eseményeket, helyszíneket, műveket.

A tanuló legyen képes néhány mondatban önállóan kifejezni magát egy adott témakörben, illetve önálló gondolatok megfogalmazására egy tánc koreográfia kapcsán. Minimális követelményszint a tananyag elsajátításának 50%-a.

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok:

- A XX. századi táncművészet jelentősebb állomásainak, a műfajok közti átjárhatóság lehetőségeinek felismertetése.

- A táncház–mozgalom kialakulásának és napjainkban betöltött szerepének felismertetése.
- Az egyéni látásmód, stílusérzék, logikus gondolkodás valamint a táncműfajok iránti érzékenység nyitottság, befogadó készség fejlesztése.
- A kulturált szórakozás igényének kialakítása, a saját tapasztalatszerzés ösztönzése.

Tananyag:

- Tánctörténeti alapfogalmak: a konkrét és elvont jelleg a művészetben, a művészi mozgásfajtáinak esztétikája.
- A XX. század elejének táncművészeti újításai Amerikában (Isadora Duncan), hatásuk Európa táncéletére.
- A XX. századi magyar mozdulatművészet megújítói.
- A színpadi néptánc kialakulása: Gyöngyösbokréta.
- Pest megye kiemelkedő együtteseinek kortárs munkássága, színpadi előadásainak elemzése.
- A táncházmozgalom kialakulása, hatása a mai táncművészetre.
- A táncos szakma jelentősebb szervezetei, oktatási intézményei, országos rendezvényei.
- A legjelentősebb szaklapok, kiadványok, szakkönyvek megismertetése a tanulókkal, melyek nyújtsanak segítséget az év végi vizsgára való felkészüléshez.

Követelmények:

A tanuló ismerje a XX. századi magyar táncművészet jeles képviselőit, meghatározó műveiket, a színpadi néptáncművészet fontos fordulópontjait, a táncházmozgalom legfontosabb eseményeit, rendezvényeket, egyesületeket, szakmai szervezeteket, oktatási intézményeket.

A tanuló legyen képes néhány mondatban önállóan kifejezni magát egy adott témakörben, gondolatainak megfogalmazására egy táncmű, koreográfia kapcsán, a tánctörténet fordulópontjainak megnevezésére, a tánc műfajainak elkülönítésére, a terminológia helyes használatára. Minimális követelményszint a tananyag elsajátításának 50%-a.

4.4.1/1. Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- Az egyetemes tánctörténet során a művészeti ág fejlődésében jelentős szerepet betöltött eseményeket, helyszíneket, műveket, a magyar táncművészet jeles képviselőit, meghatározó műveiket.
- A színpadi néptáncművészet fontos fordulópontjait.
- A táncház–mozgalom legfontosabb eseményeit.
- Az országos rendezvényeket, egyesületeket, szakmai szervezeteket, oktatási intézményeket.

A tanuló legyen képes:

- Néhány mondatban önállóan kifejezni magát egy adott témakörben.
- Gondolatainak megfogalmazására egy táncmű, koreográfia kapcsán.
- A tánctörténet fordulópontjainak megnevezésére, a tánc műfajainak elkülönítésére, a terminológia helyes használatára.

4.4.1/2.A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei:

A vizsga írásbeli vagy szóbeli vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama:

Tánctörténet

Írásbeli: 30 perc

Szóbeli: 5–10 perc

A vizsga tartalma:

- A vizsga anyaga a helyi tanterv alapján a szaktanár által összeállított tánctörténet témakörökből áll.
- Az írásbeli vizsga feladatlapja különböző tartalmú, a tanultak felidézését, alkalmazását, értelmezését valamint a problémamegoldást, ill. értelmező választ igénylő feladatokat tartalmazza.
- A szóbeli vizsgán a tanulók egy tétel kihúzása után önállóan számolnak be tudásukról.

Választható témakörök:

- Az őskor táncművészete
- A középkor jellemző táncformái
- A reneszánsz és barokk kor táncélete
- A romantika
- A reformkor táncélete
- A XX. század táncélete
- Gyöngyösbokréta mozgalom
- Hazánk jeles alkotói és műveik
- A táncos szakma jelentősebb szervezetei, oktatási intézményei, országos rendezvényei

A vizsga értékelése:

Írásbeli vizsga

- A feladatsort vagy a tesztet az intézmény pedagógusai javítókulcs szerint javítják és pontozzák.

- Az osztályzatra a helyi tantervben meghatározott formák szerint a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá.

Szóbeli vizsga

- A tananyagtartalom elsajátításának mértéke.
- Az összefüggések ismerete
- A szakmai kommunikáció fejlettsége.
- Az osztályzatra a helyi tantervben meghatározott formák szerint a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá.

4.5. Népzenei alapismeretek

A népzenei alapismeretek tanításának célja, hogy a néptánc tantárgyon belül elsajátított zenei ismeretek kibővítésével járuljon hozzá a tanulók népzenei neveléséhez. Mutasson rá a tánc, a zene az ének egységére, összefüggéseire. Világítson rá a hangszeres népzene és a tánc összefüggéseire, nyújtson élményszerű ismereteket a jellegzetes népi hangszerekről, hangszer–együttesekről, zenekarokról. Segítse elő a komplex látásmód kialakulását, az elemző gondolkodást, az összefüggések felismerését.
A közösségi éneklés élménye és hangulata erősítse az összetartozás érzését. A tantárgy tanítása során a gyakorlati megközelítés, az élményszerzés dominál, amelynek eszközei a hangszerek bemutatása, zenehallgatás, zenefelismerés, bemutatás.

4.5.1. Alapfokú évfolyamok

Fejlesztési feladatok:

- Az énekhang technikai adottságainak a légzés, a vokális hangzók, hangterjedelem fejlesztése.
- A zenei képességek a hallás, intonálás, ritmusérzék, az egyszerű, érthető és kifejező szövegmondás képességének, a népdalok memorizálási képességének fejlesztése.
- Az ének és tánc egységének felismertetése, a tánc közbeni éneklés követelményeinek megismertetése.
- Az adott évfolyamon választott táncokhoz kötődő népdalokon keresztül a 2/4–es lüktetésrend hangsúlyainak érzékeltetése, felismertetése.
- Az éneklés közösségi élményének, örömének felfedezése, megélése.

Tananyag:

- Negyedes, nyolcados ritmusértékek, ritmusképletek, ritmusgyakorlatok.
- A 2/4–es zenei lüktetés.
- D–r–m dallammagú népi játék dallamok, népdalok.

- Az adott évfolyamon választott táncokhoz kötődő, a helyi tantervben meghatározott népdalok.
- A választott dallamok csoportos megszólaltatása.
- Népi hangszerek: idiofon hangszerek.

Követelmények

A tanuló ismerje a tanult népdalok szövegét és dallamát, az alapvető ritmusértékeket, ritmusképleteket, a tanult hangszer jellemzőit.

A tanuló legyen képes a népdalok csoportos bemutatására, a kezdőhanghoz történő igazodásra, a ritmusértékek, ritmusképletek gyakorlati alkalmazására. Minimális követelményszint a tananyag elsajátításának 50%-a.

4.5.2.Továbbképző évfolyam

Fejlesztési feladatok:

- Az énekhang technikai adottságainak a légzés, a vokális hangzók, hangterjedelem fejlesztése.
- A népi éneklési technika kialakítása.
- A zenei képességek a hallás, intonálás, ritmusérzék, az egyszerű, érthető és kifejező szövegmondás képességének, a népdalok memorizálási képességének fejlesztése.
- Az adott évfolyamon választott táncokhoz kötődő népdalokon keresztül a 2/4–es lüktetésrend hangsúlyainak érzékeltetése ének és tánc közben egyaránt.
- A tánc közbeni éneklés kritériumainak, a dallamívek megformálási szabályainak megismertetése, megvalósítása a gyakorlat során.
- A karikázó dalok éneklésének fejlesztése, bővítése.
- Az előéneklés szabályainak, az előénekeshez történő igazodás technikájának elsajátítása, fejlesztése.
- A közösségi éneklés élményének, örömének felfedezése, nagyobb és kisebb létszámú csoportokban egyaránt.

Tananyag:

- A negyedes, nyolcados ritmusértékek, ritmusképletek, ritmusgyakorlatok.
- A 2/4–es zenei lüktetés.
- A dudaritmus.
- A kanásztánc ritmus.
- 5–6 hangterjedelmű dallamok.
- Az adott évfolyamon választott táncokhoz kötődő, a helyi tantervben meghatározott népdalok.
- A választott dallamok csoportos, kiscsoportos megszólaltatása.
- Az előénekes feladata és funkciói, a bekapcsolódás módja.
- Népi hangszerek: duda.

Követelmények:

A tanuló ismerje a tanult népdalok szövegét és dallamát, az alapvető ritmusértékeket, ritmusképleteket, a tanult hangszer jellemzőit.
A tanuló legyen képes a népdalok csoportos, kiscsoportos bemutatására, a kezdőhanghoz való igazodásra, a tanult dal előéneklésére, az előénekeshez történő bekapcsolódásra. Minimális követelményszint a tananyag elsajátításának 50%-a.

4.6. Táncjelírás-olvasás

(Kinetográfia)

A képzés járuljon hozzá a mozdulatok tudatos időbeli, (ritmikai) térbeli, (plasztikai) erőfokbeli (dinamikai) elemzéséhez, a testtudat, a mozgáskoordináció kialakításához, a magyar néptánc táncjelírással közölt folyamatainak megismeréséhez, egyszerű motívumok, motívumsorok lejegyzéséhez.

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok:

- A mozdulatelemzés három alaptényezője (plasztika, ritmika, dinamika), összefüggéseinek feltárása.
- A mozdulattípusok három leggyakoribb fajtája (lépés, ugrás, gesztusok) valamint a helyzettípusok fogalmának értelmezése.
- A mozdulatok elemzésének módjának, a táncjelírás alapfogalmainak (vonalrendszer, irányok) rögzítése, a tanult mozdulat– és helyzettípusok jelölési rendszerének megismertetése.
- A mozdulatanalizáló képesség, a mozgáskoordináció, a tér–, ritmus és dinamikai érzék, a testtudat fejlesztése.

Tananyag:

- A tánc tagolódása: fázis, motívum, motívumfűzés.
- A mozdulatelemzés három alaptényezője (plasztika, ritmika, dinamika) és azok összefüggései.
- A táncjelírás alapfogalmai (vonalrendszer, irányok) és alkalmazásuk.
- A mozdulat típusai (lépés, súlyt hordó láb mozgása, gesztus, ugrás) és jelölése.
- A helyzet típusai (testpozíció–állás, súlytalan testrészek mozdulatlansága, szünet a testben, térben, helyen) és jelölésük.
- A táncjelírásban használt kiegészítő jelek (távolság csökkentés, növelés, földhöz közeli lábmozdulatok, kis térdhajlítás, feszítés, a lábfej részei, dinamikai jelek, pozíciójelek, forgatás jele) és alkalmazásuk.

Követelmények:

A tanuló ismerje a mozdulatelemzés alaptényezőit, a tanult mozdulat és helyzettípusokat, a táncjelírás vonalrendszerét és jeleit.

A tanuló legyen képes a frontirányok felismerésére és helyes használatára, a gesztusirányok egzakt módon való meghatározására, a motívumok ritmusának pontos eltapsolására, a motívumokban szereplő mozdulattípusok felismerésére, az egyszerű motívumok, folyamatok pontos leolvasására és előadására. Minimális követelményszint a tananyag elsajátításának 50%-a.

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok:

- A további mozdulattípusok: forgások, forgatások, keringés fogalmának, jelrendszerének értelmezése.
- A mozdulatelemzéshez szükséges kiegészítő fogalmak: páros viszony, fogások, táncos–eszköz viszonyának rögzítése.
- A mozdulatelemzésnél tanultak lejegyzése táncjelírással.
- A mozdulatanalizáló és szintetizáló képesség, a mozgáskoordináció, a tér, ritmus és dinamikai érzék, a testtudat fejlesztése.

Tananyag:

- A mozdulat további típusai (forgás, forgatás, keringés) jelölése és olvasása.
- Kiegészítő fogalmak (páros viszony, fogások, táncos–eszköz viszonya) jelölése és olvasása.
- Táncjelírásnál használt kiegészítő jelek (testrészek, ízületek) jelölése és olvasása.

Követelmények:

A tanuló ismerje a helyzet– és mozdulattípusokat és azok jelölését a vonalrendszerben.

A tanuló legyen képes a különböző tánctípusok motívumainak helyes leolvasására, stílusos előadására, a csapásoló és eszközös motívumok pontos interpretálására, egy motívumsor leolvasására, folyamatos előadására. Minimális követelményszint a tananyag elsajátításának 50%-a.

KÖTELEZŐ ÉS SZABADON VÁLASZTHATÓ SZAKIRODALOM JEGYZÉKE

Népi játék, néptánc:

Szentpál Mária: Gyermektáncok, Bp. 1982. NPI

Kiss Áron: Magyar Gyermekjáték Gyűjtemény Bp. 1891

Magyar néprajz VI. Népzene – néptánc – népi játék. Akadémiai Kiadó 1990

Magyar népzene tára I. Gyermekjátékok, Akadémiai Kiadó Bp.

Megy a gyűrű vándorútra 1-2 Bp. 1982

Martin György: A magyar körtánc és európai rokonsága Akadémiai kiadó 1979

Magyar néptánc-hagyományok szerkesztette Lelkes Lajos, Zeneműkiadó Bp. 1980

A magyar nép és nemzetiségeinek tánchagyománya. szerkesztette: Felföldi László – Pesovár Ernő, Planétás Kiadó Bp. 1997

Pesovár Ernő: A magyar páros táncok, Planétás Kiadó Bp. 1997

Lázár Katalin: Népi játékok, Planétás Kiadó Bp. 1997

Az oktatást segítő szakmai kiadványok:

Szakmai Ház hangzó- és videó anyagai.

Hangfelvételek néptánc-oktatáshoz Motívumfűzések video melléklete –Játékfűzések video melléklete

A Magyar Tudományos Akadémia néptánc és népzene archívuma

Eredeti gyűjtések melléklet

Foltin-Karcagi-Neuwirth-Salamon: Játék és tánc az iskolában I-IV. osztály

(Kötetei: Motívumfűzések, Játékok, Játékfűzések, Tanmenet)

Falvay Károly: Ritmikus mozgás, énekes játék Bp.1990

Forrai Katalin: Ének az óvodában Bp. 1990

Lázár Katalin: Énekes, táncos népi gyermekdalok tanítása MTF

Lévai Péter: „Szökkenjünk, ugráljunk…”(Módszertani füzetek néptánc pedagógusoknak kiadványsorozat) Magyar Kultúra Kiadó Kft. Győr, 2010

Mészáros Attila: „Arra járnak a szép ajaki jányok…” Magyar Kultúra Kiadó Kft. Győr, 2010

Darmos István: Tótos, cicus vagy hátbaverőcske Magyar Kultúra Kiadó Kft. Győr, 2010

Rövidítések magyarázata:

MMI – Magyar Művelődési Intézet

MTF – Magyar Táncművészeti Főiskola

NSZH – Néptáncosok Szakmai Háza

NPI – Népművelődési Propaganda Iroda

BMK – Budapesti Művelődési Központ

Az NSZH hangzó- és videó anyagai

Motívumfűzés hangzó- és videó melléklete

Játékfűzések videó melléklete

Hangfelvételek néptánc oktatáshoz (tájegységenként)

Folklórismeret:

Folklórismeret: szerkesztette Sólymos József, Debrecen, 2001

Andrásfalvy Bertalan: Néprajzi alapismeretek, Bp.

Balassa István –Ortutay Gyula: Magyar néprajz, Corvina Kiadó Bp. 1979

Dömötör Tekla: Magyar népszokások, Corvina Kiadó, Bp. 1983

Magyar Népzene Tára II. kötet, Jeles napok. Bp. 1953, III. kötet lakodalom Bp. 1955-56

Magyar Néprajz

V. kötet Népköltészet 1988, VII. kötet Népszokás, néphit, népi vallásosság 1990

Tátrai Zsuzsanna – Karácsony Molnár Erika: Jeles napok, ünnepi szokások, Planétás Kiadó Bp. 1997

Dömötör Tekla: Régi és mai magyar népszokások Bp. 1986

Filap Antal Kósa László: A magyar nép táji-történeti tagolódása Bp. 1975

Kerényi György: Magyar énekes népszokások Bp. 1982

Ajánlott irodalom:

Andrásfalvy Bertalan: Néprajzi alapismeretek

Bálint Sándor: Karácsony, húsvét, pünkösd Bp.,1976

Bálint Sándor: Ünnepi kalendárium I-II. Bp., 1977

Balogh Júlia: Szent Mihály havától Kisasszony haváig Győr 1996

Barsi Ernő: Néprajz az általános iskola kezdő szakaszában Bp., 1992

Diószegi Vilmos: A pogány magyarok hitvilága Bp., 1978

Dömötör Tekla: A magyar nép hiedelemvilága Bp., 1981

Magyar Népzene Tára I. Gyermekjátékok Bp., 1951

Magyar Népzene Tára II. Jeles napok Bp.,1953

Magyar Népzene Tára III. Lakodalom Bp., 1955-56

Magyar Néprajz V. kötet (Népköltészet) Bp.,1988

Magyar Néprajz VII. kötet (népszokás, néphit, népi vallásosság) Bp.,1990Ortutay Gyula: Magyar népköltészet Bp.

Tátrai Zsuzsanna: Leányélet Bp.,1994

Ujvári Zoltán: Farsangi népszokások Debrecen,1991

Tánctörténet

Ajánlott irodalom

Vályi Rózsi: A táncművészet története Zeneműkiadó, Bp., 1969

Pesovár Ernő: A magyar tánctörténet évszázadai Népművelési Propaganda Iroda Bp.,

Kinetográfia

Szentpál Mária: A mozdulatelemzés alapfogalmai Bp., 1967, 1978

Szentpál Mária: Táncjelírás (Lábán-kinetográfia) I-II-III. kötet

Ajánlott irodalom:

Lányi Ágoston: Néptánc olvasókönyv Bp., 1980.

Ajánlott tananyag a népművészet műfaj tantárgyaihoz - évfolyambontás nélkül

- Magyar Néprajzi Lexikon. www.mek.oszk.hu/02100/02115/html
- Magyar Néprajz nyolc kötetben. www.mek.oszk.hu/02100/02152/html
- Balassa–Ortutay: Magyar Néprajz. Corvina Kiadó, Budapest. 1979
- Bihari Anna – Pócs Éva: Képes magyar néprajz. Corvina Kiadó (Budapest 1985)
- Fél Edit – Hofer Tamás – K. Csilléry Klára: A magyar népművészet. Budapest 1969
- Kósa László–Filep Antal: A magyar nép táji–történeti tagolódása. (Budapest 1978) Kósa László
- Szemerkényi Ágnes: Apáról fiúra (Budapest 1973)
- Sándor Ildikó – Benedek Krisztina: Néprajz, néphagyomány. Képzőművészeti kiadó, Budapest 2010
- dr. Sándor Ildikó: A néprajz és a népművészet alapjai. Nemzeti Munkaügyi Hivatal

ZÁRADÉK

Jelen Pedagógiai Program két részből áll: Nevelési program és Helyi tanterv. A Pedagógiai Programban foglaltak betartása az intézményben pedagógus munkakörben alkalmazottak számára kötelező érvényű. A Pedagógiai Program:

- felülvizsgálatára három évente kerül sor.
- megváltoztatásának módja: tantestületi határozat.
- a nevelőtestület készíti el, az igazgató fogadja el.
- betartása nemcsak szakmai tartalmi, hanem törvényességi követelmény is egyben.

Hatályos: 2024. szeptember 01-től.

A Pedagógiai Programot a Tébláb Alapfokú Művészeti Iskola nevelőtestülete 2024. augusztus 22-én megtartott határozatképes nevelőtestületi ülésén, 19/2024. ikt. számú nevelőtestületi határozattal elfogadta, amelyet a nevelőtestület képviselője aláírásával hitelesít.

Kelt, Budapest, 2024. augusztus 22.

…….

Énekesné Cserna Krisztina

a nevelőtestület képviselet nevében

Az intézmény igazgatója a Pedagógiai Programot jóváhagyta.

Kelt: Budapest, 2024. augusztus 22.

…….

Gorácz József Márk

Jelen Pedagógiai Programot az intézmény igazgatója előterjesztése alapján a Fenntartó megismerte, 11/2024. számon nyilvántartott határozatával jóváhagyta.

Kelt: Budapest, 2024. augusztus 30.

…….

Vörös Árpád

Tébláb Táncművészeti Alapítvány

Kuratórium elnöke

NYILATKOZATOK

Az intézmény tanulóinak képviselete nevében aláírásommal tanúsítom, hogy a tanulók véleményezési jogát jelen Pedagógiai Program elfogadása során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta, az abban foglaltakkal egyetértve a nevelőtestületnek elfogadásra javasolta.

Kelt: Budapest 2024. augusztus 22.

…….

diákok képviselője

Nagy Orsolya

A Pedagógiai Program felülvizsgálatát a szülői képviselő látta el, aláírásommal tanúsítom, hogy a szülői képviselet véleményezési jogát jelen Pedagógiai Program elfogadása során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta, az abban foglaltakkal egyetértve a nevelőtestületnek elfogadásra javasolta.

Kelt: Budapest, 2024. augusztus 22.

……..

szülők képviselője

Adamik Zsuzsanna